

TRAKCJA PRKiI S.A.

RAPORT ROCZNY

SPÓŁKI TRAKCJA PRKiI

ZA ROK OBROTOWY ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2016 ROKU

opublikowany zgodnie z § 82 ust. 1 pkt. 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. 2014, poz. 133)

Warszawa, 21 marca 2017 r.

Zawartość raportu rocznego:

- I. List Prezesa Zarządu do Akcjonariuszy
- II. Sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki Trakcja PRKil S.A. w 2016 roku
- III. Oświadczenie Zarządu
- IV. Roczne sprawozdanie finansowe Spółki Trakcja PRKil S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2016 roku
- V. Opinia i raport biegłego rewidenta

Szanowni Państwo

Ubiegły rok był okresem poważnej próby dla rynku budowlanego w Polsce. Brak dużych przetargów, spadek zamówień oraz opóźnienia w rozpoczęciu nowych programów inwestycyjnych przełożyły się na kondycję całej branży. Trakcja PRKił S.A. pomyślnie zdała ten trudny test, po raz kolejny udowadniając wysoką sprawność operacyjną i zdolność szybkiego wdrażania ważnych decyzji. Kluczowym wyzwaniem było utrzymanie wielkości przychodów mimo spadku wartości rynku. Dzięki bardzo aktywnej polityce ofertowania, skierowanej do mniejszych zadań, wcześniej pozostających poza obszarem podstawowej działalności, spółka odnotowała wzrost przychodów w segmencie kolejowym o ponad 3%. Jednocześnie istotnie wzrosły przychody w branży mostowej i o blisko 18% w segmencie produkcyjnym. Kontynuowano dywersyfikację działalności poprzez otwarcie nowych jednostek operacyjnych w Gdańsku, Krakowie i Lublinie. Efektem tego było podwojenie przychodów z rynku drogowego oraz skuteczna ekspansja w segmencie energetyki. Wszystkie te działania przyniosły wzrost przychodów w spółce o ponad 8%.

Trakcja PRKił S.A. jest kompleksowo przygotowana do realizacji zadań określonych w Krajowym Programie Kolejowym. Sprawny i szybki proces restrukturyzacji zatrudnienia przyniósł pełną konsolidację zasobów i zbudowanie nowoczesnej, kontraktowo zorientowanej organizacji, zaś nowi pracownicy wzmocnili naszą kadrę inżynierską i techniczną. Dotychczasowy potencjał wykonawczy istotnie zwiększyliśmy przejmując pełną kontrolę nad spółką Bahn Technik Wrocław, dysponującą szeregiem specjalistycznych urządzeń. Równocześnie Trakcja PRKił zakupiła kolejne wysokowydajne maszyny i kontynuowała modernizację posiadanego sprzętu.

W ubiegłym roku aktywnie sondowaliśmy rynki zagraniczne otwierając biura w Bułgarii i na Ukrainie, zaś litewska spółka Kauno Tiltai, zachowując czołową pozycję na macierzystym rynku, realizuje kolejne kontrakty w Szwecji.

Dzięki skutecznej koordynacji działań, Grupa Trakcja systematycznie zwiększa zakres swojej działalności i otwiera nowe rynki, jednocześnie przykładając szczególną staranność do zachowania zrównoważonego tempa rozwoju i ograniczając potencjalne ryzyka.

Niezmiennie cieszymy się wysokim poziomem zaufania publicznego naszych klientów i kontrahentów, jak również rynku kapitałowego. W ubiegłym roku skutecznie wdrożyliśmy procedury wynikające z unijnych dyrektyw MAR - Market Abuse Regulation i MAD - Market Abuse Directive, określające nowe standardy transparentności spółki. Rok 2016 zakończyliśmy wejściem do grona spółek odpowiedzialnych Respekt Index notowanych na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. Tym samym Trakcja PRKił potwierdziła najwyższe standardy zarządzania m.in. w zakresie ładu korporacyjnego, odpowiedzialności społecznej i ekologii.

Mamy pełną świadomość, że miniony, trudny rok został przez Grupę Trakcja dobrze wykorzystany, zaś określone przez spółkę kierunki i strategia działania, będą fundamentem trwałego zaufania naszych klientów i akcjonariuszy.

Pozostając z poważaniem, zapraszamy do zapoznania się z raportem za rok 2016.

W imieniu Zarządu Spółki

Jarosław Tomaszewski

Prezes Zarządu

Trakcja PRKił S.A.

TRAKCJA PRKiI S.A.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU

Z DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI TRAKCJA PRKiI S.A.

W 2016 ROKU

Niniejsze Sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki Trakcja PRKil S.A. w 2016 roku zostało sporządzone na podstawie § 91 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. 2014, poz. 133).

SPIS TREŚCI

1.	PODSTAWOWE INFORMACJE O TRAKCJA PRKil S.A.	8
1.1	Informacje o Trakcja PRKil S.A.	8
1.2	Informacje o powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych Spółki z innymi podmiotami.....	9
1.3	Informacje o zatrudnieniu.....	11
1.4	Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania Spółką.....	12
2.	DZIAŁALNOŚĆ TRAKCJA PRKil	12
2.1	Podstawowe produkty, towary i usługi.....	12
2.2	Struktura sprzedaży	14
2.3	Rynki zbytu i źródła zaopatrzenia	14
2.4	Ważniejsze zdarzenia i dokonania Spółki Trakcja PRKil mające znaczący wpływ na działalność	14
2.5	Umowy znaczące dla działalności	14
2.6	Główne lokaty i inwestycje kapitałowe.....	16
2.7	Strategia i kierunki rozwoju Spółki.....	17
2.8	Perspektywy rozwoju Spółki	18
2.9	Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju Spółki.....	18
2.10	Opis istotnych czynników ryzyka i zagrożeń, z określeniem, w jakim stopniu Emitent jest na nie narażony.....	18
3.	ANALIZA SYTUACJI MAJĄTKOWEJ I FINANSOWEJ TRAKCJA PRKil	21
3.1	Wyniki finansowe Spółki w 2016 roku	21
3.2	Wskaźniki finansowe Spółki Trakcja PRKil.....	24
3.3	Ocena zarządzania zasobami finansowymi	26
3.4	Ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających wpływ na wyniki Spółki Trakcja PRKil S.A. za 2016 rok	26
3.5	Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych	27
3.6	Transakcje zabezpieczające.....	27
3.7	Stanowisko Zarządu odnośnie wcześniej publikowanych prognoz wyników finansowych Spółki.....	27
4.	AKCJE I STRUKTURA WŁAŚCICIELSKA TRAKCJA PRKil.....	27
4.1	Struktura akcjonariatu	27
4.2	Liczba i wartość nominalna akcji Spółki oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Spółki będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących	28
4.3	Umowy dotyczące potencjalnych zmian w strukturze akcjonariatu.....	28
4.4	Programy akcji pracowniczych.....	28
4.5	Nabycie akcji własnych	28
5.	POZOSTAŁE INFORMACJE	29
5.1	Informacje o zaciągniętych i wypowiedzianych w danym roku obrotowym umowach dotyczących kredytów i pożyczek.....	29
5.2	Informacje o pożyczkach udzielonych w roku obrotowym.....	30
5.3	Informacje o udzielonych i otrzymanych poręczeniach i gwarancjach	30
5.4	Wpływy z emisji papierów wartościowych	30
5.5	Istotne pozycje pozabilansowe	30
5.6	Istotne sprawy sądowe i sporne	31
5.7	Istotne zdarzenia po dniu bilansowym	32
5.8	Transakcje z podmiotami powiązаныmi	32
5.9	Wynagrodzenie Członków Zarządu i Rady Nadzorczej.....	33
5.10	Umowy zawarte między Spółką a osobami zarządzającymi	34
5.11	Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju	34

5.12	Informacje o podmiocie pełniącym funkcję biegłego rewidenta	34
6.	RAPORT DOTYCZĄCY STOSOWANIA ŁADU KORPORACYJNEGO	36
6.1	Wskazanie w jakim zakresie Emitent odstąpił od postanowień zbioru zasad ładu korporacyjnego według „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016” zgodnie z uchwałą nr 1309/2015 obowiązujących od 1 stycznia 2016 r., wskazanie tych postanowień oraz wyjaśnienie przyczyn tego odstąpienia.....	36
6.2	Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania	38
6.3	Skład osobowy i zasady działania organów zarządzających i nadzorczych spółki oraz ich komitetów	39
6.4	Opis podstawowych cech systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych	42
6.5	Wskazanie zbioru zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega Emitent oraz miejsca, gdzie zbiór jest publicznie dostępny	43
6.6	Wskazanie akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji	43
6.7	Wskazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień	43
6.8	Wskazanie wszelkich ograniczeń odnośnie wykonywania prawa głosu	43
6.9	Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Spółki Trakcja PRKil	44
6.10	Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji	44
6.11	Opis zasad zmiany statutu lub umowy Spółki Trakcja PRKil	44
6.12	Informacja o prowadzeniu polityki sponsoringowej	44

Dane liczbowe prezentowane w niniejszym Sprawozdaniu Zarządu z działalności Spółki Trakcja PRKil S.A. podane zostały w tysiącach złotych polskich, z wyjątkiem pozycji, w których wyraźnie wskazano inaczej. Informacje finansowe zawarte w niniejszym sprawozdaniu wynikają ze sprawozdania finansowego sporządzonego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską opublikowanymi i obowiązującymi na dzień 31 grudnia 2016 roku. Chcielibyśmy zwrócić również szczególną uwagę na stwierdzenia dotyczące przyszłości (np. może, będzie, oczekiwać, uważać, szacować), ponieważ oparte są na pewnych założeniach, obciążone ryzykiem i niepewnością. Spółka w związku z tym nie ponosi żadnej odpowiedzialności za te informacje.

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O TRAKCJA PRKil S.A.

1.1 Informacje o Trakcja PRKil S.A.

Spółka Trakcja PRKil S.A. („Spółka”, „Emitent”, „Trakcja PRKil”) jest jednym z czołowych podmiotów na polskim rynku budownictwa infrastruktury kolejowej i tramwajowej.

Głównym przedmiotem działalności Spółki jest kompleksowa realizacja robót związanych z szeroko rozumianą infrastrukturą kolejową z wykorzystaniem nowoczesnego parku maszynowego. Spółka specjalizuje się w świadczeniu usług inżynieryjno-budowlanych w zakresie: projektowania, budowy i modernizacji linii kolejowych i tramwajowych, sieci elektrotrakcji kolejowej i tramwajowej, linii elektroenergetycznych oraz budowy mostów, wiaduktów, estakad, przepustów, tuneli, przejść podziemnych, ścian oporowych, dróg i towarzyszących elementów infrastruktury kolejowej i drogowej. Poza tym Trakcja PRKil może wykonywać prace ogólnobudowlane z zakresu przygotowania terenów pod budowę, wznoszenia i modernizowania budowli, a także instalacje budowlane i prace wykończeniowe. Uzupełnieniem usług jest budowa systemów elektroenergetycznych oraz systemów sterowania zdalnego. Spółka od ponad siedemdziesięciu lat realizuje kompletne instalacje elektroenergetyczne średnich, a ostatnio także wysokich napięć, zarówno w nowych, jak i modernizowanych i remontowanych obiektach energetyki kolejowej.

Spółka Trakcja PRKil dokonała modernizacji kilku tysięcy km linii kolejowych i zelektryfikowała ponad 10 000 km linii kolejowych, wybudowała i zmodernizowała ponad 450 podstacji trakcyjnych i 380 kabin sekcyjnych.

Spółka posiada koncesję na obrót paliwami ciekłymi, licencję na wykonywanie przewozów kolejowych przyznaną na czas nieokreślony oraz licencję na udostępnianie pojazdów trakcyjnych przyznaną na czas nieokreślony.

Głównym atutem Spółki Trakcja PRKil jest możliwość kompleksowej realizacji inwestycji własnym potencjałem we wszystkich branżach (roboty torowe, obiekty inżynieryjne, sieć trakcyjna), posiadany portfel zleceń oraz:

- posiadanie wysoko wykwalifikowanej, kadry zarządzającej i zorientowanej na klienta załogi,
- duże doświadczenia w profesjonalnej realizacji i koordynacji robót realizowanych terminowo wg najwyższych standardów europejskich,
- posiadanie nowoczesnego parku maszynowego.

Spółka posiada dużą przewagę konkurencyjną nad innymi firmami, a pozycja Spółki na rynku usług związanych z infrastrukturą kolejową jest ugruntowana i stabilna.

Długoletnia praktyka rynkowa pozwoliła Spółce na wypracowanie technik zarządzania realizowanymi projektami, które zapewniają jej możliwość realizacji powierzonych prac z dotrzymaniem założonych harmonogramów, przy jednoczesnym zachowaniu wymaganej jakości i specjalnych wymagań inwestorów.

Większość z realizowanych przez Spółkę projektów jest finansowana m.in. z funduszy Unii Europejskiej i Rządu Rzeczypospolitej Polskiej, w ramach realizacji, w których wymagane jest ściśle stosowanie się do procedur unijnych, co dodatkowo wpływa na poziom jakości wykonywanych przez Spółkę usług i produkowanych wyrobów.

Spółka posiada wieloletnie doświadczenie w budowie i remontach dróg kołowych w Polsce. Spółka realizuje kompleksowe prace jako uznany generalny wykonawca, z udziałem sprawdzonych podwykonawców oraz samodzielnie przy wykorzystaniu własnego potencjału. Dodatkowo Spółka wykonuje także specjalistyczne zadania polegające na układaniu nawierzchni drogowej, budowie obiektów inżynieryjnych, odwodnienia, oświetlenia, kanalizacji oraz infrastruktury dla pieszych i rowerzystów. Grupa Trakcja posiada wytwórnię mas bitumicznych, produkującą na potrzeby naszych kontraktów i będącą sprawdzonym źródłem materiałów dla klientów zewnętrznych.

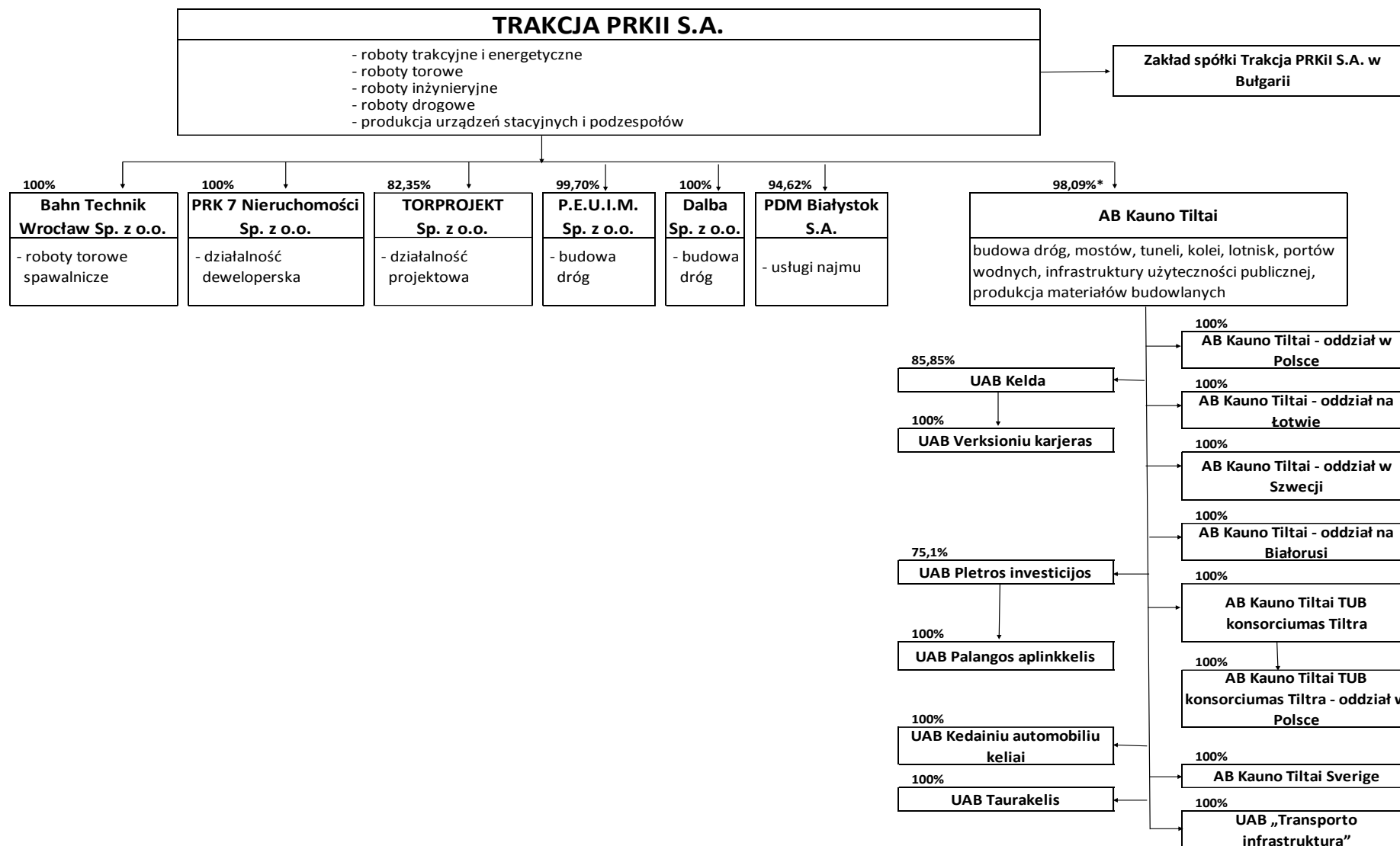

Ponadto, Spółka wykonuje podstacje trakcyjne na potrzeby zasilania linii tramwajowych, trolejbusowych, a przede wszystkim kolejowych, również jako kabiny sekcyjne, i wyposażamy je w rozdzielnice własnej produkcji.

1.2 Informacje o powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych Spółki z innymi podmiotami

Spółka Trakcja PRKiI jest Jednostką dominującą Grupy Trakcja.

Strukturę kapitałową Grupy Trakcja na dzień bilansowy 31 grudnia 2016 roku przedstawia poniższy schemat.

*) Spółka Trakcja PRKII S.A. posiada łącznie 98,09% (bezpośrednio 96,84% i pośrednio 1,25%) udziału w kapitale zakładowym spółki zależnej AB Kauno Tiltai. Udział pośredni wynika z nabycia akcji własnych przez spółkę zależną.

Zmiany w strukturze Grupy Trakcja

W okresie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku wystąpiły zmiany w strukturze Grupy Trakcja.

Trakcja PRKil z dniem 29 marca 2016 roku otworzyła zakład w Bułgarii (Sofii).

W dniu 20 września 2016 roku spółka zależna AB Kauno Tiltai utworzyła oddział swojej spółki w Szwecji.

W dniu 30 grudnia 2016 roku Spółka Trakcja PRKil odkupiła 50% udziałów w spółce Bahn Technik Wrocław Sp. z o. o. (BTW) od Leonhard Weiss International GmbH z siedzibą w Göppingen. Spółka od tego dnia sprawuje pełną kontrolę nad spółką BTW.

Po dniu bilansowym, w dniu 9 lutego 2017 roku została utworzona spółka zależna ТРАКЦІЯ УКРАЇНА („Trakcja Ukraina” Sp. z o.o.) na Ukrainie z siedzibą w Dnipro, której większościowym udziałowcem jest spółka PDM Białystok S.A. zaś Spółka Trakcja PRKil S.A. utworzyła z dniem 3 marca 2017 roku oddział swojej spółki na Ukrainie.

1.3 Informacje o zatrudnieniu

Przeciętne zatrudnienie w Spółce w okresie sprawozdawczym:

	Rok obrotowy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Badane
Przeciętne zatrudnienie w Spółce w okresie sprawozdawczym:		
Zarząd	5	5
Administracja	126	130
Dział sprzedaży	6	5
Pion produkcji	848	827
Pozostali	1	5
Razem	986	972

Zatrudnienie w Spółce na dzień:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Zatrudnienie w Spółce na dzień bilansowy:		
Zarząd	3	5
Administracja	130	123
Dział sprzedaży	6	5
Pion produkcji	798	822
Pozostali	-	2
Razem	937	957

1.4 Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania Spółką

Rok 2016 był rokiem dalszej integracji działów i komórek organizacyjnych powstałych po połączeniu Trakcji i PRKiI.

Odnosi się to również do Zintegrowanego Systemu Zarządzania obowiązującego w firmie, który obejmuje:

- ISO 9001:2008 System zarządzania jakością;
- ISO 14001:2005 System zarządzania środowiskiem;
- BS OHSAS 18001:2007 System zarządzania BHP.

Rok 2016 to rok dalszego doskonalenia systemów zarządzania z uwzględnieniem zmian w przepisach dotyczących ochrony środowiska i BHP.

Dokonano korekt w dokumentacji systemowej kładąc większy nacisk na kontrolę i nadzór nad wykonywanymi robotami budowlanymi.

Na przełomie czerwca i lipca 2015 roku miał miejsce audyt odnawiający Zintegrowany System Zarządzania, dokonany przez audytorów TUV SUD. Audyt zakończył się wynikiem pozytywnym. Spółka otrzymała certyfikat potwierdzający prawidłowe funkcjonowanie w Spółce trzech w/w systemów. Certyfikat jest ważny do 2018 roku.

W roku 2016 Spółka weszła do grona spółek odpowiedzialnych, notowanych w RESPECT INDEX na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. W omawianym okresie opracowano strategię CSR opartą na odpowiedzialnym przywództwie i zarządzaniu, zaangażowaniu społecznym, dialogu z interesariuszami i społecznej innowacyjności. Na jej podstawie wdrożono nową kulturę organizacyjną w Spółce. W ten sposób zostanie zapewniony zrównoważony rozwój w wymiarze ekonomicznym, społecznym i ekologicznym.

W analizowanym okresie również rozpoczęto proces restrukturyzacji Spółki Trakcja PRKiI S.A. (o czym poinformowano w raporcie bieżącym 22/2016). Zarząd Spółki jest przekonany, że przeprowadzenie redukcji zatrudnienia spowoduje znaczący spadek kosztów stałych w kolejnych latach, rozpoczynając od roku 2017.

2. DZIAŁALNOŚĆ TRAKCJA PRKiI

2.1 Podstawowe produkty, towary i usługi

Modernizacja linii kolejowych realizowana w ramach działalności Spółki Trakcja PRKiI obejmuje:

- opracowanie i uzgodnienie koncepcji dla wszystkich branż, wykonanie dokumentacji projektowej budowlanej, wykonawczej wraz z uzyskaniem wszystkich zgód i pozwoleń, a także opracowanie dokumentacji powykonawczej,
- wymianę podtorza oraz nawierzchni torowej przy użyciu zmechanizowanych kombajnów podtorzowych i torowych wraz z budową systemu odwodnienia,
- demontaż sieci trakcyjnej wraz z usunięciem starych fundamentów i budowę nowej sieci trakcyjnej z wykorzystaniem nowoczesnych metod posadawiania fundamentów metodą palowania oraz wykorzystaniem pociągów do potokowej wymiany sieci,
- remont lub kompletną przebudowę obiektów inżynierskich: przepustów, mostów, wiaduktów,
- budowę układu zasilania dla linii kolejowej,
- kompletną modernizację przejazdów kolejowych (skrzyżowań dróg z liniami kolejowymi),
- przebudowę systemu sterowania ruchem kolejowym,
- przygotowanie terenów pod budowę,
- wznoszenie kompletnych budowli lub ich części,
- wykonanie instalacji budowlanych, inżynierii budowlanej dróg szynowych i lądowych,
- wykonanie linii elektroenergetycznych napowietrznych i podziemnych,
- wykonanie sieci elektrotrakcji kolejowej i tramwajowej oraz inżynierii wodnej.

Spółka zajmuje się również budową mostów, wiaduktów, estakad, przepustów, tuneli, przejść podziemnych, dróg i towarzyszących elementów infrastruktury kolejowej i drogowej.

Ponadto, w zależności od potrzeb Spółka współpracuje z firmami specjalistycznymi głównie w zakresie robót związanych z zabezpieczeniem ruchu kolejowego i telekomunikacją.

W ramach działalności uzupełniającej prowadzona jest produkcja różnego typu urządzeń przemysłowych wykorzystywanych przy modernizacji infrastruktury kolejowej, do których zaliczają się: rozdzielnie 15 kV trakcyjne i kontenerowe, rozdzielnie prądu stałego 3 kV, 1,5 kV, 1 kV, 0,8 kV, szafy sterownicze, urządzenia sterowania lokalnego i zdalnego oraz napędy odłączników sieci, konstrukcje stalowe dla montażu podstacji i energetyki, wybrany osprzęt sieci trakcyjnej. Ponadto, Spółka kompleksowo realizuje linie wysokich napięć 110 kV, zarówno napowietrzne jak i kablowe, buduje linie energetyczne średniego napięcia, w tym linie potrzeb nietrakcyjnych 15 kV dla infrastruktury kolejowej, wraz ze stacjami transformatorowymi, oraz linie niskiego napięcia na potrzeby: oświetlenia, instalacji przeciwpożarowej, odgromowej, sterowania ruchem kolejowym i infrastrukturą pasażerską oraz innych systemów bezpieczeństwa.

Portfel zamówień budowlanych Trakcja PRKiI na dzień 31 grudnia 2016 roku wyniósł 796 mln zł (z wyłączeniem części przychodów przypadającą na konsorcjantów). W okresie 2016 roku Spółka podpisała kontrakty budowlane o łącznej wartości 644 mln zł (z uwzględnieniem wartości robót przypadających na konsorcjantów). Aktualny portfel zamówień Spółki na dzień 31 grudnia 2016 rok zapewnia pełne wykorzystanie mocy produkcyjnych w kolejnym roku obrotowym. Udział w nowych przetargach w 2017 roku pozwoli Spółce w jeszcze większym stopniu zabezpieczyć swój portfel kontraktów na kolejne okresy.

Największe realizowane przez Spółkę kontrakty w trakcie 2016 roku przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Nazwa kontraktu	Kwota netto kontraktu (mPLN)	Typ robót
1.	Modernizacja linii kolejowej E 30/C-E30, odcinek Kraków – Rzeszów, etap III (Podłęże - Bochnia)	625	kolejowy
2.	Modernizacja linii kolejowej E59 na odcinku Wrocław – Poznań, Etap II – odcinek Wrocław – granica woj. Dolnośląskiego	535	kolejowy
3.	Modernizacja linii kolejowej E 30/C-E 30, odcinek Kraków - Rzeszów, etap III (Dębica - Sędziszów Małopolski)	417	kolejowy
4.	Opracowanie projektów wykonawczych i realizacja robót dla LCS Warszawa Okęcie w ramach Projektu POIiŚ 7.1-19.1.a. pn. "Modernizacja linii kolejowej nr 8, odcinek Warszawa Okęcie - Radom (LOT A, B, F)	360	kolejowy
5.	Modernizacja linii kolejowej Warszawa – Łódź, etap II, lot B – odcinek Łódź Widzew-Łódź Fabryczna	345	kolejowy
6.	Modernizacja linii kolejowej E 30/C-E 30, odcinek Kraków – Rzeszów, etap III; na odcinku Sędziszów Małopolski – Rzeszów Zachodni w km 133,600 – 154,900	303	kolejowy
7.	Realizacja robót budowlanych w ramach Przetargu nr 1 - Modernizacja odcinka Jaworzno Szczakowa - Trzebinia (km 1,150 - 0,000 linii nr 134, km 15,810 - 29,110 linii nr 133) w ramach projektu "Modernizacja linii kolejowej E 30, odcinek Zabrze - Katowice - Kraków, etap IIb".	296	kolejowy
8.	Projekt i budowa drogi ekspresowej S-5 na odcinku od węzła Szubin (z węzłem) do węzła Jaroszewo (z węzłem) o długości około 19,3 km	286	drogowy
9.	Modernizacja linii kolejowej E59 na odcinku Wrocław – Poznań, Etap III – odcinek Czempin – Poznań	156	kolejowy

2.2 Struktura sprzedaży

Strukturę sprzedaży w podziale na rodzaje robót, produkcję i pozostałą działalność prezentuje poniższa tabela:

(dane w tys. zł)

	2016		2015	
	wartość	udział	wartość	udział
Roboty kolejowe	715 350	86,6%	694 719	91,0%
Roboty drogowe	45 704	5,5%	20 129	2,6%
Roboty mostowe	21 370	2,6%	478	0,1%
Roboty tramwajowe	5 133	0,6%	26 625	3,5%
Energetyka zawodowa	26 054	3,2%	-	0,0%
Produkcja	8 136	1,0%	6 895	0,9%
Pozostała działalność	4 451	0,5%	14 553	1,9%
Razem przychody ze sprzedaży	826 198	100,0%	763 399	100,0%

2.3 Rynki zbytu i źródła zaopatrzenia

Sprzedaż usług budowlano - montażowych Spółki w 2016 roku realizowana była na rynku krajowym.

Głównym odbiorcą Spółki jest spółka PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. („PKP PLK S.A.”). Struktura odbiorców wskazuje, że Trakcja PRKiI jest silnie uzależniona od spółki PKP PLK S.A., która posiadała ok. 78,9% bezpośredniego udziału w przychodach ze sprzedaży Emitenta w 2016 roku. Od początku istnienia Trakcji PRKiI jest to główny klient w strukturze odbiorców. Spółka PKP PLK S.A. nie jest formalnie powiązana z Emitentem. Drugi z kolei największy zamawiający Szybka Kolej Miejska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie posiadała ok. 4,9% udziału w strukturze przychodów w tym samym roku.

Struktura dostawców w analizowanym okresie pokazuje, że Trakcja PRKiI nie jest silnie uzależniona od żadnego z kontrahentów. W 2016 roku nie odnotowano sytuacji, w której udział jednego dostawcy przekroczył poziom 10% wartości zakupów materiałów i usług Emitenta.

Spółka otworzyła zakład w Bułgarii (Sofia). Spółka ocenia rynek bałkański jako perspektywiczny, dlatego też składa oferty na realizację zadań z zakresu modernizacji infrastruktury kolejowej.

2.4 Ważniejsze zdarzenia i dokonania Spółki Trakcja PRKiI mające znaczący wpływ na działalność

Główny wpływ na wyniki finansowe osiągnięte w okresie 2016 roku oraz w kolejnych latach obrotowych mają realizowane przez Spółkę kontrakty długoterminowe o usługi budowlane. Główne kontrakty realizowane w trakcie 2016 roku zostały przedstawione w punkcie 2.1 niniejszego sprawozdania. Informacje dotyczące istotnych umów na usługi budowlane zawartych w trakcie 2016 roku zostały przedstawione w punkcie 2.5 niniejszego sprawozdania. Istotne zdarzenia następujące po dniu bilansowym zostały przedstawione w nocie 5.7 niniejszego sprawozdania.

2.5 Umowy znaczące dla działalności

2.5.1 Istotne umowy na usługi budowlane

Najważniejsze umowy na usługi budowlane zawarte przez Spółkę w 2016 roku (kwota kontraktu podana z uwzględnieniem wartości robót przypadających na konsorcjantów):

Lp.	Nazwa kontraktu	Kwota netto kontraktu (mIn PLN)	Typ kontraktu
1.	Realizacja robót budowlanych w ramach Przetargu nr 1 - Modernizacja odcinka Jaworzno Szczakowa - Trzebinia (km 1,150 - 0,000 linii nr 134, km 15,810 - 29,110 linii nr 133) w ramach projektu "Modernizacja linii kolejowej E 30, odcinek Zabrze - Katowice - Kraków, etap IIb".	296	kolejowy
2.	Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na stacji Włoszczowa Północ w ramach projektu pn. "Modernizacja linii kolejowej nr 4 - Centralna Magistrała Kolejowa etap II"	57	kolejowy
3.	Zaprojektowanie i wykonanie robót w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „Prace na linii kolejowej nr 201 na odcinku Nowa Wieś Wielka – Maksymilianowo"	55	kolejowy
4.	Rozbudowa DW 957 Krowiarki - Nowy Targ, zadanie 1 - opracowanie dokumentacji projektowej i wykonanie robót	20	drogowy
5.	Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na odcinku granica IZ Olsztyn (km 219,400) – stacja Olsztyn realizowanego w ramach projektu pn.: "Prace na linii nr 353 na odcinku Jabłonowo Pomorskie – Iława – Olsztyn – Korsze"	19	kolejowy
6.	Zaprojektowanie i wykonanie robót pn. „Prace na linii kolejowej nr 66 Zwierzyniec-Stalowa Wola Południe w celu przygotowania trasy objazdowej dla projektu POIiŚ 7.1-73. Modernizacja linii kolejowej nr 7 Warszawa Wschodnia Osobowa – Dorohusk” w ramach projektu pn. Poprawa bezpieczeństwa i likwidacja zagrożeń eksploatacyjnych na sieci kolejowej. Etap II	19	kolejowy
7.	Modernizacja 16 szt. obiektów inżynierskich na szlaku Biała Rawska - Strzałki tor nr 1 i 2 linii kolejowej nr 4 (CMK) Grodzisk Mazowiecki – Zawiercie w ramach zadania pn.: „Modernizacja linii kolejowej nr 4 – Centralna Magistrała Kolejowa”	19	kolejowy
8.	Obwodnica Zatora, Podolsza w ciągu DW Nr 781 - zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych	13	drogowy
9.	Kompleksowa naprawa toru nr 2 linii kolejowej WKD nr 47 w km 0,050 do 17,841 szlaku Warszawa Śródmieście WKD - Komorów	13	kolejowy
10.	Prace na linii kolejowej nr 951 Tarnowskie Góry TGA - Tarnowskie Góry TGE, nr 149 Zabrze Makoszowy -Leszczyny, nr 168 Gliwice - Gliwice Łabędy, nr 151 Kędzierzyn Koźle - Chałupki wraz z robotami towarzyszącymi	12	kolejowy
11.	Pozostałe kontrakty	121	różne
RAZEM		644	

2.5.2 Umowy ubezpieczenia

Spółka posiada standardowe polisy ubezpieczeniowe obejmujące ochroną ubezpieczeniową majątek ruchomy na wypadek szkody, ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej wobec osób trzecich w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz posiadany mieniem, a także umowy ubezpieczenia ryzyk budowlanych.

Ponadto, Spółka posiada standardowe polisy ubezpieczeniowe obejmujące ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną członków organów Spółki. Powyższe umowy ubezpieczenia zostały zawarte z następującymi ubezpieczycielami: Towarzystwem Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA S.A., STU Na Życie Ergo Hestia S.A, Allianz S.A., PZU S.A., AXA Towarzystwem Ubezpieczeń i Reasekuracji S.A., InterRisk Towarzystwem Ubezpieczeń S.A..

Umowy ubezpieczenia OC członków zarządu zostały zawarte z AIG Europe Limited Sp. z o.o. oddział w Polsce i Towarzystwem Ubezpieczeń i Reasekuracji Allianz Polska S.A..

2.5.3 Umowy współpracy i kooperacji

W ramach współpracy i kooperacji Spółka posiada umowy ramowe w sprawie współpracy w zakresie transakcji rynku finansowego zawarte z podmiotami: mBank S.A., Alior Bank S.A. oraz bank Pekao S.A.. Przedmiotem umów jest określenie zasad współpracy w zakresie zawierania transakcji rynku finansowego pomiędzy Spółką, a bankiem. Trakcja PRKiI posiada umowę faktoringu z regresem na czas nieokreślony zawartą z mFaktoring S.A.

2.6 Główne lokaty i inwestycje kapitałowe

2.6.1 Inwestycje o charakterze rzeczowym

Nakłady na inwestycje w Spółce w 2016 roku wyniosły 32 357 tys. zł.

Spółka zrealizowała następujące inwestycje:

	Zakup środki własne	Leasing	Razem
Inwestycje rozwojowe	13 610	16 275	29 885
Inwestycje odtworzeniowe	578	1 711	2 289
Inwestycje modernizacyjne	183	-	183
Razem	14 371	17 986	32 357

Do głównych inwestycji rozwojowych należały nakłady na nową bazę sprzętową w Bieńkowicach, zakup podbijarki tłuczni 09-32 CSM (sfinansowanej w formie umowy leasingu zwrotnego) oraz przyjęcie do użytkowania pociągu PUN do wymiany nawierzchni.

Do głównych inwestycji odtworzeniowych należy wymiana parku maszynowego (m.in. koparka Liebherr A900 oraz spycharka CAT D4K2) oraz sprzętu komputerowego.

Wśród kluczowych inwestycji modernizacyjnych znajdują się wydatki na unowocześnienie słupów trakcyjnych.

Spółka planuje w 2017 roku ponieść nakłady inwestycyjne na poziomie ok. 24 650 tys. zł. Planowane inwestycje zakłada się sfinansować w następujący sposób:

Środki własne	17 398
Leasing finansowy	7 252
Razem	24 650

Do dnia publikacji niniejszego sprawozdania Spółka podpisała nowe umowy leasingu finansowego. W opinii Zarządu Spółka jest w stanie zrealizować obecne i przyszłe założenia inwestycyjne w oparciu o środki własne wygenerowane z podstawowej działalności operacyjnej oraz transakcji leasingu finansowego.

2.6.2 Inwestycje kapitałowe Spółki, w tym inwestycje kapitałowe dokonane poza grupą oraz opis metod ich finansowania

W 2016 roku Spółka dokonała inwestycji kapitałowej.

Największa inwestycja kapitałowa dotyczyła nabycia 50%, tj. 4 000 udziałów BTW o wartości nominalnej 500 zł każdy, za łączną cenę 21 500 tys. zł. Trakcja PRKiI dotychczas posiadała 50% udział w kapitale zakładowym BTW. Na podstawie zawartej umowy Spółka stała się jedynym udziałowcem BTW. Szczegóły transakcji zostały opisane w nocy 24 sprawozdania finansowego za rok 2016.

2.7 Strategia i kierunki rozwoju Spółki

Spółka stara się w każdym roku swojej działalności zwiększać skalę swojej działalności, siłę finansową i potencjał wykonawczy kontraktów, stając się liderem polskiego rynku kolejowego usług budowlano-montażowych.

Zarząd Spółki Trakcja PRKiI planuje w roku 2017 kontynuować działania mające na celu dalszą poprawę wyników Spółki, kierując się następującymi przesłankami strategicznymi:

- rozwój poprzez wzrost organiczny,
- wprowadzenie struktury organizacyjnej zorientowanej kontraktowo,
- zwiększenie efektywności i wydajności poprzez lepszą organizację robót, szersze wykorzystanie synergii i systemy motywacyjne,
- poprawa zarządzania przepływami pieniężnymi i zmniejszenie stanu zadłużenia,
- wykorzystanie w większym stopniu sił własnych w realizacji kontraktów oraz
- selektywny wybór kontraktów do realizacji w formule konsorcjum.

Istotnymi czynnikami sukcesu będą systemy motywacyjne zachęcające pracowników do szukania dalszych udoskonaleń w działaniach operacyjnych oraz ścisła współpraca zespołów, złożonych z pracowników różnych jednostek organizacyjnych.

Wzmocnienie pozycji na polskim rynku kolejowym usług budowlano-montażowych

Zarząd Spółki Trakcja PRKiI planuje w roku 2017 i latach następnych skoncentrować swoje wysiłki na polskim rynku kolejowym usług budowlano-montażowych i wzmocnić pozycję rynkową.

Osiągnięcie tego celu będzie możliwe dzięki skutecznemu wsparciu organizacyjnemu i finansowemu dla obszaru ofertowania i kontraktacji oraz obszaru realizacji kontraktów poprzez utworzenie nowych jednostek m.in. Dział przygotowania produkcji i optymalizacji projektów.

Nadrzędnym celem w zarządzaniu finansowym będzie efektywniejsze zarządzanie kapitałem obrotowym. Jego oczekiwane skutki to lepsza płynność finansowa, minimalizacja zapotrzebowania na kapitał obrotowy i utrzymanie bezpiecznego poziomu zadłużenia Spółki.

Wzmocnienie pozycji Spółki na innych rynkach

Trakcja PRKiI podejmie działania w celu wzmocnienia swojej pozycji w segmencie tramwajowym rynku usług budowlano-montażowych poprzez pozyskanie nowych kontraktów. Trakcja PRKiI realizuje również zadania na rynku energetycznym i drogowym.

Spółka otworzyła zakład w Bułgarii (Sofia). Spółka ocenia rynek bałkański jako perspektywiczny, dlatego też składa oferty na realizację zadań z zakresu modernizacji infrastruktury kolejowej.

Ponadto, Spółka w marcu 2017 roku uzyskała certyfikację budowlaną VOB, która jest podstawowym wymogiem stawianym firmom, chcącym startować w przetargach publicznych na terenie Niemiec. Ze względu na powszechne uznanie w branży, posiadanie certyfikacji budowlanej VOB jest również często wymogiem stawianym przez zamawiających prywatnych. Certyfikacja budowlana VOB daje Spółce również dużo lepszą pozycję startową w procesie uzyskania certyfikacji branżowej, dającej dostęp do bardzo perspektywicznego niemieckiego rynku energetycznego.

Dywersyfikacja działalności Spółki

W ramach dywersyfikacji działalności Spółka podjęła działania na rynku energetycznym poprzez realizację linii wysokich napięć 110 kV, zarówno napowietrznych jak i kablowych, buduje linie energetyczne średniego napięcia, w tym linie potrzeb nietrakcyjnych 15 kV dla infrastruktury kolejowej, wraz ze stacjami transformatorowymi, oraz linie niskiego napięcia na potrzeby: oświetlenia, instalacji przeciwpożarowej, odgromowej, sterowania ruchem kolejowym i infrastrukturą pasażerską oraz innych systemów bezpieczeństwa.

2.8 Perspektywy rozwoju Spółki

Zarząd ocenia pozytywnie perspektywy wzrostu dla Spółki w roku 2017 i kolejnych latach. Portfel zamówień budowlanych Trakcja PRKiI na dzień 31 grudnia 2016 roku wyniósł 796 mln zł.

Trakcja PRKiI konsekwentnie rozwija kompetencje w różnych sektorach budownictwa infrastrukturalnego. Spółka aktywnie uczestniczy w realizacji inwestycji kolejowych zaplanowanych na najbliższe lata. Zgodnie ze zaktualizowanym Krajowym Programem Kolejowym przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 23 listopada 2016 roku, wartość inwestycji kolejowych do roku 2023 roku powinna przekroczyć 60 mld zł. Spółka będzie również ubiegać się o kontrakty drogowe. Przewidywana wartość inwestycji przez Program Budowy Dróg Krajowych (PBDK) oraz zadania realizowane przez lokalnych zarządców infrastruktury drogowej wynoszą 107 mld zł. Spółka przygotowując się do pozyskania kontraktów z PBDK utworzyła strukturę regionalnych biur drogowych w 4 lokalizacjach na terenie kraju. Kontynuowana będzie ekspansja w dziedzinie energetyki w szczególności w zakresie budowy i modernizacji linii przesyłowych oraz zasilania obiektów.

2.9 Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju Spółki

Poniżej przedstawiono kluczowe czynniki, które w opinii Zarządu Emitenta obecnie mają lub w niedalekiej przyszłości mogą mieć wpływ na działalność Spółki. Informacje o istotnych postępowaniach i sporach przeciwko Spółce, jak również karach znajdują się w punkcie 5.6 niniejszego sprawozdania.

Do najważniejszych czynników zewnętrznych mających istotny wpływ na wyniki finansowe Spółki zaliczamy:

- Poziom wydatków na infrastrukturę kolejową i drogową w Polsce.
- Sprawność otwierania i podpisywania kontraktów przez Zamawiających.
- Konkurencja ze strony innych podmiotów.
- Brak barier rynkowych.
- Kształtowanie się cen surowców i materiałów budowlanych.
- Wpływ polityki monetarnej Banku Centralnego na zmiany oprocentowania kredytów.
- Terminowość regulowania zobowiązań przez odbiorców.
- Zmiany przepisów prawa wyznaczających zakres działalności Spółki, w tym przepisów podatkowych, jak i przepisów dotyczących innych obciążeń o charakterze publicznoprawnym.

Do najważniejszych czynników wewnętrznych mających istotny wpływ na wyniki finansowe Spółki zaliczamy:

- Trafność oszacowania kosztów realizowanych projektów, mającą bezpośredni wpływ na decyzje w sprawie strategii udziału w przetargach, wycenę kontraktów do przetargów i w efekcie marże osiągnięte na kontraktach.
- Zdolność pozyskiwania nowych kontraktów budowlanych.
- Zdolność do realizacji strategii rozwoju Spółki.

2.10 Opis istotnych czynników ryzyka i zagrożeń, z określeniem, w jakim stopniu Emitent jest na nie narażony

Trakcja PRKiI w ramach prowadzenia swojej działalności narażona jest na różne rodzaje ryzyka, które można podzielić na poniższe grupy:

- ryzyko branżowe,
- ryzyko realizacji kontraktów,
- ryzyko finansowe.

Ryzyko branżowe

W ramach tego ryzyka Spółka narażona jest na ryzyko związane z nasileniem się konkurencji. Rynek budownictwa kolejowego oraz drogowego na którym prowadzi swoją działalność jest atrakcyjny ze względu na planowane znaczne nakłady inwestycyjne. Bariery wejścia na rynek budownictwa kolejowego w Polsce nie są

wysokie, dlatego też liczba nowych podmiotów stale się zwiększa. Ponadto, istotnym czynnikiem mającym wpływ na pozycję rynkową Spółki są plany finansowe polskiego rządu dotyczące modernizacji infrastruktury.

Powyższe ryzyko branżowe może mieć istotny wpływ na perspektywy rozwoju Spółki i jej sytuację finansową. Przewagą konkurencyjną Trakcja PRKil jest ponad siedemdziesięcioletnia praktyka rynkowa, która pozwoliła na wypracowanie wysokiej jakości systemów realizacji zleceń wysoko cenionych przez Partnerów. Głównym atutem Spółki jest możliwość kompleksowej realizacji inwestycji własnym potencjałem we wszystkich branżach (roboty torowe, obiekty inżynieryjne, sieć trakcyjna), posiadany portfel zleceń oraz:

- posiadanie wysoko wykwalifikowanej kadry zarządzającej i zorientowanej na klienta załogi,
- duże doświadczenia w profesjonalnej realizacji i koordynacji robót realizowanych terminowo wg najwyższych standardów europejskich,
- posiadanie nowoczesnego parku maszynowego.

Spółka posiada dużą przewagę konkurencyjną nad innymi firmami, a pozycja Spółki na rynku usług związanych z infrastrukturą kolejową jest ugruntowana i stabilna. Powyższe silne strony Spółki minimalizują ryzyko związane z nasileniem się konkurencji.

Ryzyko realizacji kontraktów

Nieodłącznym ryzykiem związanym z prowadzeniem działalności Spółki jest ryzyko realizacji kontraktów. Wpływ na to ryzyko mogą mieć głównie następujące czynniki: nieuzyskanie w określonym terminie decyzji administracyjnych przewidzianych m.in. przepisami Prawa Budowlanego, Kodeksu Postępowania Administracyjnego (KPA) lub Prawa Ochrony Środowiska; zmiany cen materiałów i surowców; zmiany cen usług podwykonawców; nieukończenia lub opóźnienia w wykonaniu przez podwykonawców prac niezbędnych do rozpoczęcia realizacji projektów; niedoszacowania kosztów; potencjalne kary za uchybienie w realizacji kontraktów; niekorzystne warunki pogodowe. Ryzyko niedoszacowania kosztów kontraktów może występować w przypadku trudnych do zidentyfikowania na etapie przygotowania przez Spółkę oferty przetargowej prac niezbędnych do wykonania zamówienia i ceną za ich wykonanie. W ramach realizacji kontraktów budowlanych Spółka zawiera umowy z podwykonawcami zwykle w terminach późniejszych niż umowa z inwestorem, co może rodzić ryzyko, iż przyjęta cena usługi świadczona na rzecz Spółki przez podwykonawców będzie wyższa, niż przyjęta cena na etapie wyceny kontraktu i jego podpisania. Ceny w umowach z inwestorem są stałe i nie podlegają zmianie przez okres trwania kontraktu. Spółka ponosi ryzyko niedotrzymania terminów wykonania przedmiotu zawartych umów o roboty budowlane, a także wykonania robót gwarancyjnych związanych z usuwaniem wad i usterek, co w konsekwencji wiąże się z prawem inwestora do wykorzystania ww. zabezpieczeń bądź z żądaniem kar umownych. Spółka nie może również wykluczyć ryzyka związanego z ewentualnymi sporami dotyczącymi nienależytego lub nieterminowego wykonania ww. umów. Zrealizowanie się wspomnianych czynników może mieć negatywny wpływ na wyniki finansowe Spółki.

Zarząd Spółki podejmuje odpowiednie działania mające na celu zminimalizowanie tych ryzyk np. poprzez wdrożenie nowoczesnego systemu zarządzania kontraktami, pozwalającego zarządzać budżetami i harmonogramami wielu dużych projektów realizowanych równocześnie w oparciu o szczegółowe dane jednostkowe rejestrowane w czasie rzeczywistym. Dodatkowo Spółka stale monitoruje ceny usług podwykonawców oraz monitoruje, aby podpisywane umowy miały dopasowane odpowiednio parametry dotyczące czasu trwania kontraktu oraz wartości umowy do sytuacji rynkowej. Dzięki inicjatywie wdrożenia systemu centralnych zakupów dla wszystkich realizowanych projektów i wszystkich jednostek organizacyjnych zaplecza, Spółka zamierza osiągnąć istotne i trwałe oszczędności kosztowe oraz zoptymalizować zakupy. Ponadto, długoletnia praktyka rynkowa pozwoliła Spółce na wypracowanie technik zarządzania realizowanymi projektami, które zapewniają możliwości realizacji powierzonych Spółce prac z dotrzymaniem założonych harmonogramów, przy jednoczesnym zachowaniu wymaganej jakości i specjalnych wymagań inwestorów.

Ryzyko finansowe

W ramach ryzyka finansowego Spółka jest narażona głównie na ryzyko związane z umowami finansowymi oraz ryzyko związane z płynnością. Ryzyko związane z umowami finansowymi wynika z faktu, iż zarówno banki (w zakresie kredytów i gwarancji kontraktowych) jak i towarzystwa ubezpieczeniowe (w zakresie gwarancji kontraktowych) mogą zmniejszyć dostępność źródeł finansowania i innych instrumentów finansowych, co może wpłynąć na ograniczenie realizacji kontraktów. W 2016 roku Spółka Trakcja PRKil znacząco poszerzyła możliwości pozyskiwania źródeł finansowania w zakresie produktów gwarancyjnych. Spółka monitoruje strukturę kapitałów przy pomocy wskaźników struktury finansowania. Analizowane przez Spółkę wskaźniki

pozwalają na utrzymanie zarówno dobrego ratingu kredytowego, jak też potwierdzają wsparcie struktury kapitałowej dla działalności operacyjnej Spółki Trakcja PRKiI.

Istotnym czynnikiem do oceny ryzyka niewypłacalności jest generowany poziom przepływów operacyjnych, ilość gotówki oraz wskaźniki płynności. Spółka monitoruje stan gotówki dyspozycyjnej, utrzymuje bezpieczny poziom zarówno finansowania zewnętrznego, jak i płynności finansowej. Okresowe nadwyżki pieniężne umieszczane są na krótkoterminowych lokatach bankowych. Aby uniknąć potencjalnych zagrożeń w przyszłości i zminimalizować ryzyko związane z utratą płynności Spółki, tworzone są długo- i krótkoterminowe analizy i prognozy, które pozwalają określić potrzeby gotówkowe Spółki. Dzięki tym działaniom z wyprzedzeniem można zaplanować wpływy i wydatki oraz określić optymalny poziom gotówki i sposób finansowania przyszłych wydatków.

Do pozostałych czynników, poza opisanymi powyżej, które mogą powodować wahania cen akcji Trakcji PRKiI S.A. należą:

- Zmiana oceny wiarygodności kredytowej Spółki,
- Zmiana poziomu zadłużenia Spółki,
- Sprzedaż lub nabycie aktywów przez Spółkę,
- Znaczące zmiany w strukturze własnościowej Spółki,
- Zmiany przez analityków rynku kapitałowego ich prognoz i rekomendacji dotyczących Spółki Trakcja PRKiI, jej konkurentów, partnerów oraz sektorów gospodarki, w których działa Spółka.

Przeciwdziałanie materializacji wszystkich tych ryzyk jest podstawowym celem działalności zarządu Emitenta, który prowadzi rozmowy z zamawiającymi, partnerami konsorcjalnymi i podwykonawcami, bankami i ubezpieczycielami. Zarządzanie tymi ryzykami jest prowadzone na szczeblu najwyższych władz Spółki.

3. ANALIZA SYTUACJI MAJĄTKOWEJ I FINANSOWEJ TRAKCJA PRKiI

3.1 Wyniki finansowe Spółki w 2016 roku

3.1.1 Omówienie rachunku zysków i strat

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	01.01.2016 -	01.01.2015 -	Zmiana	Zmiana %
	31.12.2016	31.12.2015		
	Badane	Badane		
Przychody ze sprzedaży	826 198	763 399	62 799	8%
Koszt własny sprzedaży	(787 275)	(700 208)	(87 067)	12%
Zysk brutto ze sprzedaży	38 923	63 191	(24 268)	-38%
Koszty sprzedaży, marketingu i dystrybucji	(2 132)	(1 718)	(414)	24%
Koszty ogólnego zarządu	(25 275)	(33 332)	8 057	-24%
Pozostałe przychody operacyjne	3 548	3 622	(74)	-2%
Pozostałe koszty operacyjne	(5 350)	(1 669)	(3 681)	221%
Zysk z działalności operacyjnej	9 714	30 094	(20 380)	-68%
Przychody finansowe	25 945	18 650	7 295	39%
Koszty finansowe	(5 929)	(7 106)	1 177	-17%
Zysk brutto	29 729	41 638	(11 909)	-29%
Podatek dochodowy	(1 031)	(6 477)	5 446	-84%
Zysk netto za okres	28 699	35 161	(6 462)	-18%

W 2016 roku Spółka Trakcja PRKiI osiągnęła przychody na poziomie 826 198 tys. zł, które wzrosły o 8% w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego. Koszt własny sprzedaży w omawianym okresie wzrósł o 12% i osiągnął wartość 787 275 tys. zł. Marża zysku brutto na sprzedaży w omawianym okresie wyniosła 4,7% natomiast w analogicznym okresie 2015 roku osiągnęła wartość 8,3%. Powodem niższej marży brutto na sprzedaży w 2016 roku była presja na marże spowodowana wyższą liczbą oferentów na rynku (wzrost konkurencyjności). Zysk brutto ze sprzedaży w 2016 roku osiągnął wartość 38 923 tys. zł.

Koszty ogólnego zarządu uległy obniżeniu w roku 2016 o 8 057 tys. zł, co stanowi spadek o 24% w stosunku do roku poprzedniego. Powyższe jest spowodowane w głównej mierze obciążeniem kosztów roku 2015 przez jednorazowe świadczenia (odszkodowania, wypłaty z tytułu zakazu konkurencji, ekwiwalenty za urlop) dla byłych Członków Zarządu w wysokości 6 415 tys. zł. Ponadto Spółka wdrożyła program obniżki kosztów, m.in.: dokonała również zmniejszenia kosztów usług obcych, w tym usług doradztwa prawnego, podatkowego oraz pozostałych usług doradczych o kwotę 1 020 tys. zł. W bieżącym okresie wprowadzona została nowa struktura organizacyjna zorientowana na realizowane kontrakty budowlane. Koszty sprzedaży, marketingu i dystrybucji w omawianym okresie osiągnęły wartość 2 132 tys. zł.

Saldo pozostałej działalności operacyjnej zmniejszyło się w stosunku do okresu porównywalnego o 3 755 tys. zł. Różnica była głównie rezultatem rozpoznania w 2016 roku kosztów restrukturyzacji w kwocie 3 905 tys. zł.

Zysk z działalności operacyjnej wyniósł w 2016 roku 9 714 tys. zł natomiast w roku ubiegłym zysk z działalności operacyjnej osiągnął wartość 30 094 tys. zł.

W okresie 12 miesięcy 2016 roku Spółka osiągnęła przychody finansowe w kwocie 25 945 tys. zł, które były wyższe o 39% w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego ze względu na rozpoznanie wyższych przychodów z tytułu dywidend o kwotę 9 300 tys. zł w roku 2016. Koszty finansowe w omawianym okresie spadły o 17%, tj. o kwotę 1 177 tys. zł w stosunku do okresu porównywalnego, w związku ze spadkiem kosztów finansowych z tytułu odsetek od obligacji, co z kolei spowodowane było całkowitą ich spłatą w 2015 roku.

W omawianym okresie Spółka odnotowała zysk brutto w wysokości 29 729 tys. zł, podczas gdy w roku poprzednim Spółka osiągnęła zysk w wysokości 41 639 tys. zł.

Spółka zakończyła rok 2016 z zyskiem netto w wysokości 28 699 tys. zł i marżą zysku netto na poziomie 3,5% (analogicznie w roku 2015 marża zysku netto wyniosła 4,6%).

3.1.2 Omówienie pozycji bilansowych

Poniższa tabela przedstawia główne pozycje bilansu Spółki Trakcja PRKiI na dzień 31 grudnia 2016 roku w porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2015 roku:

AKTYWA	31.12.2016 Badane	31.12.2015 Przekształcone	Zmiana	Zmiana %
Aktywa trwałe	657 078	619 661	37 417	6,0%
Rzeczowe aktywa trwałe	134 895	117 408	17 487	15%
Wartości niematerialne	54 276	55 567	(1 291)	-2%
Nieruchomości inwestycyjne	17 174	17 602	(428)	-2%
Inwestycje w jednostkach zależnych	436 241	412 572	23 669	6%
Inwestycje w jednostce współkontrolowanej	-	2 008	(2 008)	-100%
Pozostałe aktywa finansowe	4 734	4 671	63	1%
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	7 483	6 587	896	14%
Rozliczenia międzyokresowe	2 275	3 246	(971)	-30%
Aktywa obrotowe	356 980	299 500	57 480	19%
Zapasy	30 400	31 283	(883)	-3%
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	281 302	101 581	179 721	177%
Pozostałe aktywa finansowe	5 836	11 828	(5 992)	-51%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18 820	136 025	(117 205)	-86%
Rozliczenia międzyokresowe	3 981	7 206	(3 225)	-45%
Kontrakty budowlane	13 579	8 515	5 064	59%
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	3 062	3 062	-	0%
Aktywa razem	1 014 058	919 161	94 897	10%

Na dzień 31 grudnia 2016 roku suma bilansowa Spółki Trakcja PRKiI osiągnęła wartość 1 014 058 tys. zł i zwiększyła się o 94 897 tys. zł w stosunku do stanu na koniec roku 2015, co stanowi 10% wzrost.

Aktywa trwałe osiągnęły wartość 657 078 tys. zł i wzrosły o 37 417 tys. zł w stosunku do roku poprzedniego. Największy wzrost spośród aktywów trwałych dotyczył inwestycji w jednostkach zależnych w związku z zakupem 50% udziałów spółki Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o.

Aktywa obrotowe na dzień 31 grudnia 2016 roku wyniosły 356 980 tys. zł i wzrosły o 57 480 tys. zł w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku, co stanowiło 19% wzrost. Największe zmiany wśród aktywów obrotowych nastąpiły w przypadku należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności, które wzrosły o 177%, osiągając wartość 281 302 tys. zł. Środki pieniężne w analizowanym okresie zmniejszyły się o 117 205 tys. zł, osiągając wartość 18 820 tys. zł. Częściowy wzrost należności i spadek środków pieniężnych na dzień 31 grudnia 2016 w stosunku do dnia 31 grudnia 2015 roku wynika z faktu uregulowania przez PKP PLK znaczącej kwoty należności wraz z końcem 2015 roku powodując tym samym bardzo niską bazę wyjściową tychże pozycji na 2016 rok.

PASywa	31.12.2016	31.12.2015	Zmiana	Zmiana %
	Badane	Przekształcone		
Kapitał własny	625 311	613 327	11 984	2%
Kapitał podstawowy	41 120	41 120	-	0%
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	309 984	309 984	-	0%
Kapitał z aktualizacji wyceny	5 800	6 295	(495)	-8%
Pozostałe kapitały rezerwowe	239 717	220 767	18 950	9%
Niepodzielony wynik finansowy	28 699	35 161	(6 462)	-18%
Razem zobowiązania	388 746	305 834	82 912	27%
Zobowiązania długoterminowe	80 736	47 399	33 337	70%
Oprocentowane kredyty i pożyczki	54 759	33 340	21 419	64%
Rezerwy	17 577	4 690	12 887	275%
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	8 400	9 369	(969)	-10%
Zobowiązania krótkoterminowe	308 011	258 435	49 576	19%
Oprocentowane kredyty i pożyczki	16 249	9 651	6 598	68%
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	245 053	182 398	62 655	34%
Rezerwy	19 722	6 189	13 533	219%
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	7 200	6 722	478	7%
Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego	2 095	3 362	(1 267)	-38%
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	148	(148)	-100%
Rozliczenia międzyokresowe	258	150	108	72%
Kontrakty budowlane	17 434	49 815	(32 381)	-65%
Pasywa razem	1 014 058	919 161	94 897	10%

Kapitał własny Spółki wzrósł na dzień 31 grudnia 2016 roku o kwotę 11 984 tys. zł, tj. o 2% w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku. Wzrost ten był spowodowany przeniesieniem na kapitał rezerwowy wyniku za rok 2015 w kwocie 17 685 tys. zł., który uwzględnia wypłatę dywidendy w kwocie 17 476 tys. zł. w 2016 roku oraz osiągnięciem niższego zysku netto o kwotę 6 462 tys. zł w roku 2016.

Zobowiązania długoterminowe na dzień 31 grudnia 2016 roku osiągnęły wartość 80 736 tys. zł i zwiększyły się o 70% w porównaniu do stanu na koniec roku 2015. Największy wzrost dotyczył kredytów i pożyczek w związku z faktem zaciągnięcia kredytu inwestycyjnego na zakup udziałów spółki Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o. oraz utworzeniem dodatkowych rezerw na roboty poprawkowe.

Zobowiązania krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2016 roku osiągnęły wartość 308 011 tys. zł i zwiększyły się o kwotę 49 576 tys. zł, tj. o 19% w porównaniu do stanu na koniec ubiegłego roku. Największy wzrost spośród zobowiązań krótkoterminowych dotyczył zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań, które to zwiększyły się o 62 655 tys. zł.

3.1.3 Omówienie rachunku przepływów pieniężnych

Poniższa tabela przedstawia główne pozycje rachunku przepływów pieniężnych Spółki Trakcja PRKil w latach zakończonych dnia 31 grudnia 2016 roku oraz dnia 31 grudnia 2015 roku:

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	01.01.2016 - 01.01.2015 -		Zmiana	Zmiana %
	31.12.2016	31.12.2015		
	Badane	Badane		
Środki pieniężne na początek okresu	136 025	14 113	121 912	864%
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(94 093)	206 799	(300 892)	-145%
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(12 228)	7 411	(19 639)	-265%
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(10 884)	(92 298)	81 414	-88%
Przepływy pieniężne netto, razem	(117 205)	121 912	(239 117)	-196%
Środki pieniężne na koniec okresu	18 820	136 025	(117 205)	-86%

Spółka rozpoczęła rok 2016, posiadając środki pieniężne w kwocie 136 025 tys. zł natomiast zakończyła omawiany okres ze stanem środków pieniężnych w wysokości 18 820 tys. zł. Głównie jest to efektem uregulowania przez PKP PLK znaczącej kwoty należności wraz z końcem 2015 roku, co nie nastąpiło na koniec roku 2016. Brak powyższego jednorazowego zdarzenia w 2016 roku nie wpłynął negatywnie na kondycję finansową Spółki nie niosąc tym samym ryzyka dla działalności Spółki.

Przepływy pieniężne netto łącznie w omawianym okresie były ujemne i wyniosły 117 205 tys. zł.

W 2016 roku saldo przepływów netto z działalności operacyjnej było ujemne i wyniosło 94 093 tys. zł. Spadło ono w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego o 300 892 tys. zł.

Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej wykazały w 2016 roku saldo ujemne w wysokości 12 228 tys. zł, natomiast w porównywalnym okresie roku 2015 saldo przepływów z działalności inwestycyjnej wyniosło 7 411 tys. zł. Ujemne saldo z działalności inwestycyjnej w 2016 roku wynikało głównie z zakupu dodatkowych 50% udziałów w spółce BTW w kwocie 21 500 tys. zł.

Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej w 2016 roku osiągnęły saldo ujemne, które wyniosło 10 884 tys. zł. Powyższa kwota salda wynikała głównie z wypłaty dywidendy Akcjonariuszom oraz zaciągnięcia kredytu na sfinansowanie zakupu udziałów spółki BTW.

3.2 Wskaźniki finansowe Spółki Trakcja PRKil

3.2.1 Wskaźniki rentowności

Marża zysku brutto na sprzedaży zmniejszyła się do poziomu 4,71% w 2016 roku wobec 8,28% w analogicznym okresie roku ubiegłego. Zysk operacyjny powiększony o amortyzację zmniejszył się o 18 981 tys. zł osiągając wartość 21 911 tys. zł, zaś marża zysku EBITDA zmniejszyła się o 2,71 p.p. osiągając poziom 2,65%. Marża zysku operacyjnego zmniejszyła się o 2,76 p.p. i osiągnęła wartość 1,18%. Marża zysku netto w omawianym okresie osiągnęła wartość 3,47%.

Wskaźnik odzwierciedlający rentowność kapitału zaangażowanego w firmie – ROE osiągnął wartość 4,63%. Wskaźnik rentowności aktywów – ROA wyniósł 2,97% i spadł w porównaniu do okresu porównywalnego o 0,54 p.p.

WSKAŹNIKI RENTOWNOŚCI	31.12.2016	31.12.2015	Zmiana
	Badane	Przekształcone	
Marża zysku brutto ze sprzedaży	4,71%	8,28%	-3,57%
EBITDA	21 911	40 892	(18 981)
Marża zysku EBITDA	2,65%	5,36%	-2,71%
Marża zysku operacyjnego	1,18%	3,94%	-2,76%
Marża zysku netto	3,47%	4,61%	-1,14%
Stopa zwrotu z kapitału własnego (ROE)	4,63%	6,13%	-1,50%
Stopa zwrotu z aktywów (ROA)	2,97%	3,51%	-0,54%

Powyższe wskaźniki zostały wyliczone według następujących wzorów:

Marża zysku brutto ze sprzedaży = zysk brutto ze sprzedaży / przychody ze sprzedaży

EBITDA = zysk operacyjny + amortyzacja

Marża zysku EBITDA = (zysk operacyjny + amortyzacja) / przychody ze sprzedaży

Marża zysku operacyjnego = zysk operacyjny / przychody ze sprzedaży

Marża zysku netto = zysk netto / przychody ze sprzedaży

Stopa zwrotu z kapitału własnego (ROE) = zysk netto / średnie kapitały własne

Stopa zwrotu z aktywów (ROA) = zysk netto / średnie aktywa

3.2.2 Wskaźniki płynności

Kapitał pracujący w Spółce Trakcja PRKiI na dzień 31 grudnia 2016 roku osiągnął dodatni poziom 49 228 tys. zł, podczas gdy na koniec 2015 roku wynosił 41 215 tys. zł.

Wskaźnik płynności bieżącej na koniec 2016 roku wyniósł 1,16. Wskaźnik płynności szybkiej wyniósł 1,06.

Wskaźnik natychmiastowej płynności osiągnął poziom 0,06, zaś w roku porównywalnym wyniósł on 0,53.

Wskaźniki płynności bieżącej i szybkiej ukształtowały się na tym samym poziomie jak w roku porównywalnym.

WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI	31.12.2016	31.12.2015	Zmiana
	Badane	Przekształcone	
Kapitał pracujący	49 228	41 215	8 013
Wskaźnik płynności bieżącej	1,16	1,16	-
Wskaźnik płynności szybkiej	1,06	1,04	0,02
Wskaźnik natychmiastowej płynności	0,06	0,53	(0,47)

Powyższe wskaźniki zostały wyliczone według następujących wzorów:

Kapitał pracujący = aktywa obrotowe - zobowiązania krótkoterminowe + rozliczenia międzyokresowe przychodów

Wskaźnik płynności bieżącej = aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe

Wskaźnik płynności szybkiej = (aktywa obrotowe - zapasy) / zobowiązania krótkoterminowe

Wskaźnik natychmiastowej płynności = (środki pieniężne i ich ekwiwalenty) / zobowiązania krótkoterminowe

3.2.3 Wskaźniki struktury finansowania

Spółka monitoruje strukturę kapitałów przy pomocy wskaźników struktury finansowania. Analizowane przez Spółkę wskaźniki, przedstawione w tabeli poniżej, pozwalają na utrzymanie zarówno dobrego ratingu kredytowego, jak też potwierdzają wsparcie struktury kapitałowej dla działalności operacyjnej Spółki.

Wskaźniki struktury finansowania uległy nieznacznym zmianom w związku z wcześniej opisanymi czynnikami.

Wskaźnik pokrycia majątku kapitałem własnym wyniósł na dzień 31 grudnia 2016 roku 0,62 i spadł w stosunku do poziomu na koniec porównywanego roku. Wartość wskaźnika pokrycia majątku trwałego kapitałem własnym zmniejszyła się z 0,99 na koniec roku 2015 do 0,95 na dzień 31 grudnia 2016 roku. Wskaźnik zadłużenia

całkowitego na koniec 2016 roku wyniósł 0,38. Wzrostowi uległ wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych z poziomu 0,50 na koniec 2015 roku do poziomu 0,62 na koniec 2016 roku.

WSKAŹNIKI STRUKTURY FINANSOWANIA	31.12.2016	31.12.2015	Zmiana
	Badane	Przekształcone	
Pokrycie majątku kapitałem własnym	0,62	0,67	-0,05
Pokrycie majątku trwałego kapitałem własnym	0,95	0,99	-0,04
Wskaźnik zadłużenia całkowitego	0,38	0,33	0,05
Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych	0,62	0,50	0,12

Powyższe wskaźniki zostały wyliczone według następujących wzorów:

Pokrycie majątku kapitałem własnym = kapitał własny / aktywa ogółem

Pokrycie majątku trwałego kapitałem własnym = kapitał własny / aktywa trwałe

Wskaźnik zadłużenia całkowitego = (aktywa ogółem - kapitał własny) / aktywa ogółem

Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych = (aktywa ogółem - kapitał własny) / kapitał własny

3.3 Ocena zarządzania zasobami finansowymi

Spółka dysponowała na koniec 2016 roku środkami pieniężnymi i ich ekwiwalentami w wysokości 18 020 tys. zł przy jednoczesnym łącznym zadłużeniu finansowym z tytułu kredytów, pożyczek oraz leasingu finansowego w łącznej wysokości 71 008 tys. zł. Spółka utrzymuje bezpieczny poziom zarówno finansowania zewnętrznego, jak i płynności finansowej. Okresowe nadwyżki pieniężne umieszczane są na krótkoterminowych lokatach bankowych.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Trakcja PRKil posiadała do dyspozycji limit kredytu w rachunku bieżącym oraz limit kredytów obrotowych do łącznej wysokości 90 mln zł, co gwarantuje Spółce stabilny poziom finansowania bieżącej działalności kontraktowej. Ponadto, Spółka dysponuje wolnym limitem finansowania na podstawie umowy faktoringowej w kwocie 50 000 tys. zł.

Spółka prowadzi szeroko rozwiniętą współpracę z bankami oraz instytucjami ubezpieczeniowymi w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu finansowania oraz gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych umożliwiających realizowanie zaplanowanych kontraktów budowlanych.

Spółka korzysta z wielu oferowanych produktów bankowych oraz różnorodnych źródeł finansowania (kredyty w rachunku bieżącym, kredyty obrotowe, kredyty inwestycyjne, pożyczki, faktoring, leasing finansowy) w celu minimalizacji kosztów finansowych oraz optymalizacji zarządzania płynnością finansową.

3.4 Ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających wpływ na wyniki Spółki Trakcja PRKil S.A. za 2016 rok

W 2016 roku wystąpiły istotne czynniki i zdarzenia o nietypowym charakterze mające wpływ na osiągnięte wyniki Trakcja PRKil.

Optymalizacja struktury organizacyjnej w Spółce Trakcja PRKil

Wobec istotnego opóźnienia perspektywy finansowej 2014-2020 w ogłaszanych przetargach na rynku infrastrukturalnym, głównie kolejowym, po wnikliwej analizie wszystkich aspektów biznesowych i społecznych, Zarząd Spółki podjął decyzję o optymalizacji struktury organizacyjnej Spółki, która w efekcie prowadzi do likwidacji stanowisk pracy na podstawie art. 2 ust. 3 i 4 Ustawy z dnia 13 marca 2003 roku o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. 2003 Nr 90 poz. 844 z późn. zm.). W dniu 22 września 2016 roku Zarząd Spółki ogłosił Regulamin zwolnień grupowych oraz przekazał stosowne informacje organizacjom związkowym działającym w Spółce. Odpowiednia informacja w tej sprawie została również przekazana do właściwego Powiatowego Urzędu Pracy. Rozwiązanie umów o

pracę dotyczyć będzie grupy pracowników obejmującej łącznie do 300 osób, w okresie od dnia 23 września 2016 roku do 30 czerwca 2017 roku.

Łączna wartość utworzonej rezerwy oraz poniesionych kosztów, która obciążyła wynik Spółki za rok 2016 wynosi 3,9 mln zł. Rezerwa zostanie rozliczona do 30 czerwca 2017 roku.

Zarząd Spółki jest przekonany, że przeprowadzenie redukcji zatrudnienia spowoduje znaczący spadek kosztów stałych w kolejnych latach, rozpoczynając od roku 2017. Konkretna kwota oszczędności będzie możliwa do oszacowania dopiero po zakończeniu procesu optymalizacji. Zarząd będzie monitorował sytuację na rynku budowlanym i aktywnie reagował na ewentualne zmiany.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku procesem restrukturyzacji zostało objętych 112 osób, którego łączny koszt wyniósł 2,1 mln zł.

3.5 Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych

Na podstawie prowadzonych analiz Zarząd Spółki ocenia, że Trakcja PRKiI jest w stanie sfinansować obecne i przyszłe zamierzenia inwestycyjne opisane w nocie nr 2.6.1 niniejszego sprawozdania ze środków generowanych z działalności operacyjnej oraz pozyskując finansowanie dłużne.

3.6 Transakcje zabezpieczające

Działalność Spółki w 2016 roku nie była znacząco narażona na wahania kursów walutowych. Wszystkie kontrakty realizowane w 2016 roku, to umowy, których wartość wyrażona jest w PLN. W trakcie okresu sprawozdawczego Spółka nie zawierała kontraktów na instrumenty pochodne. Spółka nie stosowała rachunkowości zabezpieczeń w okresach sprawozdawczych objętych sprawozdaniem.

3.7 Stanowisko Zarządu odnośnie wcześniej publikowanych prognoz wyników finansowych Spółki

Spółka Trakcja PRKiI nie publikowała prognoz finansowych za rok 2016.

4. AKCJE I STRUKTURA WŁAŚCICIELSKA TRAKCJA PRKiI

4.1 Struktura akcjonariatu

Na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień publikacji niniejszego sprawozdania kapitał zakładowy Spółki, zgodnie z wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego, wynosił 41 119 638,40 zł i dzielił się na 51 399 548 akcje zwykłe na okaziciela serii A o wartości nominalnej 0,80 zł każda. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu Spółki.

Poniższa tabela prezentuje strukturę akcyjną:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
	Wartość nominalna	Wartość nominalna
	0,80 zł	0,80 zł
Akcje zwykłe serii A	51 399 548	51 399 548
Razem	51 399 548	51 399 548

Zgodnie z wiedzą Zarządu Emitenta, na podstawie otrzymanych zawiadomień określonych w art. 69 ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, stan Akcjonariuszy posiadających bezpośrednio, bądź przez podmioty zależne, co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy na dzień przekazania niniejszego sprawozdania przedstawia się następująco:

Akcjonariusz	Liczba akcji	% udział w kapitale zakładowym	Liczba głosów	% udział w głosach na WZ
COMSA S.A.	15 843 193	30,82%	15 843 193	30,82%
Nationale-Nederlanden OFE	5 111 908	9,95%	5 111 908	9,95%
OFE PZU "Złota Jesień"	4 349 650	8,46%	4 349 650	8,46%
Pozostali akcjonariusze	26 094 797	50,77%	26 094 797	50,77%
Razem	51 399 548	100,00%	51 399 548	100,00%

Od przekazania ostatniego raportu okresowego, tj. dnia 10 listopada 2016 roku nie nastąpiły zmiany w strukturze własności znacznych pakietów akcji Emitenta.

4.2 Liczba i wartość nominalna akcji Spółki oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Spółki będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących

Zgodnie z wiedzą Zarządu Emitenta, Członkowie Zarządu oraz Członkowie Rady Nadzorczej na dzień przekazania niniejszego sprawozdania nie posiadają akcji Spółki Trakcja PRKiI.

Od dnia przekazania ostatniego raportu okresowego nie wystąpiły zmiany w posiadanym udziale procentowym akcji Spółki przez osoby zarządzające i nadzorujące.

Członkowie Zarządu lub Rady Nadzorczej Spółki na dzień przekazania niniejszego sprawozdania nie posiadają akcji w jednostkach wchodzących w skład Grupy Trakcja.

4.3 Umowy dotyczące potencjalnych zmian w strukturze akcjonariatu

Zarząd Spółki nie posiada informacji o zawartych umowach, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

4.4 Programy akcji pracowniczych

W roku 2016 Trakcja PRKiI nie wprowadziła programów akcji pracowniczych.

4.5 Nabycie akcji własnych

W 2016 roku Trakcja PRKiI nie nabyła akcji własnych.

5. POZOSTAŁE INFORMACJE

5.1 Informacje o zaciągniętych i wypowiedzianych w danym roku obrotowym umowach dotyczących kredytów i pożyczek

Listę zaciągniętych przez Spółkę Trakcja PRKiI kredytów i pożyczek według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawia poniższa tabela:

Pożyczkodawca, Kredytodawca	Rodzaj pożyczki, kredytu	Kwota wg. umowy w walucie	Waluta umowy	Końcowy termin spłaty	Główne zasady naliczania odsetek	Kwota pozostała do spłaty (PLN)
mBank S.A.	inwestycyjny	21 500	PLN	30.09.2021	WIBOR 1M + marża	21 503
mBank S.A.	obrotowy	50 000	PLN	28.04.2017	WIBOR 1M + marża	-
mBank S.A.	w rachunku bieżącym	20 000	PLN	28.04.2017	WIBOR O/N + marża	-
Pekao S.A.	obrotowy	20 000	PLN	31.05.2017	WIBOR 1M + marża	-
mLeasing Sp. z o.o.	pożyczka inwestycyjna	22 400	PLN	16-09-2019	WIBOR 1M + marża	13 256
					RAZEM	34 759

Łączne zobowiązanie Spółki z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosiło 34 759 tys. zł, w tym cała kwota stanowi zobowiązanie o charakterze inwestycyjnym.

Ponadto, zgodnie z podpisanymi umowami na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka posiadała niewykorzystane limity kredytów w rachunku bieżącym i kredytów obrotowych w łącznej kwocie 90 mln zł (na dzień 31 grudnia 2015 roku: 114 mln zł). Ponadto, Spółka dysponuje wolnym limitem finansowania na podstawie umowy faktoringu w kwocie 50 000 tys. zł.

Kredyty i pożyczki zaciągnięte w 2016 roku

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem Trakcja PRKiI podpisała umowy dotyczące następujących zobowiązań kredytowych lub pożyczek:

- umowę z mBankiem S.A. dotyczącą kredytu inwestycyjnego na kwotę 21 500 tys. zł, z terminem spłaty do dnia 30 września 2021 roku i oprocentowaniem – WIBOR 1M powiększonym o marżę;
- aneks do umowy kredytu odnawialnego w rachunku bieżącym do wysokości 20 000 tys. zł zawartej pomiędzy Spółką a mBank S.A. Na podstawie aneksu doszło do przedłużenia okresu kredytowania do dnia 28 kwietnia 2017 roku.

Umowy dotyczące kredytów i pożyczek, które wygasły w 2016 roku

W trakcie 2016 roku Spółka spłaciła i rozwiązała następujące umowy:

- z dniem 3 lipca 2016 roku wygasła umowa pomiędzy Jednostką dominującą a PKO BP S.A. dotyczącą kredytu obrotowego na kwotę 44 000 tys. zł z oprocentowaniem WIBOR 1M powiększonym o marżę.

5.2 Informacje o pożyczkach udzielonych w roku obrotowym

Zestawienie udzielonych przez Spółkę pożyczek w ciągu 2016 roku prezentuje poniższa tabela:

Pożyczkobiorca	Kwota przyznanej pożyczki		Końcowy termin spłaty	Główne zasady naliczania odsetek	Kwota pożyczki pozostała do spłaty	Charakter powiązań kapitałowych
	(w tys.)	Waluta umowy				
PRK 7 Nieruchomości Sp. z o.o.	9 500	PLN	31.03.2017	WIBOR 1 M + marża	3 215	spółka zależna
RAZEM	9 500				3 215	

5.3 Informacje o udzielonych i otrzymanych poręczeniach i gwarancjach

W okresie 2016 roku Spółka nie udzielała poręczeń kredytu lub pożyczki oraz nie udzielała gwarancji łącznie jednemu podmiotowi lub jednostce zależnej od tego podmiotu, których łączna wartość istniejących poręczeń i gwarancji stanowiłaby równowartość co najmniej 10% kapitałów własnych Emitenta.

W okresie 2016 roku Spółka nie otrzymała poręczeń i gwarancji od jednostek powiązanych.

5.4 Wpływy z emisji papierów wartościowych

W okresie objętym raportem Spółka Trakcja PRKiI nie emitowała papierów wartościowych, a tym samym nie uzyskała żadnych wpływów z emisji papierów wartościowych.

5.5 Istotne pozycje pozabilansowe

Poręczenia, gwarancje oraz inne zobowiązania warunkowe przedstawia poniższa tabela:

	31.12.2016 Badane	31.12.2015 Przekształcone
Należności warunkowe		
Od pozostałych jednostek, z tytułu:	70 075	94 664
Otrzymanych gwarancji i poręczeń	65 240	89 162
Wekslu otrzymanych pod zabezpieczenie	4 835	5 502
Razem należności warunkowe	70 075	94 664
Zobowiązania warunkowe		
Od jednostek powiązanych z tytułu:	-	809
Udzielonych gwarancji i poręczeń	-	809
Od pozostałych jednostek, z tytułu:	2 002 238	2 269 160
Udzielonych gwarancji i poręczeń	509 877	394 038
Wekslu własnych	547 720	439 152
Hipotek	99 000	99 000
Cesji wierzytelności	722 767	1 238 501
Cesji z polisy ubezpieczeniowej	41 559	41 586
Kaucji	12 133	20 140
Pozostałych zobowiązań	69 183	36 743
Razem zobowiązania warunkowe	2 002 239	2 269 969

Należności warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń obejmują wystawione przez banki lub inne podmioty na rzecz Spółki gwarancje stanowiące zabezpieczenie roszczeń Spółki w stosunku do kontrahentów z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych.

Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń to przede wszystkim gwarancje wystawione przez banki na rzecz kontrahentów Spółki na zabezpieczenie ich roszczeń w stosunku do Spółki z tytułu

wykonywanych kontraktów budowlanych. Bankom przysługuje roszczenie zwrotne z tego tytułu wobec Spółki. Weksle własne stanowią inną formę zabezpieczenia gwarancji bankowych, o których mowa powyżej.

Po dniu bilansowym do dnia publikacji niniejszego sprawozdania Spółka zawarła nowe umowy na gwarancje wadialne, należytego wykonania, zwrotu zaliczki w łącznej kwocie 133 778 tys. zł.

5.6 Istotne sprawy sądowe i sporne

Spółka informuje, iż w grupie wierzytelności łączna wartość postępowań wynosi 136 781 184,44 zł, a w grupie zobowiązań wynosi 5 205 986,84 zł.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka była stroną postępowania, którego wartość pojedynczo stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych Trakcji PRKil S.A.:

Sprawa dotycząca zawezwania do próby ugodowej o zwrot kosztów stałych poniesionych w dwóch okresach przedłużenia terminu wykonania Kontraktu złożonego przeciwko PKP PLK S.A. przez Konsorcjum, w skład którego wchodzi Trakcja PRKil S.A. oraz Przedsiębiorstwo Napraw i Utrzymania Infrastruktury Kolejowej w Krakowie sp. z o. o.

Spółka oraz Przedsiębiorstwo Napraw i Utrzymania Infrastruktury Kolejowej w Krakowie sp. z o. o. złożyły 2 grudnia 2016 r. wniosek o zawezwanie do próby ugodowej przeciwko PKP PLK S.A. o zapłatę kwoty 65 848 167,00 zł w związku z przedłużeniem terminu realizacji umowy pod nazwą: „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków – Medyka – granica państwa na odcinku Podłęże – Bochnia w km 16,000 – 39,000 w ramach Projektu „Modernizacja linii kolejowej E 30/C-E30, odcinek Kraków – Rzeszów, etap III”. Szacunkowa wysokość roszczenia przysługującego bezpośrednio Spółce wynosi około 25 mln zł. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

Inne postępowania z grupy wierzytelności:

Sprawa dotycząca zgłoszenia wierzytelności przysługującej od Przedsiębiorstwa Napraw Infrastruktury Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej w Warszawie (na dzień wszczęcia postępowania wartość sprawy przekraczała 10 % kapitałów własnych Spółki)

Spółka Trakcja S.A. w Warszawie połączyła się ze spółką Przedsiębiorstwo Robót Kolejowych i Inżynierskich S.A. we Wrocławiu. W wyniku tego połączenia następcą prawnym obu spółek jest Trakcja PRKil S.A. w Warszawie. W związku z ogłoszeniem przez Sąd Rejonowy dla Warszawy – Pragi Północ w Warszawie upadłości spółki Przedsiębiorstwo Napraw Infrastruktury Sp. z o.o. (dalej: „PNI”) z możliwością zawarcia układu, spółka Przedsiębiorstwo Robót Komunikacyjnych i Inżynierskich S.A. we Wrocławiu złożyła do sądu upadłościowego zgłoszenie wierzytelności Spółki z dnia 20 listopada 2012 roku. Zgłoszenie dotyczyło wierzytelności w łącznej kwocie 55 664 100,89 zł, obejmujących należność główną, odsetki wymagalne do dnia ogłoszenia upadłości oraz naliczone kary umowne.

Według wiedzy Spółki, została sporządzona lista wierzytelności względem PNI. Wierzytelności Trakcji PRKil S.A. zostały uznane w wysokości 10 569 163,16 zł, w tym 10 274 533,87 zł z tytułu niezapłaconych faktur oraz 294 632,29 zł z tytułu odsetek za zwłokę w zapłacie. Odmówiono uznania należności z tytułu kar umownych i pozostałych roszczeń w łącznej kwocie 44 956 834,35 zł. Spółka nie zgadza się z odmową uznania powyższej części wierzytelności, w związku z powyższym do sędziego - komisarza został wniesiony sprzeciw co do odmowy uznania wierzytelności w powyższym zakresie. Sąd odrzucił sprzeciw, w związku z czym Spółka złożyła do Sądu zażalenie, które zostało oddalone. W dniu 8 czerwca 2015 roku Spółka otrzymała zawiadomienie od syndyka masy upadłości o zmianie sposobu prowadzenia upadłości z układowego na likwidacyjne. Sprawa jest w toku i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

Zgłoszenie wierzytelności do masy upadłości Projekt-Bud Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie

Spółka informuje, że w dniu 10 marca 2015 roku postanowieniem Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie ogłoszona została upadłość Projekt-Bud Sp. z o.o. („Upadły”) z możliwością zawarcia układu. Spółka zgłosiła przysługujące jej wierzytelności od Upadłego w kwocie łącznej 9 708 613,62 zł. Na kwotę łączną

zgłoszonych wierzytelności składają się wierzytelności z tytułu najmu lokomotyw wraz z wagonami, najmu sprzętu, umowy sprzedaży, wykonanych robót budowlanych i kary umownej naliczonej Upadłemu. W dniu 31 grudnia 2015 roku nastąpiła bezpośrednia zapłata kwoty 7 382 827,30 zł przez PKP PLK. W związku z powyższym na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego Spółce przysługuje wierzytelność od Upadłego w kwocie 2 325 786,32 zł z tytułu naliczonej kary umownej.

Największe postępowanie z grupy zobowiązań:

Sprawa z powództwa Eiffage Polska Koleje Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie

Eiffage Polska Koleje Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie w dniu 15 maja 2015 roku wniosła pozew o zapłatę na kwotę 1 634 833,00 zł przeciwko Trakcji PRKil S.A. dochodząc zapłaty wynagrodzenia z tytułu poniesionych dodatkowych kosztów w przedłużonym czasie Umowy. Spółka złożyła odpowiedź na pozew, a obecnie sprawa jest w toku. Jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

5.7 Istotne zdarzenia po dniu bilansowym

Istotne wydarzenia po dacie bilansowej	RB
Znaczące umowy	
20.01.2017 r. Spółka zawarła jako Lider konsorcjum umowę z PKP PLK S.A. na zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych w ramach projektu: „Prace na liniach kolejowych nr 140, 148, 157, 159, 173, 689, 691 na odcinku Chybie – Żory – Rybnik – Nędza / Turze” w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ) 5.2-5 o wartości netto 373,7 mln zł. Planowany udział Emitenta wynosi 124,5 mln zł. netto. Prace mają być zrealizowane w ciągu 30 miesięcy od daty podpisania umowy.	2/2017
Pozostałe	
9.01.2017 r. Spółka przekazała do publicznej wiadomości terminy publikacji raportów okresowych w 2017 r.	1/2017
15.03.2017 w wyniku przeprowadzonego testu na utratę wartości firmy (tzw. goodwill) przypisanej do ośrodka wypracowującego środki pieniężne, w którego skład wchodzi następujące spółki zależne: Przedsiębiorstwo Eksploatacji Ulic i Mostów Sp. z o.o., Dalba Sp. z o.o. oraz Przedsiębiorstwo Drogowo-Mostowe Białystok S.A., Zarząd podjął decyzję o konieczności dokonania odpisu aktualizującego wartość tego aktywa w skonsolidowanym bilansie Grupy Trakcja w wysokości 11 799 tys. zł., który rozpoznano w skonsolidowanym wyniku 2016 roku.	3/2017

5.8 Transakcje z podmiotami powiązanymi

Wszystkie transakcje zawarte przez Emitenta z podmiotami powiązanymi zawarte były na warunkach rynkowych.

Szczegółowe informacje na temat transakcji z podmiotami powiązanymi są zamieszczone w nocie nr 54 Rocznego sprawozdania finansowego Spółki Trakcja PRKil S.A. za rok 2016.

5.9 Wynagrodzenie Członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Wysokość wynagrodzeń Członków Zarządu Spółki w 2016 roku prezentuje poniższa tabela:

Zarząd Jednostki dominującej		Jednostka dominująca				Spółki zależne			
		Wynagrodzenie	Nagrody	Pozostałe korzyści	Razem	Wynagrodzenie	Nagrody	Pozostałe korzyści	Razem
Jarosław Tomaszewski	Prezes Zarządu	840	450	21	1 311	262	-	-	262
Nerijus Eidukevičius	Wiceprezes Zarządu do 8.09.2016	60	147	-	207	544	997	92	1 632
Paweł Nogalski	Wiceprezes Zarządu	600	175	42	817	-	-	-	-
Marek Kacprzak	Wiceprezes Zarządu	600	157	67	824	-	-	-	-
Sławomir Raczyński	Wiceprezes Zarządu do 30.12.2016	600	164	19	783	-	-	-	-
Razem		2 700	1 093	149	3 942	806	997	92	1 894

Kwota 3 942 tys. zł obciążała koszty Spółki Trakcja PRKil, natomiast pozostała kwota wynagrodzeń, tj. kwota 1 894 tys. zł obciążała koszty spółek zależnych.

Wysokość wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej Emitenta w 2016 roku prezentuje poniższa tabela:

Rada Nadzorcza Jednostki dominującej		Jednostka dominująca				Spółki zależne			
		Wynagrodzenie	Nagrody	Pozostałe korzyści	Razem	Wynagrodzenie	Nagrody	Pozostałe korzyści	Razem
Dominik Radziwiłł		104	-	-	104	-	-	-	-
Andrzej Bartos	(do 16.06.2016)	33	-	-	33	-	-	-	-
Michał Hulbój		96	-	-	96	-	-	-	-
Wojciech Napiórkowski		96	-	-	96	-	-	-	-
Łukasz Rozdeiczer-Kryszkowski	(od 16.06.2016)	57	-	-	57	-	-	-	-
Miquel Llevat Vallespinosa		68	-	-	68	262	-	-	262
Jorge Miarnau Monserrat		56	-	-	56	-	-	-	-
Fernando Perea Samarra		68	-	-	68	-	-	-	-
Razem		578	-	-	578	262	-	-	262

5.10 Umowy zawarte między Spółką a osobami zarządzającymi

Spółka zawarła umowy o pracę z Członkami Zarządu, które przewidują:

- rekompensatę w wysokości 12 – krotności miesięcznego wynagrodzenia brutto w Grupie Trakcja otrzymywanego przez pracownika w ostatnim miesiącu przed ustaniem stosunku pracy, która zostanie wypłacona w czterech równych ratach;

lub

- rekompensatę w wysokości 6 - krotności miesięcznego podstawowego wynagrodzenia brutto w Grupie Trakcja otrzymywanego przez pracownika w ostatnim miesiącu przed ustaniem stosunku pracy, która zostanie wypłacona w trzech równych ratach.

Spółka Trakcja PRKiI zawarła z Członkami Zarządu umowy o zakazie konkurencji, które przez okres jednego roku od dnia zakończenia stosunku pracy przewidują odszkodowanie:

- w wysokości 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia przysługującego na podstawie umowy o pracę w ciągu ostatniego roku zatrudnienia w Spółce, które zostanie wypłacone w równych miesięcznych ratach;

lub

- w wysokości 100% podstawowego miesięcznego wynagrodzenia przysługującego na podstawie umowy o pracę w ciągu ostatniego roku zatrudnienia w Spółce, które zostanie wypłacone w równych miesięcznych ratach.

5.11 Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju

Spółka w 2016 roku podjęła działania w celu uregulowania kwestii własności intelektualnej Spółki, w tym patentów. W wyniku tych działań zawarto dwie umowy licencyjne dotyczące wykorzystywania patentów Spółki. Patenty dotyczą dwóch umów licencyjnych:

- z Polcynkiem, Fabryką Urządzeń Kolejowych i Termoprodem na wykorzystanie patentu nr 213109 „Posadowienia bramek sieci trakcyjnej na palach fundamentowych”;
- z Fabryką Urządzeń Kolejowych i Termoprodem prawa do wykorzystania dokumentacji technicznej (słupów stalowych indywidualnych), której Spółka jest właścicielem.

5.12 Informacje o podmiocie pełniącym funkcję biegłego rewidenta

Na podstawie uchwały Rady Nadzorczej Grupy Trakcja podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań Grupy i Spółki jest Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. z siedzibą w Warszawie przy Al. Jana Pawła II 22.

W dniu 29 lipca 2016 roku Spółka zawarła umowę z Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. na:

- przegląd półrocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego według stanu na dzień 30 czerwca 2016 roku zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości
- badanie rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości.

Umowa została zawarta na okres wykonania przedmiotu umowy.

Wysokość wynagrodzenia za badanie i przegląd sprawozdań oraz z innych tytułów przedstawia tabela poniżej.

	Rok obrotowy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Z tytułu umowy o badanie sprawozdania finansowego	144	135
Z tytułu umowy o przegląd sprawozdania finansowego	72	68
Inne usługi poświadczające	5	5
Razem	221	208

Wynagrodzenie za badanie wybranych spółek Grupy Trakcja jest płacone na podstawie odrębnych umów zawartych pomiędzy podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych i każdą z wybranych spółek Grupy.

6. RAPORT DOTYCZĄCY STOSOWANIA ŁADU KORPORACYJNEGO

6.1 Wskazanie w jakim zakresie Emitent odstąpił od postanowień zbioru zasad ładu korporacyjnego według „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016” zgodnie z uchwałą nr 1309/2015 obowiązujących od 1 stycznia 2016 r., wskazanie tych postanowień oraz wyjaśnienie przyczyn tego odstąpienia

Spółka zobowiązała się do przestrzegania rekomendacji i zasad ładu korporacyjnego zawartych w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016” za wyjątkiem następujących rekomendacji i zasad:

1. Rekomendacje i zasady z części I. Dobrych Praktyk:

Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa:

I.Z.1.7. opublikowane przez spółkę materiały informacyjne na temat strategii spółki oraz jej wyników finansowych.

Komentarz Spółki: Spółka nie publikuje strategii, ponieważ sytuacja na rynkach, na których funkcjonuje Spółka jest na tyle dynamiczna, iż strategia ulegałaby częstej dezaktualizacji.

I.Z.1.10. prognozy finansowe – jeżeli spółka podjęła decyzję o ich publikacji - opublikowane w okresie co najmniej ostatnich 5 lat, wraz z informacją o stopniu ich realizacji.

Komentarz Spółki: Spółka nie publikuje prognoz finansowych. W związku z niniejszym zasada nie jest stosowana.

I.Z.1.11. informację o treści obowiązującej w spółce reguły dotyczącej zmieniania podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, bądź też o braku takiej reguły.

Komentarz Spółki: Spółka nie stosuje wskazanej zasady gdyż przestrzega właściwych przepisów dotyczących zmiany audytora wynikających z Ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym z dnia 7 maja 2009 r.

I.Z.1.15. informację zawierającą opis stosowanej przez spółkę polityki różnorodności w odniesieniu do władz spółki oraz jej kluczowych menedżerów; opis powinien uwzględniać takie elementy polityki różnorodności, jak płeć, kierunek wykształcenia, wiek, doświadczenie zawodowe, a także wskazywać cele stosowanej polityki różnorodności i sposób jej realizacji w danym okresie sprawozdawczym; jeżeli spółka nie opracowała i nie realizuje polityki różnorodności, zamieszcza na swojej stronie internetowej wyjaśnienie takiej decyzji.

Komentarz Spółki: Spółka nie stosuje polityki różnorodności w odniesieniu do władz Spółki oraz jej kluczowych menedżerów z uwagi na specyfikę rynków, na których działa, w szczególności ze względu na ograniczoną ilość kluczowych menedżerów możliwych do pozyskania z rynku.

I.Z.1.16. informację na temat planowanej transmisji obrad walnego zgromadzenia - nie później niż w terminie 7 dni przed datą walnego zgromadzenia.

Komentarz Spółki: Z uwagi na skład akcjonariatu Spółki, Spółka nie transmituje obrad walnego zgromadzenia w formie transmisji audio lub wideo.

I.Z.1.20. zapis przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo.

Komentarz Spółki: Z uwagi na skład akcjonariatu Spółki, Spółka nie transmituje obrad walnego zgromadzenia w formie transmisji audio lub wideo i nie udostępnia jego zapisu na stronie internetowej.

2. Rekomendacje i zasady z części II. Dobrych Praktyk:

II.Z.1. Wewnętrzny podział odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności spółki pomiędzy członków zarządu powinien być sformułowany w sposób jednoznaczny i przejrzysty, a schemat podziału dostępny na stronie internetowej spółki.

Komentarz Spółki: Na chwilę obecną Spółka nie stosuje wskazanej zasady, aczkolwiek podział odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności Spółki pomiędzy członków Zarządu jest przygotowywany i zostanie udostępniony na stronie internetowej Spółki po jego wejściu w życie.

II.Z.7. W zakresie zadań i funkcjonowania komitetów działających w radzie nadzorczej zastosowanie mają postanowienia Załącznika I do Zalecenia Komisji Europejskiej, o którym mowa w zasadzie II.Z.4. W przypadku gdy funkcję komitetu audytu pełni rada nadzorcza, powyższe zasady stosuje się odpowiednio.

Komentarz Spółki: Spółka stosuje niniejszą zasadę z zastrzeżeniem, że w skład komitetów działających w radzie nadzorczej wchodzi członkowie niezależni rady nadzorczej ale nie stanowią oni większości, tak jak stanowią postanowienia Załącznika I do Zalecenia Komisji Europejskiej, o którym mowa w zasadzie II.Z.4.

3. Rekomendacje i zasady z części IV. Dobrych Praktyk:

IV.R.1. Spółka powinna dążyć do odbycia zwyczajnego walnego zgromadzenia w możliwie najkrótszym terminie po publikacji raportu rocznego, wyznaczając ten termin z uwzględnieniem właściwych przepisów prawa.

Komentarz Spółki: W dotychczasowej praktyce przyjętej przez Spółkę zwyczajne walne zgromadzenia odbywają się przeważnie w maju lub czerwcu z dochowaniem ustawowego terminu, o którym mowa w art. 395 § 1 kodeksu spółek handlowych.

IV.R.2. Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu lub zgłaszane spółce oczekiwania akcjonariuszy, o ile spółka jest w stanie zapewnić infrastrukturę techniczną niezbędną dla sprawnego przeprowadzenia walnego zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, powinna umożliwić akcjonariuszom udział w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu takich środków, w szczególności poprzez: 1) transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym, 2) dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad walnego zgromadzenia, 3) wykonywanie, osobiście lub przez pełnomocnika, prawa głosu w toku walnego zgromadzenia.

Komentarz Spółki: Z uwagi na skład akcjonariatu Spółki, a także brak wymaganej infrastruktury technicznej Spółka nie przeprowadza transmisji obrad walnego zgromadzenia i nie umożliwia dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

IV.R.3. Spółka dąży do tego, aby w sytuacji gdy papiery wartościowe wyemitowane przez spółkę są przedmiotem obrotu w różnych krajach (lub na różnych rynkach) i w ramach różnych systemów prawnych, realizacja zdarzeń korporacyjnych związanych z nabyciem praw po stronie akcjonariusza następowała w tych samych terminach we wszystkich krajach, w których są one notowane.

Komentarz Spółki: Powyższa rekomendacja nie dotyczy Spółki, gdyż wyemitowane przez nią papiery wartościowe są przedmiotem obrotu tylko na Giełdzie Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie.

IV.Z.2. Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu spółki, spółka zapewnia powszechnie dostępną transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.

Komentarz Spółki: Z uwagi na skład akcjonariatu Spółki, Spółka nie transmituje obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.

4. Rekomendacje i zasady z części V. Dobrych Praktyk:

V.Z.6. Spółka określa w regulacjach wewnętrznych kryteria i okoliczności, w których może dojść w spółce do konfliktu interesów, a także zasady postępowania w obliczu konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia. Regulacje wewnętrzne spółki uwzględniają między innymi sposoby zapobiegania, identyfikacji i rozwiązywania konfliktów interesów, a także zasady wyłączenia członka zarządu lub rady nadzorczej od udziału w rozpatrywaniu sprawy objętej lub zagrożonej konfliktem interesów.

Komentarz Spółki: Na chwilę obecną Spółka nie stosuje wskazanej zasady, ale jest w trakcie przygotowania wewnętrznych regulacji dotyczących kryteriów i okoliczności, w których może dojść w Spółce do konfliktu interesów i zasad postępowania w obliczu ich zaistnienia lub możliwości zaistnienia.

5. Rekomendacje i zasady z części VI. Dobrych Praktyk:

VI.R.1. Wynagrodzenie członków organów spółki i kluczowych menedżerów powinno wynikać z przyjętej polityki wynagrodzeń.

Komentarz Spółki: Spółka nie stosuje wskazanej rekomendacji gdyż posiada autorski program motywacyjny dla członków zarządu Spółki i jest w trakcie przygotowania programu motywacyjnego dla kluczowych menedżerów.

VI.R.2. Polityka wynagrodzeń powinna być ściśle powiązana ze strategią spółki, jej celami krótko- i długoterminowymi, długoterminowymi interesami i wynikami, a także powinna uwzględniać rozwiązania służące unikaniu dyskryminacji z jakichkolwiek przyczyn.

Komentarz Spółki: Spółka nie stosuje wskazanej rekomendacji gdyż posiada autorski program motywacyjny dla członków zarządu Spółki i jest w trakcie przygotowania programu motywacyjnego dla kluczowych menedżerów.

VI.R.3. Jeżeli w radzie nadzorczej funkcjonuje komitet do spraw wynagrodzeń, w zakresie jego funkcjonowania ma zastosowanie zasada II.Z.7.

Komentarz Spółki: W zakresie funkcjonowania komitetu wynagrodzeń ma zastosowanie zasada II.Z.7. z zastrzeżeniem, że w skład trzyosobowego komitetu wynagrodzeń wchodzi jeden niezależny członek rady nadzorczej, tak więc członkowie niezależni nie stanowią większości członków tego komitetu.

VI.Z.1. Programy motywacyjne powinny być tak skonstruowane, by między innymi uzależniać poziom wynagrodzenia członków zarządu spółki i jej kluczowych menedżerów od rzeczywistej, długoterminowej sytuacji finansowej spółki oraz długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Komentarz Spółki: Spółka nie stosuje wskazanej zasady gdyż posiada autorski program motywacyjny dla członków zarządu Spółki i jest w trakcie przygotowania programu motywacyjnego dla kluczowych menedżerów.

VI.Z.2. Aby powiązać wynagrodzenie członków zarządu i kluczowych menedżerów z długookresowymi celami biznesowymi i finansowymi spółki, okres pomiędzy przyznaniem w ramach programu motywacyjnego opcji lub innych instrumentów powiązanych z akcjami spółki, a możliwością ich realizacji powinien wynosić minimum 2 lata.

Komentarz Spółki: Spółka nie stosuje wskazanej zasady gdyż posiada autorski program motywacyjny dla członków zarządu Spółki i jest w trakcie przygotowania programu motywacyjnego dla kluczowych menedżerów.

VI.Z.4. Spółka w sprawozdaniu z działalności przedstawia raport na temat polityki wynagrodzeń, zawierający co najmniej: 1) ogólną informację na temat przyjętego w spółce systemu wynagrodzeń, 2) informacje na temat warunków i wysokości wynagrodzenia każdego z członków zarządu, w podziale na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia, ze wskazaniem kluczowych parametrów ustalania zmiennych składników wynagrodzenia i zasad wypłaty odpraw oraz innych płatności z tytułu rozwiązania stosunku pracy, zlecenia lub innego stosunku prawnego o podobnym charakterze – oddzielnie dla spółki i każdej jednostki wchodzącej w skład grupy kapitałowej, 3) informacje na temat przysługujących poszczególnym członkom zarządu i kluczowym menedżerom pozafinansowych składników wynagrodzenia, 4) wskazanie istotnych zmian, które w ciągu ostatniego roku obrotowego nastąpiły w polityce wynagrodzeń, lub informację o ich braku, 5) ocenę funkcjonowania polityki wynagrodzeń z punktu widzenia realizacji jej celów, w szczególności długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Komentarz Spółki: Spółka w sprawozdaniu z działalności nie zamieszcza raportu na temat polityki wynagrodzeń, ale czynione są przygotowania, aby w przyszłości taki raport stanowił jego część.

6.2 Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania

Walne Zgromadzenie („WZ”) Spółki działa w oparciu o przepisy Kodeksu spółek handlowych, Statutu oraz przepisy Regulaminu Walnego Zgromadzenia. WZ zwoływane jest poprzez ogłoszenie dokonywane na stronie internetowej Spółki oraz w sposób określony dla przekazywania informacji bieżących zgodnie z przepisami o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych. O ile przepisy Kodeksu spółek handlowych lub Statutu Spółki nie stanowią inaczej, uchwały WZ podejmowane są bezwzględną większością głosów oddanych, z tym że uchwały w sprawie:

- 1) likwidacji Spółki;
- 2) podwyższenia kapitału zakładowego Spółki, umorzenia akcji Spółki oraz obniżenia kapitału zakładowego Spółki;
- 3) emisji obligacji zamiennych lub innych papierów wartościowych przyznających ich posiadaczowi prawo głosu;

- 4) udzielenia opcji dających prawo do objęcia akcji lub innych papierów wartościowych Spółki i określenia warunków tych opcji;
- 5) pozbawienia Akcjonariuszy prawa poboru do objęcia akcji nowej emisji;
- 6) sprzedaży przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części;
- 7) odwołania lub zawieszenia członków Zarządu lub członków Rady Nadzorczej;
- 8) połączenia Spółki z inną spółką, podziału i przekształcenia Spółki;
- 9) zniesienia dematerializacji akcji Spółki;
- 10) zmiany Statutu

zapadają większością 2/3 (dwóch trzecich) głosów oddanych bądź wyższą, jeśli odpowiednie przepisy tego wymagają. Walne Zgromadzenie, z zastrzeżeniem odpowiednich postanowień Statutu Spółki, powołuje członków Rady Nadzorczej Spółki. Poza sprawami wymienionymi powyżej uchwały WZ wymagają sprawy zastrzeżone przepisami Kodeksu spółek handlowych, a w szczególności decyzje w sprawach rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz grupy kapitałowej oraz sprawozdania finansowego Spółki i grupy kapitałowej za ubiegły rok obrotowy oraz udzielenie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków, podział zysku lub pokrycie straty, zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego, emisja obligacji z prawem pierwszeństwa, tworzenie i znoszenie kapitałów rezerwowych, w razie likwidacji Spółki WZ wyznacza likwidatorów i określa sposób przeprowadzenia likwidacji. Zarząd przedstawia propozycje uchwał WZ Radzie Nadzorczej do wcześniejszego zaopiniowania. Akcjonariusze mogą uczestniczyć w WZ oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocników. Członkowie Zarządu Spółki oraz członkowie Rady Nadzorczej uczestniczą w WZ. Jeżeli przedmiotem obrad WZ mają być sprawy finansowe, powinien być obecny biegły rewident. W WZ mogą uczestniczyć przedstawiciele mediów, chyba że przedmiot obrad jest tego rodzaju, że ich obecność mogłaby narazić Spółkę na szkodę. Wniosek o dopuszczenie przedstawicieli mediów jest poddawany pod głosowanie przez Przewodniczącego WZ niezwłocznie po podpisaniu listy obecności.

Prawa akcjonariuszy Spółki, w tym prawa akcjonariuszy niesprawujących kontroli, wykonywane są w zakresie i w sposób zgodny z przepisami Kodeksu spółek handlowych.

6.3 Skład osobowy i zasady działania organów zarządzających i nadzorczych spółki oraz ich komitetów

6.3.1 Zarząd

Skład osobowy Zarządu Spółki na dzień publikacji niniejszego raportu:

- Jarosław Tomaszewski - Prezes Zarządu;
- Marek Kacprzak - Wiceprezes Zarządu;
- Paweł Nogalski - Wiceprezes Zarządu.

W ciągu ostatniego roku obrotowego nastąpiły następujące zmiany w składzie osobowym Zarządu Spółki:

- W dniu 6 września 2016 r. Pan Nerijus Eidukevičius złożył oświadczenie o rezygnacji z funkcji członka Zarządu, Wiceprezesa Zarządu Spółki ze skutkiem na dzień 8 września 2016 r.;
- w dniu 30 grudnia 2016 r. Pan Sławomir Raczyński złożył rezygnację z funkcji członka Zarządu, Wiceprezesa Zarządu Spółki ze skutkiem na dzień 30 grudnia 2016 r.

Zarząd Spółki działa w oparciu o przepisy Kodeksu spółek handlowych, Statutu Spółki oraz Regulaminu Zarządu. Zgodnie ze Statutem Spółki Zarząd składa się z nie więcej niż 10 osób, wybieranych i odwoływanych przez Radę Nadzorczą z zastrzeżeniem, iż w przypadku, gdy z powodu: (i) zmiany art. 13.1, 13.4 Statutu, (ii) zmiany odpowiednich przepisów prawa, (iii) wyboru Rady Nadzorczej w sposób określony w art. 385 § 5 i (lub) 6 Kodeksu spółek handlowych, główny akcjonariusz COMSA nie może powołać takiej liczby członków Rady Nadzorczej, która stanowiłaby większość jej członków, COMSA jest uprawniona do powoływania i odwoływania członków Zarządu w liczbie równej 50% wszystkich członków Zarządu (zaokrąglonej w dół do liczby całkowitej) i dodatkowo jednego członka Zarządu. W przypadku gdy liczba członków Rady Nadzorczej powołanych przez COMSA przestanie stanowić większość członków Rady Nadzorczej, uchwała Walnego Zgromadzenia w sprawie odwołania lub

zawieszenia w czynnościach członka (członków) Zarządu powołanego przez COMSA podejmowana jest większością 2/3 oddanych głosów.

Członkowie Zarządu powoływani są na 3 - letnią, wspólną kadencję. Rada Nadzorcza ustala i zmienia wynagrodzenia oraz ustala inne warunki zatrudnienia członków Zarządu. Zgodnie ze Statutem Zarząd kieruje działalnością Spółki oraz reprezentuje Spółkę na zewnątrz. Do kompetencji Zarządu należą wszystkie sprawy niezastrzeżone do kompetencji Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej. Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów członków Zarządu obecnych na posiedzeniu lub uczestniczących w głosowaniu. W przypadku równej ilości głosów, przeważa głos Prezesa Zarządu. Do składania oświadczeń i podpisywania dokumentów w imieniu Spółki upoważnieni są dwaj członkowie Zarządu działający łącznie lub członek Zarządu łącznie z prokurentem. Pełnomocnik upoważniony jest na podstawie uchwały Zarządu do podejmowania określonych czynności w imieniu Spółki (w zakresie posiadanego pełnomocnictwa).

6.3.2 Prokurenci

W Spółce działają następujący Prokurenci:

- Elżbieta Okuła
- Jan Sęktas

W trakcie ostatniego roku obrotowego, w dniu 6 grudnia 2016 r., członkowie Zarządu odwołali prokurę udzieloną Markowi Mazurowi.

Wyżej wymienieni prokurenci składają oświadczenia w imieniu Spółki działając łącznie z członkiem Zarządu zgodnie z art. 20 Statutu Spółki. W ciągu ostatniego roku obrotowego nie został powołany żaden nowy prokurent.

Prokurenci działają w oparciu o przepisy Kodeksu cywilnego, Kodeksu spółek handlowych, Statutu Spółki oraz regulaminów wewnętrznych Spółki.

6.3.3 Rada Nadzorcza

Skład osobowy Rady Nadzorczej Spółki:

▪ Dominik Radziwiłł	-	Przewodniczący Rady Nadzorczej;
▪ Jorge Miarnau Montserrat	-	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej;
▪ Miquel Llevat Vallespinosa	-	Członek Rady Nadzorczej;
▪ Wojciech Napiórkowski	-	Członek Rady Nadzorczej;
▪ Fernando Perea Samarra	-	Członek Rady Nadzorczej;
▪ Michał Hulbój	-	Członek Rady Nadzorczej;
▪ Łukasz Rozdeiczera-Kryszkowski	-	Członek Rady Nadzorczej.

W ciągu ostatniego roku obrotowego nastąpiły następujące zmiany w składzie Rady Nadzorczej:

- w dniu 16 czerwca 2016 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki powołało dotychczasową Radę Nadzorczą na nową, wspólną kadencję z jedną zmianą - w miejsce Pana Andrzeja Bartosa powołano Łukasza Rozdeiczera-Kryszkowskiego,

Po dniu bilansowym nie nastąpiły żadne zmiany w składzie Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza Spółki działa w oparciu o przepisy Kodeksu spółek handlowych, Statutu Spółki oraz Regulaminu Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza Spółki składa się obecnie z 7 członków. W skład Rady Nadzorczej wchodzi obecnie Przewodniczący, dwóch Wiceprzewodniczących i pozostali członkowie. Kadencja Rady Nadzorczej trwa trzy lata.

Członkowie Rady Nadzorczej są powoływani i odwoływani przez Walne Zgromadzenie, przy czym główny akcjonariusz COMSA S.A. jest uprawniony do powoływania i odwoływania czterech członków Rady Nadzorczej przez pisemne oświadczenie złożone Spółce. W przypadku, gdy liczba członków Rady Nadzorczej jest wyższa lub niższa niż siedem na skutek zmiany art. 13.1 Statutu lub odpowiednich przepisów prawa, COMSA będzie uprawniona do powoływania i odwoływania członków Rady Nadzorczej w liczbie równej 50% wszystkich członków Rady Nadzorczej (zaokrąglonej w dół do liczby całkowitej) i dodatkowo jednego członka Rady Nadzorczej.

Jeden z członków Rady Nadzorczej powołany przez Walne Zgromadzenie powinien spełniać następujące warunki niezależności:

- 1) nie być członkiem Zarządu Spółki ani spółki z nią powiązanej lub nie pełnić takiej funkcji w ciągu ostatnich pięciu lat;
- 2) nie być pracownikiem Spółki ani spółki z nią powiązanej lub nie pełnić takiej funkcji w ciągu ostatnich trzech lat;
- 3) nie otrzymywać obecnie lub w przeszłości znaczącego dodatkowego wynagrodzenia od Spółki ani spółki z nią powiązanej, poza wynagrodzeniem otrzymywanym z tytułu pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej;
- 4) nie być ani nie reprezentować w żaden sposób akcjonariusza większościowego lub jakiegokolwiek akcjonariusza posiadającego co najmniej 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu;
- 5) nie mieć obecnie lub w ciągu ostatniego roku znaczących związków biznesowych ze Spółką ani spółką z nią powiązaną, zarówno bezpośrednio jak i też jako wspólnik, udziałowiec, dyrektor lub znaczący pracownik podmiotu mającego takie związki;
- 6) nie być obecnie lub w ciągu ostatnich trzech lat wspólnikiem lub pracownikiem obecnego lub byłego audytora zewnętrznego Spółki ani spółki z nią powiązanej;
- 7) nie być dyrektorem zarządzającym lub wykonawczym w innej spółce, w której członek Zarządu Spółki jest dyrektorem niewykonawczym lub nadzorującym i nie mieć żadnych innych znaczących związków z członkami Zarządu Spółki przez działalność w innych spółkach lub podmiotach;
- 8) nie pełnić funkcji członka Rady Nadzorczej przez więcej niż trzy kadencje;
- 9) nie być bliskim członkiem rodziny dyrektora wykonawczego lub zarządzającego lub osób, o których mowa w punkcie od 1) do 8).

Rada Nadzorcza, w skład której nie wchodzi, niezależnie od przyczyn takiego stanu, niezależny członek Rady Nadzorczej posiada zdolność do podejmowania ważnych uchwał.

W przypadku gdy COMSA S.A. nie powoła członka (członków) Rady Nadzorczej w ciągu dwudziestu jeden dni od daty wygaśnięcia mandatu członka (członków) Rady Nadzorczej powołanego przez COMSA S.A., taki członek (członkowie) Rady Nadzorczej powinien być powołany i odwoływany przez Walne Zgromadzenie do czasu, kiedy COMSA wykona swoje uprawnienie. W przypadku wykonania przez COMSA S.A. uprawnienia do dokonania wyboru członka Rady Nadzorczej, mandat członka (członków) Rady Nadzorczej powołanego przez Walne Zgromadzenie zgodnie z treścią tego postanowienia automatycznie wygasa, bez wpływu na kadencję Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza, która ze względu na wygaśnięcie mandatu członka (członków) Rady Nadzorczej (z powodów innych niż odwołanie), składa się z mniej niż siedmiu, ale co najmniej pięciu członków Rady Nadzorczej, posiada zdolność do podejmowania ważnych uchwał do czasu powołania brakujących członków Rady Nadzorczej.

W przypadku, gdy Rada Nadzorcza wybierana jest w sposób określony w art. 385 § 5 lub 6 Kodeksu spółek handlowych, Przewodniczący powoływany jest przez COMSA S.A. spośród kandydatów wybranych w sposób określony w art. 385 § 5 lub 6 Kodeksu spółek handlowych.

Członkowie Rady Nadzorczej powoływani są na okres wspólnej kadencji. Rada Nadzorcza lub poszczególni jej członkowie wybierani przez Walne Zgromadzenie mogą być odwołani uchwałą Walnego Zgromadzenia przed upływem kadencji Rady. W przypadku odwołania członka Rady Nadzorczej w toku kadencji i powołania w to miejsce innej osoby, kadencja osoby nowo powołanej kończy się wraz z kadencją całej Rady. To samo dotyczy również przypadku odwołania całej Rady w toku kadencji i powołania nowego składu Rady Nadzorczej, a także przypadku rozszerzenia składu Rady w toku kadencji o nowo powołanych członków. Przewodniczącego i Wiceprzewodniczących wybiera Rada Nadzorcza spośród swoich członków.

Pracami Rady Nadzorczej kieruje Przewodniczący Rady, a w razie jego nieobecności Wiceprzewodniczący Rady. Członkowie Rady Nadzorczej mogą być wybierani ponownie do Rady następnych kadencji. Członkowie Rady Nadzorczej działają w Radzie Nadzorczej osobiście. Dopuszczalne jest również podejmowanie uchwał bez odbycia posiedzenia Rady, w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Posiedzenia Rady Nadzorczej zwołuje co najmniej cztery razy w roku jej Przewodniczący, który przewodniczy obradom. W przypadku nieobecności Przewodniczącego obradom

przewodniczy jeden z Wiceprzewodniczących. Przewodniczący zwołuje także posiedzenia Rady Nadzorczej na pisemny wniosek Zarządu Spółki lub członka Rady Nadzorczej. Przewodniczący wybiera sekretarza Rady Nadzorczej. Uchwała Rady Nadzorczej może być podjęta na posiedzeniu, jeżeli wszyscy jej członkowie zostali zaproszeni w formie pisemnej (takie zaproszenia powinny zostać doręczone członkom Rady Nadzorczej co najmniej siedem dni przed datą, na którą wyznaczone zostało posiedzenie) i co najmniej połowa z nich musi być na nim obecna, włącznie z Przewodniczącym i co najmniej jednym z Wiceprzewodniczących Rady Nadzorczej. Posiedzenie Rady Nadzorczej może być ważne również bez jego formalnego zwołania, jeśli wszyscy członkowie Rady Nadzorczej są na nim obecni i żaden z nich nie sprzeciwia się odbyciu takiego posiedzenia ani żadnej sprawie umieszczonej w porządku obrad. Z zastrzeżeniem art. 388 § 4 Kodeksu Spółek handlowych, uchwała Rady Nadzorczej może zostać podjęta w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. W takim przypadku projekt uchwały powinien zostać przedstawiony wszystkim członkom Rady Nadzorczej przez jej Przewodniczącego, a w przypadku jego nieobecności przez jednego z Wiceprzewodniczących Rady.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy stały nadzór nad działalnością Spółki. Uchwały Rady Nadzorczej wymagane są w sprawach zastrzeżonych do kompetencji Rady Nadzorczej w Kodeksie spółek handlowych oraz w Artykule 16 oraz 16A Statutu Spółki. Rada Nadzorcza dokonuje wyboru biegłego rewidenta Spółki. Uchwały Rady Nadzorczej podejmowane są zwykłą większością głosów. W przypadku równości głosów rozstrzyga głos Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Dnia 25 lipca 2013 roku Rada Nadzorcza Spółki powołała ze swego grona Komitet Audytu, w skład którego wchodzi obecnie Pan Wojciech Napiórkowski (Przewodniczący Komitetu Audytu), Pan Fernando Perea Samarra (Członek Komitetu Audytu) oraz Pan Dominik Radziwiłł (Członek Komitetu Audytu).

Szczegółowe zasady funkcjonowania Rady Nadzorczej określa Regulamin Rady Nadzorczej uchwalony przez Walne Zgromadzenie.

6.4 Opis podstawowych cech systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

Emitent sporządza sprawozdania finansowe zgodnie z obowiązującymi przepisami, w szczególności zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, zwanymi dalej „MSR”, o których mowa w art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (z późniejszymi zmianami), a w zakresie nieuregulowanym przez MSR, zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości oraz przepisami wykonawczymi wydanymi na jej podstawie. Spółka nie posiada wyodrębnionej komórki audytu wewnętrznej, dlatego też czynności związane z kontrolą wewnętrzną wykonywane są przez Zarząd i pracowników Spółki.

W praktyce sporządzaniem sprawozdań finansowych oraz raportów finansowych zajmują się wykwalifikowani pracownicy pionu finansowego pod nadzorem Wiceprezesa Zarządu – Dyrektora Finansowego.

Od 2015 roku Spółka Trakcja PRKiI prowadziła księgi rachunkowe w systemie informatycznym Microsoft Dynamics AX. Struktura systemu zapewnia przejrzysty podział kompetencji, spójność zapisów operacji w księgach oraz kontrolę pomiędzy poszczególnymi modułami.

Sporządzanie skonsolidowanych sprawozdań finansowych jest dokonywane na podstawie jednolitych pakietów konsolidacyjnych przygotowywanych w formie elektronicznej przez poszczególne spółki Grupy. Proces konsolidacji danych następuje w Dziale Sprawozdawczości Giełdowej Spółki pod nadzorem Wiceprezesa Zarządu- Dyrektora Finansowego.

Rada Nadzorcza dokonuje oceny jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz powołuje Komitet Audytu będący organem doradczym i opiniotwórczym działającym w ramach struktury Rady Nadzorczej. Głównym celem działania Komitetu Audytu jest wspomaganie Rady Nadzorczej w sprawowaniu nadzoru finansowego oraz dostarczanie Radzie Nadzorczej miarodajnych informacji i opinii pozwalających sprawnie podjąć właściwe decyzje w zakresie sprawozdawczości finansowej, kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem, a także zapewnienie niezależności i obiektywizmu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami Trakcja PRKiI poddaje swoje sprawozdania finansowe badaniu (sprawozdania roczne) oraz przeglądowi (sprawozdania półroczne) przez niezależnego biegłego rewidenta.

Wyboru biegłego rewidenta dokonuje Rada Nadzorcza Spółki spośród renomowanych firm audytorskich, w oparciu o rekomendacje Komitetu Audytu. W ramach prac audytowych biegły rewident dokonuje niezależnej oceny rzetelności i prawidłowości jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych oraz potwierdzenia skuteczności systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem.

6.5 Wskazanie zbioru zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega Emitent oraz miejsca, gdzie zbiór jest publicznie dostępny

Spółka Trakcja PRKiI w 2016 roku stosowała zbiór zasad ładu korporacyjnego zebranych w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016”, zgodnie z uchwałą nr 1309/2015 Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z dnia 17 grudnia 2015 r..

Dokument ten jest udostępniony w siedzibie Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie oraz na stronie internetowej poświęconej zagadnieniom ładu korporacyjnego pod adresem <http://corp-gov.gpw.pl>, a także na stronie internetowej Spółki w zakładce „Relacje Inwestorskie”/„Ład korporacyjny”.

6.6 Wskazanie akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji

Zgodnie z wiedzą Zarządu Emitenta, na podstawie otrzymanych zawiadomień określonych w art. 69 ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, stan Akcjonariuszy posiadających bezpośrednio, bądź przez podmioty zależne, co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy na dzień przekazania niniejszego sprawozdania przedstawia się następująco:

Akcjonariusz	Liczba akcji	% udział w kapitale zakładowym	Liczba głosów	% udział w głosach na WZ
COMSA S.A.	15 843 193	30,82%	15 843 193	30,82%
Nationale-Nederlanden OFE	5 111 908	9,95%	5 111 908	9,95%
OFE PZU "Złota Jesień"	4 349 650	8,46%	4 349 650	8,46%
Pozostali akcjonariusze	26 094 797	50,77%	26 094 797	50,77%
Razem	51 399 548	100,00%	51 399 548	100,00%

6.7 Wskazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień

Wszystkie akcje Spółki są akcjami zwykłymi, niedającymi specjalnych uprawnień.

6.8 Wskazanie wszelkich ograniczeń odnośnie wykonywania prawa głosu

Uchwały na Walnym Zgromadzeniu zapadają bezwzględną większością głosów oddanych, z tym że uchwały w sprawie:

- 1) likwidacji Spółki;
- 2) podwyższenia kapitału zakładowego Spółki, umorzenia akcji Spółki oraz obniżenia kapitału zakładowego Spółki;
- 3) emisji obligacji zamiennych lub innych papierów wartościowych przyznających ich posiadaczowi prawo głosu;
- 4) udzielenia opcji dających prawo do objęcia akcji lub innych papierów wartościowych Spółki i określenia warunków tych opcji;
- 5) pozbawienia Akcjonariuszy prawa poboru do objęcia akcji nowej emisji;
- 6) sprzedaży przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części;

- 7) odwołania lub zawieszenia członków Zarządu lub członków Rady Nadzorczej;
- 8) połączenia Spółki z inną spółką, podziału i przekształcenia Spółki;
- 9) zniesienia dematerializacji akcji Spółki;
- 10) zmiany Statutu.

zapadają większością 2/3 (dwóch trzecich) głosów oddanych bądź wyższą, jeżeli odpowiednie przepisy tego wymagają. Poza ograniczeniami opisanymi powyżej oraz wynikającymi z przepisów powszechnie obowiązujących, akty wewnętrzne Spółki nie wprowadzają dodatkowych ograniczeń.

6.9 Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Spółki Trakcja PRKil

Poza ograniczeniami wynikającymi z przepisów powszechnie obowiązujących, akty wewnętrzne Spółki nie wprowadzają dodatkowych ograniczeń.

6.10 Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji

Zgodnie ze Statutem Spółki Zarząd jest powoływany i odwoływany przez Radę Nadzorczą na podstawie uchwały, z zastrzeżeniem, iż w przypadku, gdy z powodu: (i) zmiany art. 13.1, 13.4 Statutu, (ii) zmiany odpowiednich przepisów prawa, (iii) wyboru Rady Nadzorczej w sposób określony w art. 385 § 5 i (lub) 6 Kodeksu spółek handlowych, główny akcjonariusz COMSA nie może powołać takiej liczby członków Rady Nadzorczej, która stanowiłaby większość jej członków, COMSA jest uprawniona do powoływania i odwoływania członków Zarządu w liczbie równej 50% wszystkich członków Zarządu (zaokrąglonej w dół do liczby całkowitej) i dodatkowo jednego członka Zarządu. W przypadku gdy liczba członków Rady Nadzorczej powołanych przez COMSA przestanie stanowić większość członków Rady Nadzorczej, uchwała Walnego Zgromadzenia w sprawie odwołania lub zawieszenia w czynnościach członka (członków) Zarządu powołanego przez COMSA podejmowana jest większością 2/3 oddanych głosów. Członkowie Zarządu powoływani są na 3 - letnią, wspólną kadencję. Zgodnie ze Statutem Zarząd kieruje działalnością Spółki oraz reprezentuje Spółkę na zewnątrz. Do kompetencji Zarządu należą wszystkie sprawy niezastrzeżone do kompetencji Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy lub Rady Nadzorczej. Do składania oświadczeń i podpisywania w imieniu Spółki upoważnieni są dwaj członkowie Zarządu działający łącznie lub członek Zarządu z prokurentem łącznie. Pełnomocnik upoważniony jest na podstawie uchwały Zarządu do podejmowania określonych czynności w imieniu Spółki (w zakresie posiadanego pełnomocnictwa). Zasady decydowania o emisji lub wykupie akcji (podwyższenia lub obniżenia kapitału zakładowego) są zastrzeżone dla Walnego Zgromadzenia, które podejmuje uchwały w tym względzie większością 2/3 głosów oddanych.

6.11 Opis zasad zmiany statutu lub umowy Spółki Trakcja PRKil

Zasady zmian Statutu Spółki nie odbiegają od zasad zawartych w przepisach prawa powszechnie obowiązującego.

6.12 Informacja o prowadzeniu polityki sponsoringowej

Jako odpowiedzialny członek społeczności biznesowej, Grupa Trakcja konsekwentnie wspiera kulturalne i społeczne inicjatywy lokalnych społeczności, zarówno na obszarze kraju jak i za granicą, gdzie prowadzi swoją działalność. Grupa wspiera szkolnictwo wyższe, rozwój projektów naukowych realizowanych przez instytucje badawcze, a także działania mające na celu promowanie nowych technologii w budownictwie infrastruktury transportowej. Grupa angażuje się także w realizację projektów o istotnym potencjale promocyjnym i wizerunkowym dla swojej marki. Jedną ze spółek zależnych jest głównym sponsorem legendarnego litewskiego klubu koszykarskiego Žalgiris Kowno. Wydatki Grupy Trakcja na rok 2016 na działania z zakresu sponsoringu i społecznej odpowiedzialności biznesu wyniosły 3 895 tys. złotych.

Warszawa, dnia 21 marca 2017 roku

Jarostaw Tomaszewski
Prezes Zarządu

Marek Kacprzak
Wiceprezes Zarządu

Paweł Nogalski
Wiceprezes Zarządu

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą, sprawozdanie finansowe Spółki Trakcja PRKiI S.A. za okres od dnia 1 stycznia 2016 do dnia 31 grudnia 2016 roku oraz dane porównywalne za okres od dnia 1 stycznia 2015 do dnia 31 grudnia 2015 roku, sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy Spółki. Sprawozdanie Zarządu z działalności Emitenta zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć, ryzyk i zagrożeń oraz sytuacji spółki Trakcja PRKiI S.A.

Oświadczamy również, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego sprawozdania finansowego spółki Trakcja PRKiI S.A. za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 roku – Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. został wybrany zgodnie z przepisami prawa. Podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący tego badania spełniali warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badaniu, zgodnie z obowiązującymi przepisami i standardami zawodowymi.

Jarosław Tomaszewski

Prezes Zarządu

Marek Kacprzak

Wiceprezes Zarządu

Paweł Nogalski

Wiceprezes Zarządu

Warszawa, 21 marca 2017 roku

TRAKCJA PRKiI S.A.

ROCZNE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK OBROTOWY
ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2016 ROKU

ZATWIERDZENIE ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Zarząd Spółki Trakcja PRKiI S.A. zatwierdził roczne sprawozdanie finansowe Spółki Trakcja PRKiI S.A. za okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku.

Roczne sprawozdanie finansowe za okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską, opublikowanymi i obowiązującymi na dzień 31 grudnia 2016 roku. Informacje w niniejszym raporcie zostały zaprezentowane w następującej kolejności:

1. Rachunek zysków i strat za okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku wykazujący zysk netto w wysokości **28 699** tys. złotych.
2. Sprawozdanie z dochodów całkowitych za okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku wykazujące dodatnie dochody całkowite ogółem w wysokości **29 449** tys. złotych.
3. Bilans na dzień 31 grudnia 2016 roku, po stronie aktywów i pasywów wykazujący sumę **1 014 058** tys. złotych.
4. Rachunek przepływów pieniężnych za okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku, wykazujący zmniejszenie stanu środków pieniężnych netto o kwotę **117 205** tys. złotych.
5. Zestawienie zmian w kapitałach własnych za okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku, wykazujące zwiększenie stanu kapitałów własnych o kwotę **11 984** tys. złotych.
6. Dodatkowe informacje i objaśnienia.

Roczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w tysiącach złotych polskich, z wyjątkiem pozycji, w których wyraźnie wskazano inaczej.

Niektóre dane finansowe i operacyjne, zawarte w niniejszym sprawozdaniu finansowym zostały zaokrąglone. Z tego powodu w niektórych przedstawionych w sprawozdaniu tabelach suma kwot w danej kolumnie lub wierszu może różnić się nieznacznie od wartości łącznej podanej dla danej kolumny lub wiersza.

Jarosław Tomaszewski
Prezes Zarządu

Marek Kacprzak
Wiceprezes Zarządu

Paweł Nogalski
Wiceprezes Zarządu

Warszawa, 21 marca 2017 roku

SPIS TREŚCI

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	5
SPRAWOZDANIE Z DOCHODÓW CAŁKOWITYCH.....	6
BILANS	7
RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	8
ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH.....	9
DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA	10
1. Informacje ogólne	10
2. Skład Grupy	11
3. Skład Zarządu	14
4. Skład Rady Nadzorczej Spółki.....	14
5. Zatwierdzenie do publikacji rocznego sprawozdania finansowego	15
6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie, szacunkach i założeniach	15
6.1. Profesjonalny osąd.....	15
6.2. Niepewność szacunków i założeń	16
7. Podstawa sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego.....	18
7.1. Oświadczenie o zgodności	18
7.2. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych	18
8. Istotne zasady rachunkowości	19
8.1. Przeliczenie pozycji w walucie obcej.....	19
8.2. Rzeczowe aktywa trwałe.....	19
8.3. Aktywa przeznaczone do sprzedaży.....	22
8.4. Nieruchomości inwestycyjne	22
8.5. Wartości niematerialne.....	22
8.6. Instrumenty finansowe	24
8.7. Pochodne instrumenty finansowe	26
8.8. Zapasy	26
8.9. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	26
8.10. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	27
8.11. Kapitały własne	27
8.12. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne.....	27
8.13. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania.....	27
8.14. Rezerwy	28
8.15. Rozliczenia międzyokresowe	28
8.16. Przychody i koszty	28
8.17. Podatki	30
8.18. Podatek od towarów i usług	31
8.19. Zysk netto na akcję	31
9. Standardy i zmiany do standardów przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE	31
10. Efekt zastosowania nowych standardów rachunkowości i zmian polityki rachunkowości	32
11. Wybrane dane finansowe przeliczone na euro	35
12. Przychody ze sprzedaży.....	37
13. Koszty działalności	38
14. Pozostałe przychody operacyjne.....	39
15. Pozostałe koszty operacyjne.....	40
16. Przychody finansowe	40
17. Koszty finansowe	41
18. Podatek dochodowy	42
18.1. Bieżący podatek dochodowy	42
18.2. Podatek dochodowy odniesiony w pozostałe całkowite dochody.....	43
18.3. Odroczonego podatku dochodowego	43
19. Działalność zaniechana	47
20. Zysk (strata) na jedną akcję.....	47
21. Rzeczowe aktywa trwałe.....	47
22. Nieruchomości inwestycyjne	49
23. Wartości niematerialne.....	52
24. Inwestycje w jednostkach zależnych.....	55
25. Inwestycje w jednostce współkontrolowanej	58
26. Wspólnie kontrolowana działalność – kontrakty realizowane w konsorcjach	59
27. Pozostałe aktywa finansowe.....	60
28. Rozliczenia międzyokresowe	60

29.	Zapasy	60
30.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	61
31.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	63
32.	Aktywa przeznaczone do sprzedaży	64
33.	Kontrakty budowlane	65
34.	Zarządzanie ryzykiem kapitałowym	65
35.	Kapitał własny	65
36.	Rezerwy	68
37.	Oprocentowane kredyty i pożyczki	69
38.	Pozostałe zobowiązania finansowe	70
39.	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	71
40.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	72
41.	Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego - Spółka jako leasingobiorca	73
42.	Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego	74
43.	Należności z tytułu leasingu operacyjnego – Spółka jako leasingodawca	75
44.	Informacja o instrumentach finansowych	75
45.	Wartość godziwa instrumentów finansowych	77
46.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	77
47.	Pozycje bilansu wyceniane w wartości godziwej	80
48.	Należności i zobowiązania warunkowe	81
49.	Istotne sprawy sporne i sądowe	82
50.	Dywidendy wypłacone i zadeklarowane	83
51.	Aktywa oddane pod zabezpieczenie	83
52.	Informacja na temat udzielonych gwarancji i poręczeń oraz zabezpieczeń na majątku	83
53.	Informacje na temat podmiotów powiązanych	84
54.	Informacja dotycząca świadczeń dla kluczowego personelu	86
55.	Istotne zdarzenia w okresie roku obrotowego oraz następujące po dniu bilansowym	87
56.	Sprawozdanie finansowe w warunkach wysokiej inflacji	90
57.	Zatrudnienie	90
58.	Aktywa ZFŚS oraz zobowiązania ZFŚS	90
59.	Wynagrodzenie audytora	91

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Nota	1.01.2016 - 31.12.2016	1.01.2015 - 31.12.2015
		Badane	Badane
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	12	826 198	763 399
Koszt własny sprzedaży	13	(787 275)	(700 208)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		38 923	63 191
Koszty sprzedaży, marketingu i dystrybucji		(2 132)	(1 718)
Koszty ogólnego zarządu		(25 275)	(33 332)
Pozostałe przychody operacyjne	14	3 548	3 622
Pozostałe koszty operacyjne	15	(5 350)	(1 669)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		9 714	30 094
Przychody finansowe	16	25 945	18 650
Koszty finansowe	17	(5 929)	(7 106)
Zysk (strata) brutto		29 730	41 638
Podatek dochodowy	18	(1 031)	(6 477)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		28 699	35 161
Działalność zaniechana			
Zysk (strata) netto za okres z działalności zaniechanej		-	-
Zysk (strata) netto za okres		28 699	35 161
Zysk (strata) netto w zł na jedną akcję	20		
podstawowy z zysku za okres		0,56	0,68
podstawowy z zysku z działalności kontynuowanej		0,56	0,68
rozwodniony z zysku za okres		0,56	0,68
rozwodniony z zysku z działalności kontynuowanej		0,56	0,68

SPRAWOZDANIE Z DOCHODÓW CAŁKOWITYCH

	Nota	1.01.2016- 31.12.2016	1.01.2015- 31.12.2015
		Badane	Badane
Zysk (strata) netto za okres		28 699	35 161
Inne całkowite dochody:			
Inne całkowite dochody, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków:			
Inne całkowite dochody, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty:	18.2	759	(161)
Zyski z przeszacowania odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny		(490)	-
Zyski (straty) aktuarialne		1 249	(161)
Inne całkowite dochody, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty:		(9)	-
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		(9)	-
Inne całkowite dochody netto		750	(161)
DOCHODY CAŁKOWITE ZA OKRES		29 449	35 000

BILANS

AKTYWA	Nota	31.12.2016	31.12.2015
		Badane	Przekształcone
Aktywa trwałe		657 078	619 661
Rzeczowe aktywa trwałe	21	134 895	117 408
Wartości niematerialne	23	54 276	55 567
Nieruchomości inwestycyjne	22	17 174	17 602
Inwestycje w jednostkach zależnych	24	436 241	412 572
Inwestycje w jednostce współkontrolowanej	25	-	2 008
Pozostałe aktywa finansowe	27	4 734	4 671
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	18.3	7 483	6 587
Rozliczenia międzyokresowe	28	2 275	3 246
Aktywa obrotowe		356 980	299 500
Zapasy	29	30 400	31 283
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	30	281 302	101 581
Pozostałe aktywa finansowe	27	5 836	11 828
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	31	18 820	136 025
Rozliczenia międzyokresowe	28	3 981	7 206
Kontrakty budowlane	33	13 579	8 515
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	32	3 062	3 062
Aktywa razem		1 014 058	919 161
PASYWA			
Kapitał własny	35	625 311	613 327
Kapitał podstawowy		41 120	41 120
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		309 984	309 984
Kapitał z aktualizacji wyceny		5 800	6 295
Pozostałe kapitały rezerwowe		239 717	220 767
Niepodzielony wynik finansowy		28 699	35 161
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		(9)	-
Kapitał własny ogółem		625 311	613 327
Zobowiązania długoterminowe		80 736	47 399
Oprocentowane kredyty i pożyczki	37	54 759	33 340
Rezerwy	36	17 577	4 690
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	39	8 400	9 369
Zobowiązania krótkoterminowe		308 011	258 435
Oprocentowane kredyty i pożyczki	37	16 249	9 651
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	40	245 053	182 398
Rezerwy	36	19 722	6 189
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	39	7 200	6 722
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		2 095	3 362
Pozostałe zobowiązania finansowe	38	-	148
Rozliczenia międzyokresowe		258	150
Kontrakty budowlane	33	17 434	49 815
Pasywa razem		1 014 058	919 161

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Za okres 12 miesięcy zakończony	
		31.12.2016	31.12.2015
		Badane	Badane
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk (strata) brutto z działalności kontynuowanej		29 730	41 638
Zysk (strata) brutto z działalności zaniechanej		-	-
Korekty o pozycje:		(123 823)	165 161
Amortyzacja		12 197	10 798
Różnice kursowe		246	(856)
Odsetki i dywidendy netto		(22 696)	(12 047)
Zysk/strata na działalności inwestycyjnej		(121)	(190)
Zmiana stanu należności		(179 712)	279 495
Zmiana stanu zapasów		883	(11 564)
Zmiana stanu zobowiązań		73 287	(114 085)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych i zaliczek		4 298	(6 622)
Zmiana stanu rezerw		26 420	(69)
Zmiana stanu kontraktów budowlanych		(37 444)	26 922
Zapłacony podatek dochodowy		(3 362)	(7 533)
Inne korekty		2 187	912
Różnice kursowe z przeliczenia		(5)	
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		(94 093)	206 799
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż (nabycie) wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(10 712)	(9 256)
- nabycie		(22 927)	(15 570)
- sprzedaż		12 215	6 314
Sprzedaż (nabycie) akcji i udziałów	24	(21 660)	(19 574)
- nabycie		(21 660)	(19 574)
Aktywa finansowe		6 316	364
- sprzedane lub zwrócone		11 289	12 576
- nabyte		(4 973)	(12 212)
Pożyczki		(200)	16 248
- zwrócone		3 500	19 048
- udzielone		(3 700)	(2 800)
Otrzymane dywidendy		14 028	16 749
Odsetki uzyskane		-	2 880
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(12 228)	7 411
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wydatki na wykup obligacji		-	(32 536)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek i kredytów		21 500	-
Spłata pożyczek i kredytów		(4 304)	(11 123)
Odsetki zapłacone		(3 129)	(4 591)
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		(7 127)	(5 117)
Wpływy (wydatki) z tytułu pozostałych zobowiązań finansowych	38	(348)	(38 931)
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom		(17 476)	-
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		(10 884)	(92 298)
Przepływy pieniężne netto, razem		(117 205)	121 912
Różnice kursowe netto		-	-
Środki pieniężne na początek okresu		136 025	14 113
Środki pieniężne na koniec okresu	31	18 820	136 025
- w tym o ograniczonej możliwości dysponowania		-	928

Dodatkowe informacje i objaśnienia do rocznego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe		Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Niepodzielony wynik finansowy	Razem
				Zyski (straty) aktuarialne	Wyniki z lat ubiegłych			
Badane								
Na dzień 1.01.2016 r.	41 120	309 984	6 295	(779)	221 546	-	35 161	613 327
Korekty błędów	-	-	-	-	-	-	-	-
Zmiany zasad rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dzień 1.01.2016 r. po korektach	41 120	309 984	6 295	(779)	221 546	-	35 161	613 327
Wynik netto za okres	-	-	-	-	-	-	28 699	28 699
Inne całkowite dochody za okres	-	-	(490)	1 249	-	(9)	-	750
Podział zysku	-	-	-	-	17 685	-	(17 685)	-
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	-	(17 476)	(17 476)
Inne	-	-	(5)	-	16	-	-	11
Na dzień 31.12.2016 r. Badane	41 120	309 984	5 800	470	239 247	(9)	28 699	625 311
Przekształcone*								
Na dzień 1.01.2015 r.	41 120	309 984	12 604	(4 106)	171 845	-	49 797	581 244
Korekty błędów	-	-	-	-	-	-	-	-
Zmiany zasad rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dzień 1.01.2015 r. po korektach	41 120	309 984	12 604	(4 106)	171 845	-	49 797	581 244
Wynik netto za okres	-	-	-	-	-	-	35 161	35 161
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	(161)	-	-	-	(161)
Podział zysku	-	-	-	-	49 797	-	(49 797)	-
Przemieszczenia w ramach kapitału własnego	-	-	(1 296)	3 488	(2 192)	-	-	-
Rozliczenie nabycia udziałów PRK 7 Nieruchomości (nota 24)	-	-	(4 995)	-	2 042	-	-	(2 953)
Inne	-	-	(18)	-	54	-	-	36
Na dzień 31.12.2015 r. Badane	41 120	309 984	6 295	(779)	221 546	-	35 161	613 327

*) Szczegółowe informacje dotyczące przekształcenia danych zostały opisane w nocie 11 sprawozdania finansowego za rok 2016

Dodatkowe informacje i objaśnienia do rocznego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

1. Informacje ogólne

Niniejsze sprawozdanie finansowe obejmuje okres roku obrotowego zakończony 31 grudnia 2016 roku oraz dane porównywalne za okres roku obrotowego zakończony 31 grudnia 2015 roku.

Trakcja PRKił S.A. („Spółka”, „Trakcja PRKił”) w obecnej formie powstała w dniu 30 listopada 2004 roku w wyniku przejęcia kontroli nad spółką holdingową Trakcja Polska S.A. przez Przedsiębiorstwo Kolejowych Robót Elektryfikacyjnych S.A. („PKRE S.A.”). Wówczas firma Spółki brzmiała Trakcja Polska S.A. i została zmieniona w drodze Uchwały Nr 2 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 22 listopada 2007 roku. Zmianę potwierdzono wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 10 grudnia 2007 roku. Wcześniejsza firma Spółki brzmiała Trakcja Polska - PKRE S.A. Spółka Trakcja S.A. działa na podstawie statutu sporządzonego w formie aktu notarialnego w dniu 26 stycznia 1995 roku (Rep. A Nr 863/95) wraz z późniejszymi zmianami.

W dniu 1 września 2009 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, zarejestrował połączenie Trakcja Polska S.A. jako spółki przejmującej z Przedsiębiorstwem Robót Komunikacyjnych-7 S.A. jako spółką przejmowaną. Połączenie spółek zostało rozliczone i ujęte na dzień 31 sierpnia 2009 roku w księgach rachunkowych Spółki, na którą przeszedł majątek połączonych spółek, tj. Trakcja Polska S.A., metodą łączenia udziałów. Faktyczne połączenie spółek, zgodnie z MSSF 3 nastąpiło w dniu uzyskania kontroli, tj. w dniu 1 września 2007 roku.

W dniu 22 czerwca 2011 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy KRS zarejestrował zmianę firmy Spółki z Trakcja Polska S.A. na Trakcja – Tiltra S.A. Powyższa zmiana została zarejestrowana na mocy Uchwały nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 15 czerwca 2011 roku.

W dniu 21 grudnia 2012 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy KRS zarejestrował zmianę firmy Spółki z Trakcja – Tiltra S.A. na Trakcja S.A. Powyższa zmiana została zarejestrowana na mocy Uchwały nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 12 grudnia 2012 roku.

W dniu 19 grudnia 2013 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował połączenie Trakcja S.A. jako spółki przejmującej z Przedsiębiorstwem Robót Kolejowych i Inżynieryjnych S.A. jako spółką przejmowaną. Połączenie spółek zostało rozliczone i ujęte na dzień 31 grudnia 2013 roku w księgach rachunkowych Spółki, na którą przeszedł majątek połączonych spółek, tj. Trakcja S.A., metodą łączenia udziałów.

W dniu 19 grudnia 2013 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy KRS zarejestrował zmianę firmy Spółki z Trakcja S.A. na Trakcja PRKił S.A. Powyższa zmiana została zarejestrowana na mocy Uchwały nr 4 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 27 listopada 2013 roku.

Dnia 29 stycznia 2002 roku Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym w Warszawie – XIX Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 0000084266. Spółce nadano numer statystyczny REGON 010952900, numer identyfikacji podatkowej NIP 525-000-24-39 oraz kod PKD 4212Z.

Siedziba Spółki mieści się w Warszawie przy ul. Złotej 59, XVIII p.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Przedmiotem działalności Spółki, zgodnie ze statutem, są specjalistyczne usługi budowlano-montażowe w zakresie elektryfikacji linii kolejowych i tramwajowych.

Spółka specjalizuje się w następujących rodzajach działalności:

- roboty fundamentowe i sieciowe,
- montaż podstacji trakcyjnych i kabin sekcyjnych,
- montaż linii wysokiego i niskiego napięcia, napowietrznych i kablowych,
- montaż kabli zasilających i sterowania lokalnego,
- produkcja wyrobów (rozdzielnice wysokiego, średniego i niskiego napięcia, osprzętu sieci trakcyjnej i urządzeń sterowania lokalnego),
- usługi sprzętu specjalistycznego (koparki, dźwigi kolejowe i samochodowe, świdroustawiacze,

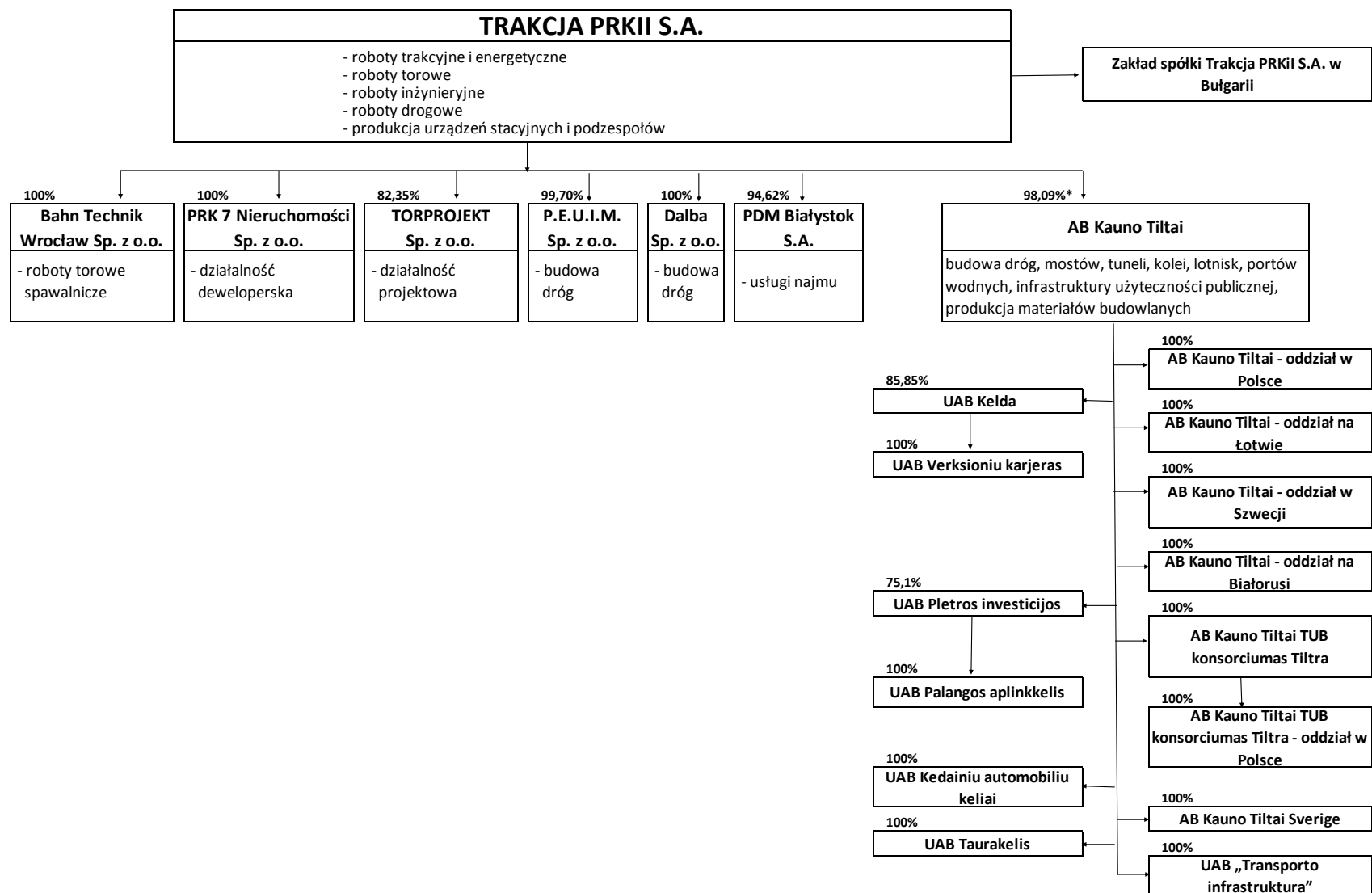

palownice),

- budowa mostów, wiaduktów, estakad, przepustów, tuneli, przejść podziemnych, dróg i towarzyszących elementów infrastruktury kolejowej i drogowej.

2. Skład Grupy

Trakcja PRKiI jest Jednostką dominującą Grupy Trakcja. Skład i strukturę Grupy na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawia poniższy schemat.

*) Spółka Trakcja PRKII posiada łącznie 98,09% (bezpośrednio 96,84% i pośrednio 1,25%) udziału w kapitale zakładowym spółki zależnej AB Kauno Tiltai. Udział pośredni wynika z nabycia akcji własnych przez spółkę zależną

W skład Grupy na dzień 31 grudnia 2016 roku wchodzi Jednostka dominująca Trakcja PRKiI oraz jednostki zależne.

Jednostki podlegające konsolidacji metodą pełną:

Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o.

Trakcja PRKiI jest właścicielem 100% kapitału zakładowego Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o. („BTW”). W dniu 30 grudnia 2016 roku Spółka Trakcja odkupiła 50% udziałów w spółce BTW od Leonhard Weiss International GmbH z siedzibą w Göppingen. Spółka od tego dnia sprawuje pełną kontrolę nad BTW.

Zakres działalności BTW obejmuje: sprzedaż nawierzchni przejazdowej typu Strail firmy Gummiwerk Kraiburg Elastik GmbH, spawanie termitowe, naprawę oraz remont rozjazdów, remont przejazdów kolejowych i tramwajowych, wykonywanie złącz izolowanych klejono-sprężonych typu S, zgrzewanie szyn kolejowych i tramwajowych, podbicie oraz profilowanie szyn kolejowych i tramwajowych, sprzedaż smarownic szynowych firmy Perker SR, sprzedaż koźłów oporowych firmy A.Rawie. Dodatkowo od grudnia 2015 roku BTW posiada dźwig GOTTWALD oraz stabilizator toru DGS. BTW świadczy swoje usługi zarówno w Polsce jak i zagranicą.

PRK 7 Nieruchomości Sp. z o.o.

PRK 7 Nieruchomości Sp. z o.o. zajmuje się szeroko pojętą działalnością deweloperską i ma na swoim koncie udane inwestycje, do których można zaliczyć m.in. Lazurowe Osiedle w Warszawie – etap I i II, inwestycję przy ul. Oliwskiej w Warszawie oraz budowę pięciu budynków wielorodzinnych w Warszawie przy ul. Pełczyńskiego. Aktualnie spółka zrealizowała inwestycję polegającą na wybudowaniu domów w zabudowie szeregowej przy ul. Oliwskiej w Warszawie i rozpoczęła ich sprzedaż.

Torprojekt Sp. z o.o.

Torprojekt Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie to spółka, która powstała w 2009 roku. Spółka wykonuje kompleksowo dokumentację projektową obejmującą studia wykonalności, koncepcje, projekty podstawowe, w tym budowlane, materiały przetargowe oraz projekty wykonawcze w następujących specjalnościach: linii kolejowych, stacji, węzłów, przystanków osobowych i punktów ładunkowych, mostów, wiaduktów, urządzeń sterowania ruchem kolejowym, budynków i budowli wraz z technologią itp.

Przedsiębiorstwo Eksploatacji Ulic i Mostów Sp. z o.o. („PEUiM”)

Jest to spółka z sektora budownictwa drogowego, której działalność skupia się w regionie północno-wschodniej części Polski. Spółka PEUiM została utworzona w roku 1960 w Białymstoku. Specjalizacja spółki PEUiM obejmuje budowę dróg, chodników, montaż urządzeń sygnalizujących oraz ostrzegawczych, zabezpieczających drogi. Ponadto, spółka produkuje masy bitumiczne, beton oraz inne materiały budowlane.

Dalba Sp. z o.o.

Spółka z siedzibą w Białymstoku zajmująca się wykonawstwem robót inżynierskich, głównie przy realizacji uzbrojenia sanitarnego dróg i ulic.

PDM Białystok S.A.

Spółka z siedzibą w Białymstoku. Spółka świadczy usługi najmu sprzętu, pomieszczeń oraz narzędzi dla firm zewnętrznych oraz jest dostawcą materiałów dla spółki PEUiM.

Grupa AB Kauno Tiltai

AB Kauno Tiltai jest największą spółką w sektorze budownictwa dróg i mostów w krajach bałtyckich. Spółka specjalizuje się w budowie oraz odbudowie dróg, mostów, tuneli, kolei, lotnisk, portów wodnych, czego m.in. dowodzi fakt, że od początku swojej działalności tj. od roku 1949 AB Kauno Tiltai wybudowała ponad 100 mostów oraz wiaduktów i była odpowiedzialna za budowę i odbudowę wielu dróg na terenie całej Litwy.

AB Kauno Tiltai z siedzibą w Kownie jest jednostką zależną w stosunku do Jednostki dominującej Trakcja PRKiI oraz jednocześnie jest jednostką dominującą w Grupie AB Kauno Tiltai.

W skład Grupy AB Kauno Tiltai wchodzi następujące podmioty:

- UAB Kelda – jednostka zależna, spółka z siedzibą w Vievis (Litwa); podmiotem zależnym od spółki jest:
  - UAB Verkšioniu karjeras – jednostka zależna, spółka z siedzibą w Bagoteliu K (Litwa);
- UAB Taurakelis – jednostka zależna, spółka UAB Taurakelis z siedzibą w Tauragė (Litwa);

- UAB Kedainiu Automobiliu Keliai – jednostka zależna, spółka z siedzibą w Kédainiai (Litwa);
- TUB Konsorciumas Tiltra - jednostka zależna, spółka z siedzibą w Kownie (Litwa);
- UAB Pletros investicijos – jednostka zależna, spółka z siedzibą w Wilnie (Litwa);
- UAB Palangos aplinkelis - jednostka zależna, spółka z siedzibą w Wilnie (Litwa) powołana w celu realizacji umowy w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego;
- AB Kauno Tiltai oddział w Polsce – oddział spółki AB Kauno Tiltai z siedzibą w Białymstoku (Polska);
- AB Kauno Tiltai oddział na Łotwie – oddział spółki AB Kauno Tiltai z siedzibą w Rezekne (Łotwa);
- AB Kauno Tiltai oddział na Białorusi – oddział spółki AB Kauno Tiltai z siedzibą w Mińsku (Białoruś);
- AB Kauno Tiltai oddział w Szwecji – oddział spółki AB Kauno Tiltai z siedzibą Norsborg (Szwecja);
- AB Kauno Tiltai Sverige - jednostka zależna, spółka z siedzibą w Malmo (Szwecja);
- UAB “Transporto infrastruktura” - jednostka zależna, spółka z siedzibą w Wilnie (Litwa).

Jednostką dominującą najwyższego szczebla jest hiszpańska spółka COMSA S.A., która sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmujące również dane Grupy Trakcja.

Zmiany w Grupie

W okresie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku wystąpiły zmiany w strukturze Grupy Trakcja opisane poniżej.

Trakcja PRKiI S.A. z dniem 29 marca 2016 roku otworzyła zakład w Bułgarii (Sofii).

W dniu 20 września 2016 roku spółka zależna AB Kauno Tiltai utworzyła oddział swojej spółki w Szwecji.

W dniu 30 grudnia 2016 roku Spółka Trakcja odkupiła 50% udziałów w spółce BTW od Leonhard Weiss International GmbH z siedzibą w Göppingen. Spółka od tego dnia sprawuje pełną kontrolę nad spółką BTW.

Po dniu bilansowym, w dniu 9 lutego 2017 roku została utworzona spółka zależna ТРАКЦІЯ УКРАЇНА („Trakcja Ukraina” Sp. z o.o.) na Ukrainie z siedzibą w Dnipro, której większościowym udziałowcem jest spółka PDM Białystok S.A. zaś Spółka Trakcja PRKiI S.A. utworzyła z dniem 3 marca 2017 roku oddział swojej spółki na Ukrainie.

3. Skład Zarządu

W skład Zarządu Spółki na dzień 31 grudnia 2016 roku wchodziły następujące osoby:

- Jarosław Tomaszewski - Prezes Zarządu;
- Marek Kacprzak - Wiceprezes Zarządu;
- Paweł Nogalski - Wiceprezes Zarządu.

W dniu 6 września 2016 roku Rada Nadzorcza Trakcji PRKiI S.A. oraz Spółka otrzymała od Wiceprezesa Zarządu Pana Nerijusa Eidukevičius oświadczenie o rezygnacji z funkcji członka Zarządu, Wiceprezesa Zarządu Trakcja PRKiI S.A. Rezygnacja została złożona ze skutkiem na dzień 8 września 2016 roku.

W dniu 30 grudnia 2016 roku Spółka otrzymała od Pana Sławomira Raczyńskiego oświadczenie o rezygnacji z funkcji Wiceprezesa Zarządu Trakcja PRKiI S.A. Rezygnacja została złożona ze skutkiem na dzień 30 grudnia 2016 roku

Po dniu bilansowym nie wystąpiły zmiany w składzie Zarządu Spółki.

4. Skład Rady Nadzorczej Spółki

W skład Rady Nadzorczej Spółki na dzień 31 grudnia 2016 roku wchodziły następujące osoby:

- Dominik Radziwiłł - Przewodniczący Rady Nadzorczej;
- Łukasz Rozdeiczer-Kryszkowski - Członek Rady Nadzorczej;
- Michał Hulbój - Członek Rady Nadzorczej;

▪ Wojciech Napiórkowski	-	Członek Rady Nadzorczej;
▪ Miquel Llevat Vallespinosa	-	Członek Rady Nadzorczej;
▪ Jorge Miarnau Montserrat	-	Członek Rady Nadzorczej;
▪ Fernando Perea Samarra	-	Członek Rady Nadzorczej.

W związku z wygaśnięciem kadencji Rady Nadzorczej Trakcja PRKił S.A. w okresie sprawozdawczym od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku wystąpiły zmiany w składzie Rady Nadzorczej. Zgodnie ze swym uprawnieniem określonym w statucie Spółki COMSA S.A złożyła oświadczenie z dnia 6 czerwca 2016 o powołaniu czterech członków Rady. Następnie w dniu 16 czerwca 2016 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Trakcji PRKił S.A. uchwałami nr 24-26 powołało trzech członków Rady Nadzorczej. Cała nowo wybrana siedmioosobowa Rada Nadzorcza została powołana na nową wspólną trzyletnią kadencję, która rozpoczęła się z chwilą odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia. Sześciu wyżej wymienionych członków nowej Rady Nadzorczej było już uprzednio członkami Rady Nadzorczej Trakcji PRKił S.A, wyjątkiem jest Pan Łukasz Rozdeiczer – Kryszkowski, który został powołany na członka Rady Nadzorczej po raz pierwszy uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Trakcji PRKił S.A. z dnia 16 czerwca 2016 roku.

Po dniu bilansowym nie wystąpiły zmiany w składzie Rady Nadzorczej Spółki.

5. Zatwierdzenie do publikacji rocznego sprawozdania finansowego

Niniejsze roczne sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd do publikacji w dniu 21 marca 2017 roku.

6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie, szacunkach i założeniach

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości istotne znaczenie mają szacunki księgowe, założenia oraz profesjonalny osąd kierownictwa. Przyjęte założenia oraz szacunki opierają się na historycznym doświadczeniu i czynnikach, które są uznawane za racjonalne, a ich wyniki stanowią podstawę profesjonalnego osądu, co do bilansowych wartości aktywów i zobowiązań, których dotyczą. Szacunki i związane z nimi założenia podlegają weryfikacji na dzień bilansowy. Mimo, że szacunki te opierają się na najlepszej wiedzy dotyczącej warunków bieżących i działań, które Spółka podejmuje, rzeczywiste rezultaty mogą się od tych szacunków różnić.

W przypadku, gdy dana transakcja nie jest uregulowana w żadnym standardzie bądź interpretacji, Zarząd, kierując się subiektywną oceną, określa i stosuje polityki rachunkowości, które zapewnią, iż sprawozdanie finansowe będzie zawierać właściwe i wiarygodne informacje oraz będzie:

- prawidłowo, jasno i rzetelnie przedstawiać sytuację majątkową i finansową Spółki, wyniki jej działalności i przepływy pieniężne,
- odzwierciedlać treść ekonomiczną transakcji,
- obiektywne,
- sporządzone zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny oraz
- kompletne we wszystkich istotnych aspektach.

Poniżej omówiono profesjonalny osąd kierownictwa, założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

6.1. Profesjonalny osąd

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Spółka kieruje się profesjonalnym osądem. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w notce nr 45 Dodatkowych informacji i objaśnień. W 2016 roku Spółka nie dokonała zmiany sposobu wyceny instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej. Wartość bilansowa aktywów i zobowiązań finansowych jest zbliżona do ich wartości godziwej.

Klasyfikacja umów leasingowych

Zarząd dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyka i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy.

Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji. Dodatkowe informacje zostały przedstawione w notach 8.2.4, 42 oraz 43.

Nieruchomości inwestycyjne

Zarząd Spółki dokonuje klasyfikacji nieruchomości do kategorii rzeczowych aktywów trwałych lub nieruchomości inwestycyjnych w zależności od planowanego zastosowania ich przez Spółkę.

Kontrola nad jednostkami powiązаныmi

Spółka sprawuje kontrolę nad spółkami zależnymi, jeżeli z tytułu swojego zaangażowania w tę jednostkę podlega ekspozycji na zmienne zwroty, lub gdy ma prawa zmiennych zwrotów, oraz ma możliwość wywierania wpływu na te zwroty poprzez sprawowanie władzy nad jednostką. Zarząd Spółki określa, iż sprawuje kontrolę nad poszczególnymi jednostkami na podstawie następujących elementów:

Trakcja PRKil jest właścicielem 100% kapitału zakładowego PRK 7 Nieruchomości Sp. z o.o. i sprawuje pełną kontrolę nad tą spółką zależną. Spółka Trakcja PRKil S.A. stała się właścicielem spółki PRK 7 Nieruchomości poprzez połączenie spółki Trakcja S.A. ze spółką PRK 7 S.A., która to była właścicielem spółki PRK 7 Nieruchomości Sp. z o.o.

Trakcja PRKil jest właścicielem 100% kapitału zakładowego spółki Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o. i sprawuje pełną kontrolę nad tą spółką zależną. Spółka Trakcja PRKil S.A. stała się właścicielem spółki BTW poprzez dokupienie 50% udziałów w dniu 30 grudnia 2016 roku.

Trakcja PRKil jest właścicielem 82,35% kapitału zakładowego spółki Torprojekt Sp. z o.o. i sprawuje pełną kontrolę nad tą spółką zależną. Spółka Trakcja PRKil S.A. stała się właścicielem spółki Torprojekt poprzez zakup udziałów.

Trakcja PRKil jest właścicielem 99,70% kapitału zakładowego spółki PEUiM Sp. z o.o. i sprawuje pełną kontrolę nad tą spółką zależną. Spółka Trakcja PRKil S.A. stała się właścicielem spółki PEUiM poprzez zakup udziałów.

Trakcja PRKil jest właścicielem 100% kapitału zakładowego spółki Dalba Sp. z o.o. i sprawuje pełną kontrolę nad tą spółką zależną. Spółka Trakcja PRKil S.A. stała się właścicielem spółki Dalba poprzez zakup udziałów.

Trakcja PRKil jest właścicielem 94,62% kapitału zakładowego spółki PDM Białystok S.A. i sprawuje pełną kontrolę nad tą spółką zależną. Spółka Trakcja PRKil S.A. stała się właścicielem spółki PDM Białystok poprzez zakup akcji.

Trakcja PRKil jest właścicielem 98,09% kapitału zakładowego spółki AB Kauno Tiltai i sprawuje pełną kontrolę nad tą spółką zależną. Spółka Trakcja PRKil stała się właścicielem spółki AB Kauno Tiltai poprzez zakup akcji. AB Kauno Tiltai jest jednocześnie jednostką dominującą w Grupie AB Kauno Tiltai. Skład Grupy oraz procent posiadanych udziałów został przedstawiony w nocie 2 dotyczącej składu i struktury Grupy.

Klasyfikacja wspólnych ustaleń umownych

Spółka określa czy sprawuje wspólną kontrolę oraz ustala rodzaj wspólnego ustalenia umownego, w które jest zaangażowana, oceniając swoje prawa i obowiązki wynikające z ustalenia oraz uwzględniając strukturę i formę prawną ustalenia oraz uzgodnione przez strony warunki umowy. Do dnia objęcia kontroli nad BTW, tj. 30 grudnia 2016 roku, Spółka kwalifikowała tak udziały w spółce Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o. jako wspólne przedsięwzięcie zgodnie z MSSF 11.

6.2. Niepewność szacunków i założeń

Ujmowanie przychodów

Przychody z wykonania niezakończonych usług budowlanej, w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia bilansowego – po odliczeniu przychodów, które wpłynęły na wynik finansowy w poprzednich okresach obrotowych – ustala się proporcjonalnie do stopnia jej zaawansowania, jeżeli stopień ten można wiarygodnie ustalić. Spółki Grupy mierzą zaawansowanie wykonania usługi metodą udziału kosztów poniesionych od dnia zawarcia umowy do dnia ustalenia przychodu w całkowitych kosztach wykonania usługi. Wielkość przychodów ze sprzedaży w przypadku kontraktów zawartych w walucie obcej uzależniona jest od kierunków kształtowania się kursu walutowego.

Rezerwy na roboty poprawkowe

Rezerwy na roboty poprawkowe zostały oszacowane na podstawie wiedzy dyrektorów poszczególnych budowli (kontraktów) o konieczności lub prawdopodobnej możliwości wykonania dodatkowych prac na rzecz zamawiającego, mających na celu wypełnienie warunków gwarancji. Spółka jest zobowiązana do udzielenia gwarancji na swoje usługi.

Wysokość rezerw na roboty poprawkowe uzależniona jest od segmentu, w którym działa Spółka i oparta jest na danych historycznych Spółki. Wartość ta podlega indywidualnej analizie i może ulec zwiększeniu lub zmniejszeniu w uzasadnionych przypadkach. Wszelka zmiana tych szacunków wpływa na wartość rezerw. Wartość bilansowa rezerw na roboty poprawkowe na dzień 31 grudnia 2016 roku została przedstawiona w nocie nr 36 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Rezerwy z tytułu kar umownych

Spółka rozpoznaje rezerwy z tytułu kar umownych na realizowanych kontraktach w wartości możliwej i prawdopodobnej do poniesienia. Rezerwy tworzone są w oparciu o dokumentację przebiegu kontraktu i opinię prawników biorących udział w toczących się rozmowach, którzy szacują ewentualne przyszłe zobowiązania Spółki w oparciu o przebieg rozmów.

Wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczące odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zostały oszacowane na podstawie metod aktuarialnych. Wysokość zobowiązania zależy od wielu czynników, które są wykorzystywane jako założenia w metodzie aktuarialnej. Jednym z podstawowych założeń dla ustalenia wysokości zobowiązania jest stopa dyskontowa oraz średnio oczekiwany wzrost wynagrodzeń. Przyjęte w tym celu założenia oraz wartość bilansowa zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych na dzień 31 grudnia 2016 roku zostały przedstawione w nocie nr 39 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione. Zarząd Spółki weryfikuje przyjęte szacunki dotyczące prawdopodobieństwa odzyskania aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w oparciu o zmiany czynników branych pod uwagę, nowe informacje oraz doświadczenia z przeszłości. Prawdopodobieństwo realizacji aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z przyszłymi zyskami podatkowymi opiera się na budżetach Spółki. Spółka ujęła w księgach aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnie zysk do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych. Wartość bilansowa aktywa z tytułu podatku odroczonego na dzień 31 grudnia 2016 roku została przedstawiona w nocie nr 18.3 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne wycenia się do wartości godziwej. Wyceny nieruchomości inwestycyjnych zostały sporządzone przez niezależnych rzeczoznawców, posiadających aktualne uprawnienia do wykonywania takich wycen. Przy wyborze podejścia i metody kierowano się zasadami określonymi w MSSF 13, ustawie o gospodarce nieruchomościami oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie szczegółowych zasad wyceny nieruchomości oraz zasad i trybu sporządzania operatu szacunkowego. Szczegółowe informacje wartość bilansowa nieruchomości inwestycyjnych na dzień 31 grudnia 2016 roku zostały przedstawione w nocie 22 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Utrata wartości aktywów finansowych

Przy ocenie czy aktywa finansowe nie utraciły wartości wykorzystano dostępne i powszechnie wykorzystywane metody wyceny uwzględniając prognozy kształtowania się przyszłych przepływów Spółki w związku z posiadanymi aktywami.

Podejście dotyczące inwestycji w AB Kauno Tiltai

Spółka nie dokonuje indywidualnej identyfikacji kosztu nabycia poszczególnych spółek w ramach inwestycji dokonanej 19 kwietnia 2011 roku dotyczącej nabycia akcji/udziałów szeregu spółek tj. AB Kauno Tiltai, Lithold AB oraz Silentio Investments Sp. z o.o., która odbyła się na podstawie jednej umowy wspólnej dla całej transakcji. W ww. umowie określono łączny sposób zapłaty za cały pakiet nabywanych spółek, tym samym stwierdzając łączną cenę nabycia całego pakietu spółek, a nie każdej ze spółek oddzielnie. Spółka nie widzi praktycznej możliwości podzielenia zapłaconej ceny nabycia. Spółka dokonuje corocznego testu na utratę wartości tej inwestycji jako całości. Wartość

bilansowa inwestycji w AB Kauno na dzień 31 grudnia 2016 roku została przedstawiona w nocie nr 24 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Utrata wartości zapasów

Zarząd dokonuje oceny, czy istnieją przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości zapasów zgodnie z notą 8.8. Stwierdzenie utraty wartości wymaga oszacowania wartości netto możliwych do uzyskania dla zapasów, które utraciły swoje cechy użytkowe lub przydatność. Dodatkowe informacje przedstawiono w nocie 29.

Odzyskiwalność należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności

Zarząd dokonuje oceny, czy istnieją przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności. Wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego. Wartość odpisu aktualizującego zależy od prawdopodobieństwa uregulowania należności oraz od szczegółowej analizy istotnych pozycji składających się na należności. W zależności od typu klienta i źródła należności ocena prawdopodobieństwa odzyskiwalności należności dokonywana jest albo w oparciu o indywidualną analizę poszczególnych sald albo w oparciu o statystyczne wskaźniki spłacalności oszacowane dla poszczególnych grup wiekowych należności. Wskaźniki spłacalności określane są w oparciu o zaobserwowaną historię spłacalności oraz zachowań klientów, z uwzględnieniem również innych czynników, które zdaniem Zarządu mogą mieć wpływ na odzyskiwalność obecnych należności. Dodatkowe informacje przedstawiono w nocie 30.

Wycena wartości godziwej i procedury związane z wyceną

Niektóre aktywa i pasywa Spółki wyceniane są w wartości godziwej dla celów sprawozdawczości finansowej. W wycenie wartości godziwej aktywów lub zobowiązań Spółka wykorzystuje dane rynkowe obserwowalne w zakresie, w jakim jest to jest możliwe.

Informacje na temat technik wyceny i danych wsadowych wykorzystanych do wyceny wartości godziwej poszczególnych aktywów i pasywów są ujawnione w Notach nr 22 i 45.

7. Podstawa sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego

Roczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych wycenianych w wartości godziwej.

Roczne sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”, „zł”), a wszystkie wartości, jeżeli nie zaznaczono inaczej, podane są w tysiącach złotych.

Niektóre dane finansowe zawarte w niniejszym sprawozdaniu zostały zaokrąglone. Z tego powodu w niektórych przedstawionych w sprawozdaniu tabelach suma kwot w danej kolumnie lub wierszu może różnić się nieznacznie od wartości łącznej podanej dla danej kolumny lub wiersza.

Roczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę.

7.1. Oświadczenie o zgodności

Roczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską opublikowanymi i obowiązującymi na dzień 31 grudnia 2016 roku. Standardy, które nie weszły jeszcze w życie na dzień 31 grudnia 2016 roku i nie zostały zatwierdzone przez Unię Europejską na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego zostały opisane w nocie nr 9.

Standardy, które nie weszły jeszcze w życie na dzień 31 grudnia 2016 roku i nie zostały zatwierdzone przez Unię Europejską na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego zostały opisane w nocie nr 9.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

7.2. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutą pomiaru Spółki oraz walutą sprawozdawczą w niniejszym rocznym sprawozdaniu finansowym jest złoty polski, zaś zakładu spółki Trakcja PRKił S.A. w Bułgarii jest lew (BGN).

8. Istotne zasady rachunkowości

8.1. Przeliczenie pozycji w walucie obcej

Walutą funkcjonalną Spółki jest złoty polski, zaś zakładu spółki Trakcja PRKiI S.A. w Bułgarii jest lew (BGN).

Transakcje wyrażone w walutach obcych są przeliczane przez Spółkę na ich walutę funkcjonalną przy zastosowaniu kursu wymiany obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach obcych są przeliczane przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych.

Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

Kurs obowiązujący na ostatni dzień okresu:	31.12.2016	31.12.2015
PLN/USD	4,1793	3,9011
PLN/EUR	4,4240	4,2615
PLN/SEK	0,4619	0,4646
PLN/BYN*	2,1589	0,0002
PLN/BGN	2,2619	2,1789

Kurs średni, liczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie:

31.12.2016

PLN/USD	3,9680
PLN/EUR	4,3757
PLN/SEK	0,4624
PLN/BYN*	2,1428
PLN/BGN	2,2387

PLN/BYN* - od 1 Lipca 2016 roku nastąpiła zmiana waluty z 1 BYR na 1 BYN oraz denominacja kursu waluty z 1 BYN na 10 000 BYR.

8.2. Rzeczowe aktywa trwałe

8.2.1. Środki trwałe

Środki trwałe wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

W wartości bilansowej środka trwałego ujmuje się koszty modernizacji, zaś koszty regularnych, znaczących przeglądów, których przeprowadzenie jest niezbędne w celu zapobieżenia wystąpienia usterek oraz których wartość w poszczególnych okresach sprawozdawczych różni się istotnie ujmują się w rozliczeniach międzyokresowych czynnych. Ewentualna pozostała wartość bilansowa kosztów poprzedniego przeglądu jest usuwana z wartości bilansowej środka trwałego.

Środki trwałe (z wyjątkiem gruntów własnych niesłużących wydobyciu kopalin metodą odkrywkową) amortyzowane są metodą liniową w okresie przewidywanej ekonomicznej użyteczności. Okres przewidywanej ekonomicznej użyteczności każdego aktywa określany jest na dzień przyjęcia aktywa do używania. Środki trwałe będące przedmiotem umowy leasingu finansowego są amortyzowane w sposób określony dla własnych środków trwałych. Jednakże, gdy brak jest pewności, co do przejścia prawa własności przedmiotu umowy, wówczas środki trwałe używane na podstawie umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany

okres użytkowania lub okres trwania leasingu. Środki trwałe nieoddawane bezpośrednio do używania, lecz wymagające uprzedniego montażu, adaptacji, innych dodatkowych prac lub nakładów zaliczane są do środków trwałych w budowie do czasu ich oddania do używania.

Środki trwałe nieużywane, wycofane z używania, przeznaczone do likwidacji lub sprzedaży wycenia się w wartości nie wyższej niż ich cena sprzedaży netto możliwa do osiągnięcia.

Środki trwałe umarżane są według metody liniowej. Zastosowane stawki amortyzacyjne odpowiadają okresowi ekonomicznej użyteczności środków trwałych.

Okresy ekonomicznej użyteczności środków trwałych przyjęte w Spółce są następujące:

- komputery	3 lata lub okres umowny,
- narzędzia i przyrządy	5 lat,
- zbiorniki naziemne	22 lata,
- kotły, piece	od 14 do 25 lat,
- maszyny do obróbki metali	od 5 do 14 lat,
- agregaty sprężarkowe	od 10 do 20 lat,
- urządzenia energetyczne	13 lat,
- ciężkie maszyny budowlane	od 5 do 30 lat,
- drobny sprzęt i maszyny	10 lat,
- wagony technologiczne	od 14 do 25 lat,
- wagony magazynowe, warsztatowe, socjalne	od 14 do 20 lat,
- kontenery magazynowe, socjalne	od 5 do 25 lat,
- samochody osobowe i dostawcze (do 3,5 t)	od 5 do 7 lat,
- samochody ciężarowe (pow. 3,5 t)	od 5 do 10 lat,
- zaplecze biurowo-socjalne	od 10 do 26 lat.

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie, i w razie konieczności - koryguje się, jeśli korekta następuje od początku następnego roku obrotowego.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

8.2.2. Środki trwałe w budowie

Środki trwałe w budowie wycenia się w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem. Do kosztów tych zalicza się także koszty finansowe netto związane z obsługą i zabezpieczeniem zobowiązań finansujących środki trwałe w budowie poniesione (zapłacone lub naliczone) do dnia ich oddania do używania.

Środki trwałe w budowie zaniechane, przeznaczone do likwidacji lub sprzedaży wycenia się w wartości nie wyższej niż ich cena sprzedaży netto możliwa do osiągnięcia.

Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

Każdorazowo, przy wykonywaniu remontu, koszt remontu jest ujmowany w wartości bilansowej rzeczowych aktywów trwałych, jeżeli są spełnione kryteria ujmowania.

8.2.3. Prawo wieczystego użytkowania gruntów

Spółka posiada prawo wieczystego użytkowania gruntów. Spółka dokonuje następującej klasyfikacji w zależności od sposobu nabycia prawa:

- PWUG uzyskane nieodpłatnie na podstawie decyzji administracyjnej – traktuje się jako leasing operacyjny i ujmuje pozabilansowo.
- PWUG nabyte odpłatnie od osób trzecich lub w wyniku nabycia spółek zależnych – wykazuje się w pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe” jako grunty w cenie nabycia po pomniejszeniu o odpisy amortyzacyjne. Odpisy amortyzacyjne ujmowane są w rachunku zysków i strat w ciężar kosztów ogólnego zarządu.

Amortyzacja prawa wieczystego użytkowania gruntu odbywa się przez okres, na który to prawo zostało przyznane. Okres ten wynosi 99 lat.

8.2.4. Leasing

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Spółkę zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwałe będące przedmiotem umowy leasingu finansowego są amortyzowane w sposób określony dla własnych środków trwałych. Jednakże, gdy brak jest pewności, co do przejścia prawa własności przedmiotu umowy, wówczas środki trwałe używane na podstawie umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany okres użytkowania lub okres trwania leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

8.2.5. Inwestycje w jednostkach zależnych oraz jednostce współkontrolowanej

Udziały i akcje w jednostkach zależnych oraz jednostce współkontrolowanej wykazywane są według ceny nabycia, pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Konieczność dokonania odpisu z tytułu utraty wartości wycenia się zgodnie z MSR 36 Utrata wartości aktywów, poprzez porównanie wartości bilansowej z wyższą z dwóch kwot: wartością godziwą pomniejszoną o koszty zbycia i wartością użytkową.

8.2.6. Utrata wartości aktywów niefinansowych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów odpowiada wartości godziwej tego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość tę ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w pozostałych kosztach operacyjnych.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Spółka szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód w rachunku zysków i strat, chyba, że dany składnik aktywów wykazywany jest w wartości przeszacowanej, w którym to przypadku odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości traktuje się jako zwiększenie kapitału z aktualizacji wyceny. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest

korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać, systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

8.2.7. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego dotyczące nabycia, budowy lub produkcji dostosowywanego składnika aktywów Spółka kapitalizuje w ramach kosztu tego składnika aktywów zgodnie z MSR 23. Wszystkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmuje się w chwili poniesienia.

8.3. Aktywa przeznaczone do sprzedaży

Do grupy tej zalicza się składniki rzeczowych aktywów trwałych oraz nieruchomości inwestycyjnych, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystywanie. Spółka wycenia składnik aktywów trwałych zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży, a amortyzacja takich aktywów została zaprzestana. Aktywa przeznaczone do sprzedaży to aktywa dostępne do natychmiastowej sprzedaży w obecnym stanie na warunkach, które zwyczajowo obowiązują przy sprzedaży tego typu aktywów, sprzedaż jest wysoce prawdopodobna i kierownictwo zobowiązuje się do aktywnego poszukiwania nabywcy.

Aktywa przeznaczone do sprzedaży prezentowane są w bilansie w oddzielnej pozycji.

8.4. Nieruchomości inwestycyjne

Na nieruchomości inwestycyjne Spółki składają się inwestycje w budynki i grunty posiadane w celu generowania przychodów z wynajmu lub ze względu na oczekiwany przyrost ich wartości. Początkowo nieruchomości inwestycyjne nabyte w ramach oddzielnej transakcji zakupu są wyceniane według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. W pozostałych przypadkach, np. nabycie w ramach transakcji przejęcia innej jednostki gospodarczej, ich ujęcie początkowe następuje według wartości godziwej.

Po początkowym ujęciu wszystkie nieruchomości inwestycyjne wykazywane są według wartości godziwej.

Spółka oszacowuje wartość nieruchomości inwestycyjnych na dzień 31 grudnia na podstawie wyceny przeprowadzonej na ten dzień przez niezależnego rzeczoznawcę. W trakcie roku na kolejne daty bilansowe, tj. 31 marca, 30 czerwca oraz 30 września Spółka dokonuje analizy przesłanek dotyczących możliwości zmiany wartości godziwej.

Ustalenie wartości godziwej może polegać na:

- aktualizacji na podstawie wyceny przeprowadzonej przez niezależnego rzeczoznawcę posiadającego uznane i odpowiednie kwalifikacje zawodowe i doświadczenie w zakresie wyceny nieruchomości o położeniu i charakterystyce podobnej do wycenianej nieruchomości;
- analizie danych pochodzących z aktywnego rynku aktualnych cen rynkowych podobnych nieruchomości inwestycyjnych, które są podobnie zlokalizowane i znajdują się w porównywalnym stanie.

Przeniesienia aktywów do i z nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje oczywista zmiana w zamierzonym sposobie ich użytkowania.

Zmiana wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych następująca w ciągu roku wykazywana jest w rachunku zysków i strat. W przypadku przeniesienia składnika majątku Spółki ze środków trwałych do nieruchomości inwestycyjnych, różnica pomiędzy wyceną w wartości godziwej a wartością bilansową takiego składnika majątku zostaje ujęta w innych całkowitych dochodach, a wszelkie późniejsze zmiany – w rachunku zysków i strat.

Jeśli jednostka w trakcie budowy nieruchomości inwestycyjnej uzyskuje możliwość wiarygodnej wyceny wartości godziwej tej nieruchomości, którą wcześniej wyceniała według kosztu, to wycenia tę nieruchomość według jej wartości godziwej. W momencie zakończenia przez jednostkę budowy własnej nieruchomości inwestycyjnej, która zostanie ujęta w wartości godziwej, różnica pomiędzy wartością godziwą nieruchomości na ten dzień a jej wcześniejszą wartością bilansową zostanie rozpoznana w rachunku zysków i strat.

8.5. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w ramach oddzielnej transakcji są ujmowane w bilansie według ceny nabycia. Wartości niematerialne nabyte w ramach transakcji przejęcia jednostki gospodarczej są ujmowane w bilansie według wartości

godziwej na dzień przejęcia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

8.5.1. Koszty prac badawczo-rozwojowych

Koszty prac badawczych są odpisywane w ciężar kosztów w rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie, jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej, gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Na każdy dzień bilansowy koszty prac rozwojowych, które nie zostały zakończone, są prezentowane wśród wartości niematerialnych jako odrębna pozycja „Wartości niematerialne w budowie”.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do wartości niematerialnych Spółki przedstawia się następująco:

	Patenty i licencje	Koszty prac rozwojowych	Oprogramowanie komputerowe
Okresy użytkowania	Dla patentów i licencji użytkowanych na podstawie umowy na czas określony, przyjmuje się ten okres uwzględniając dodatkowy okres, na który użytkowanie może być przedłużone.	3 lata	2 lata
Wykorzystana metoda amortyzacji	Metoda liniowa	Metoda liniowa	Metoda liniowa
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Wewnętrznie wytworzone	Nabyte
Weryfikacja pod kątem utraty wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich usunięcia z bilansu.

8.5.2. Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki gospodarczej jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej nadwyżkę kosztów połączenia jednostek gospodarczych nad udziałem jednostki przejmującej w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych. Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące

z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy, powinien:

- odpowiadać najniższemu poziomowi w Spółce, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- być nie większy niż jeden segment operacyjny zgodnie z definicją segmentu określonego na podstawie MSSF 8 *Segmenty operacyjne przed agregacją*.

Utrata wartości ustalana jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

8.6. Instrumenty finansowe

Aktywa finansowe dzielą się na następujące kategorie:

- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki udzielone i należności własne,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Zobowiązania finansowe dzielone są na:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to inwestycje o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Spółka zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, z wyjątkiem pożyczek i wierzytelności własnych Spółki. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa trwałe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe nabyte w celu generowania zysku dzięki krótkoterminowym wahaniom ceny są klasyfikowane jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy. Zmiany wartości godziwej tych aktywów finansowych uwzględniane są w przychodach lub kosztach finansowych, z wyjątkiem zmiany wartości terminowych kontraktów walutowych. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy zaliczane są do aktywów obrotowych, jeżeli Zarząd ma zamiar zrealizować je w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Pożyczki udzielone i należności własne to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Pożyczki udzielone ujmowane są według zamortyzowanego kosztu. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności własne o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Wszystkie pozostałe aktywa finansowe są aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, bez potrącania kosztów transakcji, z uwzględnieniem wartości rynkowej na dzień bilansowy. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne

do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości, jeżeli zostały wycenione w wartościach historycznych.

Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą a ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, aktywów dostępnych do sprzedaży, jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób, odnosi się na kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości odnosi się w rachunek zysków i strat jako koszt finansowy.

Instrumenty pochodne, które nie są określane jako instrumenty zabezpieczające, są klasyfikowane jako aktywa lub zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy i wykazywane są w wartości godziwej ze skutkami wyceny odnoszonymi w rachunku zysków i strat.

Spółka zawiera umowy z inwestorami, podwykonawcami i dostawcami denominowane w walutach obcych, których warunki spełniają kryteria wbudowanych instrumentów pochodnych. Ze względu na fakt, iż zawarte przez Spółkę umowy niebędące instrumentem finansowym wyrażane są w walutach, w których powszechnie na rynku krajowym zawierane są umowy na dostawę określonych dóbr lub usług Spółka nie dokonuje wyceny wbudowanych instrumentów finansowych odrębnie od umowy zasadniczej.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Spółka traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy. Zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią. Składnik aktywów finansowych jest wykazywany w bilansie, gdy Spółka staje się stroną umowy (kontraktu), z której ten składnik aktywów wynika.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia są one wyceniane po cenie nabycia, czyli w wartości godziwej, obejmującej koszty transakcji.

Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. W razie wystąpienia powyższych przesłanek Spółka dokonuje testu na utratę wartości aktywów finansowych. Negatywny wynik testu ujmowany jest w wyniku okresu.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe wycenia się na moment ich ujęcia w księgach w wartości godziwej. W początkowej wycenie uwzględniane są koszty transakcji z wyjątkiem zobowiązań finansowych zaliczonych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Koszty transakcyjne wyzbycia się składnika zobowiązań finansowych nie są uwzględniane przy późniejszej wycenie tych zobowiązań. Składnik zobowiązań finansowych jest wykazywany w bilansie, gdy Spółka staje się stroną umowy (kontraktu), z której to zobowiązanie finansowe wynika.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje dwie grupy zobowiązań: zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu są to zobowiązania, które zostały zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie lub są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których można potwierdzić generowanie krótkoterminowych zysków lub też stanowią instrumenty pochodne.

W Spółce do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy należą przede wszystkim instrumenty pochodne (Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń) o ujemnej wartości godziwej. Zobowiązania zaliczone do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej a wszelkie zyski lub straty odnoszone są w przychody lub koszty działalności operacyjnej. Wyceny instrumentów pochodnych w wartości godziwej dokonuje się na dzień bilansowy oraz na każdy koniec okresu sprawozdawczego w oparciu o wyceny przeprowadzone przez banki realizujące transakcje. Wartość godziwą instrumentów dłużnych stanowią przyszłe przepływy pieniężne zdyskontowane bieżącą rynkową stopą procentową właściwą dla podobnych instrumentów.

Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Pozostałe zobowiązania finansowe, niezaliczone do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy zalicza się do zobowiązań finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie. Do kategorii tej

Spółka zalicza głównie zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz zaciągnięte kredyty i pożyczki, zobowiązanie z tytułu leasingu, faktoringu oraz obligacje. Zobowiązania zaliczone do tej kategorii wycenia się w zamortyzowanym koszcie z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

8.7. Pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne, z których korzysta Spółka w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów wymiany walut, to przede wszystkim kontrakty walutowe typu forward. Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane według wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa finansowe, gdy ich wartość jest dodatnia i jako zobowiązania finansowe, gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają warunków umożliwiających stosowanie specjalnych zasad rachunkowości zabezpieczeń, są bezpośrednio ujmowane w rachunku zysków i strat.

Wartość godziwa walutowych kontraktów forward jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (forward) występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności.

8.8. Zapasy

Zapasy wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia nie wyższych od ich ceny sprzedaży możliwej do uzyskania na dzień bilansowy.

Do kosztu wytworzenia nie zalicza się kosztów:

- wynikających z niewykorzystanych zdolności produkcyjnych i strat produkcyjnych,
- kosztów magazynowania, chyba że poniesienie tych kosztów jest niezbędne w procesie produkcji,
- marży na obrotach wewnętrznych (marży na usługach świadczonych przez działalność pomocniczą na rzecz działalności podstawowej oraz marży na sprzedaży wewnętrznej pomiędzy różnymi działami działalności podstawowej), która podlega eliminacji w powiązaniu z kosztem obrotów wewnętrznych,
- kosztów ogólnego zarządu oraz kosztów sprzedaży, marketingu i dystrybucji.

Rozchód zapasów wycenia się kolejno po cenach (kosztach) tych składników aktywów, które jednostka najwcześniej nabyła (wytworzyła) – metodą FIFO („pierwsze przyszło-pierwsze wyszło”). Odpisy aktualizujące wartość zapasów dokonane w związku z trwałą utratą ich wartości lub spowodowane wyceną doprowadzającą ich wartość do cen sprzedaży możliwych do uzyskania pomniejszają wartość pozycji w bilansie i zalicza się je do kosztu własnego sprzedaży.

Odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów ujmowane jest jako zmniejszenie kosztu własnego sprzedaży.

Ceną sprzedaży możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

8.9. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług, których termin zapadalności wynosi zazwyczaj 30 dni roboczych, są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu aktualizującego wartość nieściągalnych należności. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych wpływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie wartości należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Na należności zagrożone, sporne, dochodzone na drodze sądowej, windykowane lub z innych przyczyn wątpliwe tworzy się specyficzne odpisy aktualizujące w pełnej wysokości wartości należności pomniejszone o wartość godziwą posiadanych wiarygodnych zabezpieczeń. Odpis aktualizujący wartość należności wątpliwych oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne. W szczególności przyjmuje się, że za należności takie należy uznać należności, których przeterminowanie przekracza 180 dni. Należności nieściągalne są odpisywane w ciężar kosztów w momencie stwierdzenia ich nieściągalności. Odpisy aktualizujące wartość należności pomniejszają ich wartość w bilansie i zalicza się je odpowiednio do kosztu własnego sprzedaży lub kosztów

finansowych, zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis. Odwrócenie odpisów aktualizujących wartość należności ujmowane jest jako zmniejszenie kosztu własnego sprzedaży. W szczególnych przypadkach odpisy aktualizujące wartość należności mogą pomniejszać przychody ze sprzedaży.

8.10. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

8.11. Kapitały własne

Kapitały własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami Statutu Spółki.

Kapitał podstawowy wykazywany jest według wartości nominalnej, w wysokości zgodnej ze Statutem Spółki oraz wpisem do rejestru handlowego.

Zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału. Akcje własne oraz należne wpłaty na poczet kapitału akcyjnego pomniejszają wartość kapitału własnego Spółki.

Kapitał rezerwowy jest tworzony zgodnie z przepisami prawa handlowego, które wymagają, aby kapitał zapasowy był zasilany co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego.

Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej tworzony jest z nadwyżki ceny emisyjnej nad ich wartością nominalną.

Koszty emisji akcji poniesione przy powstaniu spółki akcyjnej lub podwyższeniu kapitału zakładowego zmniejszają kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej do wysokości nadwyżki wartości emisji nad wartością nominalną akcji.

W skład pozostałych kapitałów rezerwowych wchodzi:

- wyniki z lat ubiegłych,
- zyski (straty) aktuarialne.

Niepodzielony wynik finansowy obejmuje wynik bieżącego okresu sprawozdawczego.

8.12. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania.

Zyski i straty są ujmowane w rachunku zysków i strat z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku naliczania odpisu.

8.13. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty. Zobowiązania finansowe, które nie są instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Zobowiązania finansowe, które nie są wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wycenia się na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu (tj. zdyskontowane przy użyciu efektywnej stopy procentowej). W przypadku zobowiązań krótkoterminowych o terminie płatności do 365 dni wycena ta odpowiada kwocie wymagającej zapłaty.

8.14. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

8.14.1. Odprawy emerytalno-rentowe, nagrody jubileuszowe

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy Spółki mają prawo do nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalno-rentowych. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalno-rentowych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Spółka tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalno-rentowych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na dzień bilansowy jest obliczona na podstawie powszechnie przyjętych metod aktuarialnych. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne. Zyski i straty aktuarialne z wyceny programów świadczeń emerytalno-rentowych ujmuje się w innych całkowitych dochodach w okresie, w którym powstały, natomiast zyski (straty) aktuarialne z wyceny świadczeń nagród jubileuszowych w rachunku wyników. Pozostałe koszty dotyczące programów określonych świadczeń ujmuje się w zysku lub stracie jednorazowo w okresie, w którym powstają.

8.15. Rozliczenia międzyokresowe

Rozliczenia międzyokresowe w szczególności obejmują:

- z góry zapłacone czynsze,
- ubezpieczenia,
- prenumeraty,
- naprawy rewizyjne,
- z góry opłacone serwisy obce, które będą świadczone w następnych okresach.

Rozliczenie czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów następują stosownie do upływu czasu lub wielkości świadczeń. Czas i sposób rozliczenia jest uzasadniony charakterem rozliczanych kosztów, z zachowaniem ostrożności.

W przypadku rozliczeń międzyokresowych kosztów przypadających na przyszłe okresy, których rozliczenie nie nastąpi w ciągu najbliższych 12 miesięcy od dnia bilansowego, rozliczenia te są reprezentowane jako osobna pozycja bilansu dotycząca długoterminowych rozliczeń międzyokresowych kosztów.

8.16. Przychody i koszty

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

W przychodach operacyjnych prezentowany jest efekt wyceny i realizacji transakcji walutowych zabezpieczających długoterminowe kontrakty budowlane zawarte w walucie obcej.

8.16.1. Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

8.16.2. Umowa o usługę budowlaną

Przychody z wykonania niezakończonych usług długoterminowej wykonanej na dzień bilansowy w istotnym stopniu, ustala się na dzień bilansowy proporcjonalnie do stopnia zaawansowania usługi, jeżeli kwotę przychodu można ustalić w sposób wiarygodny. Stopień zaawansowania mierzony jest udziałem kosztów poniesionych od dnia zawarcia umowy do dnia ustalenia przychodu w szacowanych całkowitych kosztach wykonania usługi lub udziałem nakładu wykonanej pracy w stosunku do całkowitych nakładów pracy.

Określony w powyższy sposób stopień zaawansowania prac stosowany jest do określenia wartości sprzedaży w stosunku do wartości przychodów wynikających z treści zawartej umowy. Różnica pomiędzy tak ustaloną (zarachowaną) wartością sprzedaży a wartością zafakturowaną na odbiorców usług odnoszona jest w pozycję „Kontrakty budowlane” odpowiednio w aktywach – dla różnicy dodatniej, lub pasywach bilansu – dla różnicy ujemnej.

Jeżeli stopień zaawansowania niezakończonych usług nie może być na dzień bilansowy ustalony w sposób wiarygodny, to przychód ustala się w wysokości poniesionych w danym okresie sprawozdawczym kosztów, nie wyższych jednak od kosztów, których pokrycie w przyszłości przez zamawiającego jest prawdopodobne.

W przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo, iż łączne koszty wykonania umowy przekroczą łączne przychody z tytułu umowy, przewidywana strata jest ujmowana jako koszt okresu, w którym została ujawniona.

Koszty wytworzenia niezakończonych usług obejmują koszty poniesione od dnia zawarcia odpowiedniej umowy do dnia bilansowego. Koszty wytworzenia poniesione przed zawarciem umowy związane z realizacją jej przedmiotu, zaliczane są do aktywów, jeżeli pokrycie tych kosztów w przyszłości przychodami uzyskanymi od zamawiającego jest prawdopodobne. Następnie ujmowane są w kosztach wytworzenia niezakończonych usług budowlanej.

Spółka realizuje niektóre kontrakty w ramach umów konsorcjalnych, na podstawie których Spółka pełni funkcję lidera konsorcjum. Spółka nie wykazuje w rachunku zysków i strat części przychodów i kosztów przypadających na konsorcjantów - zgodnie z brzmieniem MSSF 11.

Jednocześnie Spółka ujmuje w bilansie jedynie tę część aktywów i zobowiązań, która przypada udziałowi Spółki we wspólnie kontrolowanej działalności.

Zasady wyliczenia ustalonych przychodów ze sprzedaży:

Przychodem z wykonania usługi (roboty) budowlano – montażowej objętej niezakończoną umową, są rzeczywiście poniesione koszty, powiększone o zakładaną marżę na danym kontrakcie obliczoną w %.

Przychody rzeczywiste zaksięgowane w danym okresie są korygowane do przychodów ustalonych w celu otrzymania założonej na danym kontrakcie marży zgodnie z poniższym wzorem:

$$Su = K / (1 - m)$$

gdzie:

Su – sprzedaż ustalona

K – poniesione koszty rzeczywiste

m – marża w % założona dla danego kontraktu, wynikająca z opracowanego budżetu kosztów

Przychody ustalone dla kontraktów rozliczanych w euro są wyliczane wg następujących zasad:

Marża % w przypadku kontraktów w euro wyliczana jest co miesiąc i jest funkcją kursu PLN/EUR wyliczana zgodnie ze wzorem:

$$M = (Pp - Kp) / Pp$$

gdzie:

Pp – przychody przeliczeniowe

Kp – koszty przeliczeniowe

Przychody przeliczeniowe (Pp) wyliczane są zgodnie ze wzorem:

$$Pp = Pz + Pf * kr_{\text{PLN/EUR}}$$

gdzie:

Pz – przychody zaksięgowane w złotych

Pf – przychody do zafakturowania w euro w przyszłości

krPLN/EUR – średni kurs euro na koniec danego miesiąca (ogłaszany przez NBP)

Koszty przeliczeniowe (Kp) wyliczane są zgodnie ze wzorem:

$$Kp = Kz + Kf \text{ PLN} + Kf \text{ EUR} * \text{krPLN/EUR}$$

gdzie:

Kz – koszty zaksięgowane w złotych

Kf PLN – koszty do zafakturowania w złotych w przyszłości

Kf EUR – koszty do zafakturowania w euro w przyszłości

Wyliczoną sprzedaż przeliczeniową i koszty przeliczeniowe podstawiamy do ww. wzoru na marżę, a następnie wyliczoną marżę % podstawiamy do wzoru na sprzedaż ustaloną.

8.16.3. Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

8.16.4. Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy do ich otrzymania.

8.17. Podatki

8.17.1. Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

8.17.2. Podatek odroczony

Podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i pasywów, a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania niemającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach - z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych aktywów podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwa na podatek odroczone wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności z rezerwami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

8.18. Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej,
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

8.19. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym. Rozwodniony zysk netto na jedną akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez sumę średniej ważonej liczby akcji zwykłych w danym okresie sprawozdawczym i wszystkich potencjalnych akcji rozładniających.

Akcje włączane są do średniej ważonej liczby akcji, począwszy od dnia, gdy zapłata za nie staje się należna (który zwykle odpowiada dacie ich emisji). Akcje zwykłe wyemitowane jako część zapłaty przekazanej w ramach połączenia jednostek uwzględnia się przy ustalaniu średniej ważonej liczby akcji od dnia połączenia. Akcje zwykłe, które mogą zostać wyemitowane, jeżeli spełnione zostaną pewne warunki (akcje emitowane warunkowo) są traktowane jako występujące w ciągu okresu i włączane do wyliczenia zysku przypadającego na jedną akcję wyłącznie od dnia, w którym nastąpiło spełnienie wszystkich koniecznych warunków. Występujące w ciągu roku akcje zwykłe, które mają charakter warunkowo zwrotny, nie są traktowane jako akcje występujące i są wyłączone z wyliczenia podstawowego zysku na akcję tak długo, jak długo podlegają możliwemu zwrotowi.

9. Standardy i zmiany do standardów przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE

W niniejszym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Spółka nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie.

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych nowych standardów, zmian do standardów oraz nowej interpretacji, które według stanu na dzień 21 marca 2017 nie zostały jeszcze zatwierdzone do stosowania w UE:

- **MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie) – Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać procesu zatwierdzania tego tymczasowego standardu do stosowania na terenie UE do czasu wydania ostatecznej wersji MSSF 14,

- **MSSF 16 „Leasing”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 2 „Płatności na bazie akcji”** – Klasyfikacja oraz wycena płatności na bazie akcji (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie)
- **Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”** – Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Instrumenty ubezpieczeniowe” (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie lub w momencie zastosowania MSSF 9 „Instrumenty finansowe” po raz pierwszy),
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz późniejsze zmiany (data wejścia w życie zmian została odroczone do momentu zakończenia prac badawczych nad metodą praw własności),
- **Zmiany do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”** – Wyjaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych”** – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”** – Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od niezrealizowanych strat (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne”** – Przeniesienia nieruchomości inwestycyjnych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2014-2016)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 12 oraz MSR 28) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (zmiany do MSSF 12 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie, a zmiany do MSSF 1 i MSR 28 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 22 „Transakcje w walutach obcych i płatności zaliczkowe”** (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie).

Według szacunków Spółki, wyżej wymienione nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Spółkę na dzień bilansowy.

Nadal poza regulacjami zatwierdzonymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków Spółki, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów, jakie zostały już wydane przez RMSR i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe, następujące nowe standardy oraz zmiany do standardów zostały wydane przez RMSR i zatwierdzone do stosowania w UE przy czym nie weszły jeszcze w życie:

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** - zatwierdzony w UE w dniu 22 listopada 2016 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”** oraz zmiany do MSSF 15 „Data wejścia w życie MSSF 15” - zatwierdzony w UE w dniu 22 września 2016 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie).

10. Efekt zastosowania nowych standardów rachunkowości i zmian polityki rachunkowości

Zmiany do standardów i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2016

Następujące zmiany do istniejących standardów opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz zatwierdzone przez UE wchodzą w życie w roku 2016:

- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnienia na temat udziałów w innych jednostkach” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** – Jednostki inwestycyjne: zastosowanie zwolnienia z konsolidacji - zatwierdzone w UE w dniu 22 września 2016 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”** – Rozliczanie nabycia udziałów we wspólnych operacjach - zatwierdzone w UE w dniu 24 listopada 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”** – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień - zatwierdzone w UE w dniu 18 grudnia 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 38 „Aktywa niematerialne”** – Wyjaśnienia na temat akceptowalnych metod amortyzacyjnych - zatwierdzone w UE w dniu 2 grudnia 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 41 „Rolnictwo”** – Uprawy roślinne - zatwierdzone w UE w dniu 23 listopada 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”** – Programy określonych świadczeń: składki pracownicze - zatwierdzone w UE w dniu 17 grudnia 2014 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe”** – Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych - zatwierdzone w UE w dniu 18 grudnia 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie).
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2010-2012)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 2, MSSF 3, MSSF 8, MSSF 13, MSR 16, MSR 24 oraz MSR 38) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa – zatwierdzone w UE w dniu 17 grudnia 2014 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2012-2014)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 5, MSSF 7, MSR 19 oraz MSR 34) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa - zatwierdzone w UE w dniu 15 grudnia 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 lub po tej dacie).

Wyżej wymienione zmiany do istniejących standardów nie miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki za 2016 rok. MSR 41 „Rolnictwo”: uprawy roślinne nie ma zastosowania dla działalności Spółki.

▪ **Zmiany wprowadzone samodzielnie przez Spółkę**

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym za 2016 roku wystąpiły zmiany zasad rachunkowości i sporządzania sprawozdania finansowego w porównaniu do ujawnionych w sprawozdaniu Spółki za rok 2015, opublikowanym w dniu 21 marca 2016 roku.

W trakcie 2016 roku Spółka dokonała korekty w bilansie dotyczącej prezentowania aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Zmiana dotyczy skompensowania aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Zdaniem Zarządu taka prezentacja w sposób bardziej rzetelny przedstawia pozycje bilansu.

W zatwierdzonym rocznym sprawozdaniu finansowym za okres 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku Spółka zaprezentowała aktywo i rezerwę w pełnej wysokości. Zgodnie z przyjętą zmianą Spółka w niniejszym sprawozdaniu zaprezentowała w/w zmianę pomniejszając tym samym sumę bilansową o 13 128 tys. zł. W 2016 roku wpływ kompensaty na sumę bilansową wyniósł 30 472 tys. zł. W tabeli poniżej został przedstawiony wpływ zmiany na bilans na dzień 31 grudnia 2015 roku.

	31.12.2015	Persaldo aktywa i rezerwy z tyt. odroczonego podatku dochodowego	31.12.2015
	Opublikowane		Przekształcone
AKTYWA			
Aktywa trwałe	632 789	(13 128)	619 661
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	19 715	(13 128)	6 587
Aktywa obrotowe	299 500	-	299 500
A k t y w a r a z e m	932 289	(13 128)	919 161
PASYWA			
Kapitał własny ogółem	613 327	-	613 327
Zobowiązania długoterminowe	60 527	(13 128)	47 399
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13 128	(13 128)	-
Zobowiązania krótkoterminowe	258 435	-	258 435
P a s y w a r a z e m	932 289	(13 128)	919 161

11. Wybrane dane finansowe przeliczone na euro

Średnie kursy wymiany złotego w stosunku do euro w okresie objętym rocznym sprawozdaniem finansowym:

Okres zakończony	Średni kurs w okresie*	Minimalny kurs w okresie	Maksymalny kurs w okresie	Kurs na ostatni dzień okresu
31.12.2016	4,3757	4,2355	4,5035	4,4240
31.12.2015	4,1848	3,9822	4,3580	4,2615

* Średnia kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym roku obrotowym.

Podstawowe pozycje bilansu w przeliczeniu na euro:

	31.12.2016		31.12.2015	
	tys. PLN	tys. EUR	tys. PLN	tys. EUR
Aktywa trwałe	657 078	148 525	619 661	145 410
Aktywa obrotowe	356 980	80 692	299 500	70 280
Aktywa razem	1 014 058	229 217	919 161	215 690
Kapitał własny	625 311	141 345	613 327	143 923
Zobowiązania długoterminowe	80 736	18 249	47 399	11 123
Zobowiązania krótkoterminowe	308 011	69 623	258 435	60 644
Pasywa razem	1 014 058	229 217	919 161	215 690

Do przeliczenia danych bilansu przyjęto kurs ustalony przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień danego roku obrotowego.

Podstawowe pozycje rachunku zysków i strat w przeliczeniu na euro:

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016		Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2015	
	tys. PLN	tys. EUR	tys. PLN	tys. EUR
Przychody ze sprzedaży	826 198	188 815	763 399	182 422
Koszt własny sprzedaży	(787 275)	(179 921)	(700 208)	(167 322)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	38 923	8 894	63 191	15 100
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	9 714	2 220	30 094	7 191
Zysk (strata) brutto	29 730	6 794	41 638	9 950
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	28 699	6 559	35 161	8 402
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej	-	-	-	-
Zysk (strata) netto za okres	28 699	6 559	35 161	8 402

Do przeliczenia danych rachunku zysków i strat przyjęto średni kurs euro obliczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym roku obrotowym, ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ten dzień.

Podstawowe pozycje rachunku przepływów pieniężnych w przeliczeniu na euro:

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016		Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2015	
	tys. PLN	tys. EUR	tys. PLN	tys. EUR
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	(94 093)	(21 504)	206 799	49 417
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	(12 228)	(2 794)	7 411	1 771
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	(10 884)	(2 487)	(92 298)	(22 055)
Przepływy środków pieniężnych netto, razem	(117 205)	(26 785)	121 912	29 132

Do przeliczenia powyższych danych do rachunku przepływów pieniężnych przyjęto średni kurs euro obliczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym roku obrotowym, ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ten dzień.

	31.12.2016		31.12.2015	
	tys. PLN	tys. EUR	tys. PLN	tys. EUR
Środki pieniężne na początek okresu	136 025	31 920	14 113	3 311
Środki pieniężne na koniec okresu	18 820	4 254	136 025	31 920

Do przeliczenia powyższych danych rachunku przepływów pieniężnych przyjęto:

- kurs ustalony przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień danego roku obrotowego – dla pozycji "Środki pieniężne na koniec okresu",
- kurs ustalony przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień roku obrotowego poprzedzającego dany rok obrotowy - dla pozycji "Środki pieniężne na początek okresu".

Kurs euro na ostatni dzień roku obrotowego zakończonego 31 grudnia 2014 roku wyniósł 4,2623 zł/euro.

12. Przychody ze sprzedaży

	Rok obrotowy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Badane
Przychody ze sprzedaży		
Przychody ze sprzedaży usług budowlanych	811 249	748 299
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	2 686	1 450
Przychody ze sprzedaży pozostałych produktów i usług	12 263	13 650
Razem	826 198	763 399

	Rok obrotowy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Badane
Przychody ze sprzedaży		
Kontrakty budowlane	811 249	748 299
Pozostała sprzedaż	14 949	15 100
Razem	826 198	763 399

	Rok obrotowy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Badane
Koszt własny sprzedaży		
Kontrakty budowlane	759 785	675 098
Pozostała sprzedaż	27 490	25 110
Razem	787 275	700 208

	Rok obrotowy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Badane
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		
Kontrakty budowlane	51 463	73 201
Pozostała sprzedaż	(12 540)	(10 010)
Razem	38 923	63 191

Trakcja PRKiI generuje całość swoich przychodów na terenie Polski. Ok. 78,9 % bezpośredniego udziału w przychodach ze sprzedaży stanowią przychody od spółki PKP PLK.

Generowane przychody Spółki ujmowane są w jedynym segmencie operacyjnym, który jest tym samym segmentem sprawozdawczym.

13. Koszty działalności

Koszty według rodzaju:

	Rok obrotowy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Badane
Amortyzacja	12 197	10 798
Zużycie materiałów i energii	267 975	174 337
Usługi obce	397 409	453 353
Podatki i opłaty	3 832	3 179
Wynagrodzenia	85 032	82 660
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	19 565	18 433
Pozostałe koszty rodzajowe	18 066	11 282
Koszty według rodzaju, razem	804 076	754 043
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	25 383	441
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	(17 030)	(20 618)
Koszty sprzedaży, marketingu i dystrybucji (wielkość ujemna)	(2 132)	(1 718)
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	(25 275)	(33 332)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	785 022	698 815
Wartość sprzedanych materiałów i towarów	2 253	1 394
Koszt własny sprzedaży	787 275	700 208

Koszty wynagrodzeń i innych świadczeń pracowniczych:

	Rok obrotowy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Badane
Koszty wynagrodzeń i świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku	79 939	72 439
Koszty ubezpieczeń społecznych	14 961	13 832
Rezerwy na świadczenia emerytalno-rentowe	(331)	915
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	1 254	1 226
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	1 982	1 835
Rezerwa na premie	1 288	1 649
Rezerwa z tytułu zakazu konkurencji i rekompensaty	900	4 596
Świadczenia na rzecz pracowników z tytułu Pracowniczego Programu Emerytalnego	615	701
Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników	3 989	3 900
Razem	104 597	101 093

Spółka prowadzi dla swoich pracowników Pracowniczy Program Emerytalny (PPE) wpisany do rejestru KNUiFE pod nr RPPE 75/01. W 2001 roku została zawarta umowa o wnoszenie przez Spółkę składek pracowniczych oraz zakładowa umowa emerytalna pomiędzy nią (wtedy PKRE S.A.) a Związkami Zawodowymi działającymi w Spółce. Wszystkie pracownicze umowy emerytalne oraz aneksy do tych umów zostały zawarte według jednolitego wzoru. W roku 2006 został podpisany aneks do umowy zakładowej, który dostosował PPE do przepisów zmienionej ustawy o pracowniczych programach emerytalnych. W ramach Programu pracodawca przekazuje 4% wynagrodzenia brutto pracownika stanowiącego podstawę naliczania składek emerytalnych do wybranego funduszu. Uczestnictwo pracowników w Programie jest dobrowolne i mogą do niego przystąpić pracownicy z co najmniej trzymiesięcznym stażem pracy w Spółce.

Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych oraz odpisy aktualizujące ujęte w rachunku zysków i strat:

	Rok obrotowy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Badane
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży		
Amortyzacja środków trwałych	10 467	9 211
Amortyzacja wartości niematerialnych	741	742
Razem	11 208	9 953
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży, marketingu i dystrybucji		
Amortyzacja środków trwałych	4	4
Amortyzacja wartości niematerialnych	-	-
Razem	4	4
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu		
Amortyzacja środków trwałych	346	412
Amortyzacja wartości niematerialnych	639	429
Razem	985	841
Amortyzacja środków trwałych	10 817	9 627
Amortyzacja wartości niematerialnych	1 380	1 171
Razem	12 197	10 798

14. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok obrotowy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Badane
Pozostałe, w tym:	3 548	3 622
Rozwiązanie rezerwy na sprawy sądowe	650	-
Otrzymane kary i grzywny	384	1 079
Opłaty licencyjne, patenty	280	288
Nadwyżki inwentaryzacyjne	-	86
Nadpłacone składki ZUS	536	-
Zwrócone koszty udziału w przetargach w Danii	571	-
Zwrócone koszty postępowania spornego	-	102
Umorzone zobowiązania	164	1 377
Zysk ze sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	221	302
Wycena nieruchomości inwestycyjnych	177	-
Pozostałe	565	388
Razem	3 548	3 622

15. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok obrotowy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Badane
Koszty restrukturyzacji	3 905	-
Zapłacone koszty postępowania spornego	243	-
Przekazane darowizny	31	34
Wartość zlikwidowanych niefinansowych aktywów trwałych	268	27
Spisane należności	52	313
Koszty reorganizacji jednostki pionu produkcyjnego	131	252
Zapłacone kary, grzywny, odszkodowania	328	329
Wartość zlikwidowanych zapasów	-	32
Pozostałe	392	682
Razem	5 350	1 669

16. Przychody finansowe

	Rok obrotowy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Badane
Przychody finansowe z tytułu odsetek, w tym:	743	1 655
- bankowych	402	333
- od pożyczek	194	681
- od należności	66	389
- od rozwiązanych rezerw na zobowiązania	-	232
- pozostałe	81	20
Przychody z tytułu otrzymanych dywidend	25 143	15 843
Zysk z tytułu różnic kursowych	-	711
Przychody finansowe z tytułu partycypacji w kosztach gwarancji	53	-
Przychody finansowe z tytułu rozwiązania odpisów aktualizujących należności	-	441
Pozostałe	6	-
Razem	25 945	18 650

17. Koszty finansowe

	Rok obrotowy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Badane
Koszty finansowe z tytułu odsetek, w tym:	4 080	5 000
- od kredytów i pożyczek	1 173	782
- od zobowiązań	133	236
- od leasingów	1 378	1 171
- od obligacji	-	1 874
- od zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych	225	253
- od zobowiązań z tyt. faktoringu	49	493
- od utworzonych rezerw na zobowiązania	989	56
- pozostałe	133	135
Strata z tytułu różnic kursowych	715	-
Koszty z tytułu usług faktoringowych	199	759
Aktualizacja wartości obligacji	-	176
Koszty prowizji finansowych	915	932
Pozostałe koszty finansowe	20	239
Razem	5 929	7 106

18. Podatek dochodowy**18.1. Bieżący podatek dochodowy**

	Rok obrotowy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Badane
Zysk brutto	29 730	41 638
<i>Różnice pomiędzy zyskiem (stratą) brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym (wg tytułów)</i>		
- różnice przejściowe, w tym:	5 601	10 236
amortyzacja	(863)	(705)
odpisy aktualizujące	(521)	(1 274)
zmiana stanu rezerw	28 795	(968)
wycena nieruchomości inwestycyjnych wg wartości godziwej	432	-
wycena kontraktów budowlanych	(41 700)	27 289
naliczone odsetki	721	1 726
naliczone różnice kursowe	11	(37)
rezerwa na straty na kontraktach	111	363
niewypłacone wynagrodzenia	447	(179)
koszty niepodatkowe dotyczące realizowanych kontraktów	104 347	(12 568)
przychody niepodatkowe dotyczące realizowanych kontraktów	(86 237)	-
umowy leasingu finansowego	1 774	(3 189)
pozostałe	(1 715)	(222)
- różnice trwałe, w tym:	(24 289)	(7 540)
otrzymane dywidendy	(25 143)	(15 843)
wpłaty na PFRON	849	634
przekazane darowizny	16	34
odsetki budżetowe	13	203
ubezpieczenia i składki członkowskie	443	387
różnica w podatku VAT	19	26
koszty sporne kontraktu	(1 000)	185
odpisy aktualizujące	3 249	5 716
pozostałe	(2 735)	1 119
Dochód podatkowy	11 042	44 335
Odliczenia od dochodu	(15)	(10)
- strata podatkowa z lat ubiegłych	-	-
- darowizny	(15)	(10)
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	11 027	44 325
Podatek dochodowy według stawki 19%	2 095	8 422
Podatek dochodowy bieżący ujęty w deklaracji podatkowej okresu, w tym:	2 095	8 422
- ujęty w rachunku zysków i strat	2 095	8 422

Podatek dochodowy w rachunku zysków i strat:

	Rok obrotowy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Badane
Bieżący podatek dochodowy:	2 095	8 422
- bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	2 095	8 422
Podatek odroczony:	(1 064)	(1 945)
- związany z powstaniem i odwróceniem różnic przejściowych	(1 064)	(1 945)
Razem	1 031	6 477

Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat dotyczący działalności zaniechanej:

	Rok obrotowy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Badane
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat dotyczący działalności zaniechanej	-	-

Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej:

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Spółki za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 oraz dnia 31 grudnia 2015 roku przedstawia poniższa tabela:

	Rok obrotowy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Badane
Zysk brutto	29 730	41 638
Podatek dochodowy wg obowiązującej stawki podatku dochodowego 19%	5 649	7 911
Efekt podatkowy ujęcia:		
Kosztów podatkowych niebędących kosztami księgowymi	(1 578)	(1 290)
Przychodów niepodatkowych będącymi przychodami księgowymi	(5 027)	(3 346)
Kosztów niepodatkowych będącymi kosztami księgowymi	1 987	3 202
Podatek dochodowy wg efektywnej stopy podatkowej 3% (2015: 16%)	1 031	6 477

18.2. Podatek dochodowy odniesiony w pozostałe całkowite dochody

	Rok obrotowy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Badane
Zyski z przeszacowania odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny		
Ujęte w kwocie brutto	(605)	-
Podatek dochodowy	115	-
Ujęte w kwocie netto	(490)	-
Zyski (straty) aktuarialne		
Ujęte w kwocie brutto	1 542	(199)
Podatek dochodowy	(293)	38
Ujęte w kwocie netto	1 249	(161)

18.3. Odroczonego podatku dochodowego

Terminy realizacji aktywów i rezerwy z tytułu podatku odroczonego:

Aktywa z tytułu podatku odroczonego	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
o okresie realizacji dłuższym niż 12 miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego	5 015	2 776
o okresie realizacji do 12 miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego	32 940	16 939
Razem	37 955	19 715

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka nie posiadała nierozliczonych strat podatkowych.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31.12.2016	31.12.2015
	<u>Badane</u>	<u>Przekształcone</u>
o okresie realizacji dłuższym niż 12 miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego	10 019	9 286
o okresie realizacji do 12 miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego	20 453	3 842
Razem	30 472	13 128

Aktywa z tytułu podatku odroczonego:

Tytuł różnic przejściowych	1.01.2015 Badane	Zwiększenia / Zmniejszenia	31.12.2015 Przekształcone	Zwiększenia / Zmniejszenia	31.12.2016 Badane
Rezerwa na premie	1 008	(489)	519	(103)	416
Rezerwa na badanie bilansu	11	8	19	9	28
Rezerwa na roboty poprawkowe	850	234	1 084	4 725	5 809
Rezerwa na przewidywane straty na kontrakcie	-	69	69	21	90
Rezerwa na świadczenia emerytalne	896	(117)	779	(40)	739
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	1 423	(103)	1 320	(105)	1 215
Rezerwa na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe	872	87	959	161	1 120
Odpis aktualizujący na należności	536	-	536	-	536
Odpis aktualizujący wartość pozostałych aktywów obrotowych	414	(286)	128	(99)	29
Niezrealizowane ujemne różnice kursowe	15	(11)	4	(3)	1
Naliczone odsetki od zobowiązań	118	(35)	83	184	267
Aktualizacja wartości obligacji	57	(57)	-	-	-
Odpis aktualizujący na odsetki od należności	5	44	49	-	49
Koszty niepodatkowe dotyczące realizowanych kontraktów długoterminowych	4 662	(2 388)	2 274	19 826	22 100
Nadwyżka przychodów zafakturowanych nad ustalonymi - wycena kontraktów długoterminowych	7 572	1 807	9 379	(6 857)	2 522
Dodatnia różnica między amortyzacją bilansową a podatkową	64	14	78	7	85
Strata podatkowa	-	-	-	-	-
Niewypłacone wynagrodzenia i niezapłacone składki ZUS	231	(34)	197	85	282
Rezerwa na koszty	10	234	244	824	1 068
Pozostałe	276	1 717	1 993	(392)	1 601
Razem aktywa z tytułu podatku odroczonego, w tym:	19 020	695	19 715	18 240	37 955
wpływ na wynik	18 057	1 475	19 532	18 423	37 955
wpływ na kapitał	963	(780)	183	(183)	-

Rezerwa z tytułu podatku odroczonego:

Tytuł różnic przejściowych	1.01.2015	Zwiększenia /	31.12.2015	Zwiększenia /	31.12.2016
	Badane	Zmniejszenia	Przekształcone	Zmniejszenia	Badane
Nadwyżka przychodów ustalonych nad zafakturowanymi - wycena kontraktów długoterminowych	4 850	(3 378)	1 472	1 066	2 538
Rezerwa na świadczenia emerytalne	-	-	-	110	110
Przychody niepodatkowe dotyczące realizowanych kontraktów	-	-	-	16 385	16 385
Ujemna różnica między amortyzacją bilansową a podatkową	4 587	148	4 735	171	4 906
Niezrealizowane dodatnie różnice kursowe	9	(4)	5	(5)	-
Naliczone odsetki od lokat, należności, aktywów finansowych, itp.	439	(363)	76	47	123
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	765	(10)	755	(11)	744
Przeszacowanie aktywów trwałych do wartości godziwej	1 679	(1 172)	507	-	507
Przeszacowanie nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	2 306	-	2 306	(82)	2 224
Umowy leasingu finansowego	945	606	1 551	(337)	1 214
Pozostałe	7	1 713	1 721	(1)	1 720
Razem rezerwa z tytułu podatku odroczonego, w tym:	15 588	(2 460)	13 128	17 343	30 472
wpływ na wynik	11 483	(973)	10 510	17 359	27 869
wpływ na kapitał	4 105	(1 487)	2 618	(15)	2 603

	1.01.2015	31.12.2015	31.12.2016
	Badane	Przekształcone	Badane
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	19 020	19 715	37 955
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	15 588	13 128	30 472
Persaldo aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(15 588)	(13 128)	(30 472)
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3 432	6 587	7 484
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	-

Struktura własnościowa środków trwałych:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Własne	92 238	85 487
Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	42 657	31 921
Razem	134 895	117 408

Tabele ruchu środków trwałych:

Rok obrotowy kończący się	Grunty, budynki	Maszyny	Środki	Pozostałe	Środki	
31.12.2016 r.	i budowle	i urządzenia	transportu	środków	trwałe	Razem
Badane				trwałe	w budowie	
Wartość księgowa netto na początek roku	20 603	35 131	50 201	1 735	9 738	117 408
Zwiększenia - zakup	143	16 726	5 137	643	17 755	40 403
Przesunięcia pomiędzy grupami	-	3 571	-	-	(3 571)	-
Zbycie	-	(47)	(15)	-	(11 632)	(11 694)
Likwidacja	-	(2)	(405)	1	-	(406)
Amortyzacja	(581)	(4 437)	(5 242)	(557)	-	(10 816)
Wartość księgowa netto na koniec roku	20 165	50 943	49 676	1 822	12 290	134 895

Stan na 31.12.2016 r.

Badane						
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	29 081	101 635	100 888	9 047	12 290	252 941
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(8 916)	(50 692)	(51 212)	(7 226)	-	(118 046)
Wartość księgowa netto	20 165	50 943	49 676	1 822	12 290	134 895

Rok obrotowy kończący się	Grunty, budynki	Maszyny	Środki	Pozostałe	Środki	
31.12.2015 r.	i budowle	i urządzenia	transportu	środków	trwałe	Razem
Przekształcone				trwałe	w budowie	
Wartość księgowa netto na początek roku	24 918	31 539	45 421	1 997	9 554	113 429
Zwiększenia - zakup	89	6 121	11 224	167	5 543	23 144
Inne zwiększenia	-	-	-	-	892	892
Przesunięcia pomiędzy grupami	603	1 240	1 957	-	(3 800)	-
Zbycie	-	(87)	(3 476)	-	(2 451)	(6 014)
Likwidacja	-	(7)	(136)	(3)	-	(146)
Amortyzacja	(737)	(3 675)	(4 789)	(426)	-	(9 627)
Inne zmniejszenia	(1 208)	-	-	-	-	(1 208)
Reklasyfikacja do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	(3 062)	-	-	-	-	(3 062)
Wartość księgowa netto na koniec roku	20 603	35 131	50 201	1 735	9 738	117 408

Stan na 31.12.2015 r.

Przekształcone

Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	28 938	82 469	97 241	8 462	9 738	226 849
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(8 335)	(47 338)	(47 041)	(6 727)	-	(109 441)
Wartość księgowa netto	20 603	35 131	50 201	1 735	9 738	117 408

W oparciu o prawo wieczystego użytkowania gruntów Spółka posiada grunty zakwalifikowane do kategorii „Grunty, budynki i budowle” o wartości 16 405 tys. zł (31.12.2015 r.: 16 579 tys. zł).

Spółka jako leasingobiorca używa na podstawie umowy leasingu finansowego następujące rzeczowe aktywa trwałe:

Stan na dzień 31.12.2016 r.	Grunty, budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Badane						
Wartość początkowa	-	29 307	20 367	-	-	49 674
Skumulowane umorzenie	-	3 266	3 751	-	-	7 017
Wartość księgowa netto	-	26 041	16 616	-	-	42 657

Stan na dzień 31.12.2015 r.	Grunty, budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Przekształcone						
Wartość początkowa	-	15 642	22 683	-	-	38 325
Skumulowane umorzenie	-	(2 635)	(3 769)	-	-	(6 404)
Wartość księgowa netto	-	13 007	18 914	-	-	31 921

Informacje o zabezpieczeniach na rzeczowych aktywach trwałych zostały zawarte w nocie 51.

22. Nieruchomości inwestycyjne

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Stan na początek okresu (wg grup rodzajowych) - wartość netto:	17 602	17 602
- grunty	13 532	13 532
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	4 070	4 070
Zwiększenia:	399	-
- grunty	399	-
- aktualizacja wartości	399	-
- przemieszczenie ze środków trwałych	-	-
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	-	-
- aktualizacja wartości	-	-
- przemieszczenie ze środków trwałych	-	-
Zmniejszenia	(827)	-
- grunty	(192)	-
- aktualizacja wartości	(192)	-
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	(635)	-
- aktualizacja wartości	(635)	-
Stan na koniec okresu (wg grup rodzajowych) - wartość netto:	17 174	17 602
- grunty	13 739	13 532
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	3 435	4 070

Spółka wykazuje nieruchomości inwestycyjne według wartości godziwej. Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych Spółki na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku została oszacowana na podstawie wyceny przeprowadzonej na ten dzień przez niezależnego rzeczoznawcę posiadającego kwalifikacje odpowiednie do przeprowadzania wycen nieruchomości, a także aktualne doświadczenie w takich wycenach dokonywanych w lokalizacjach, w których znajdują się aktywa Spółki. Dodatkowo Spółka dokonuje samooceny otrzymanych opinii o wartości godziwej poprzez analizę danych pochodzących z aktywnego rynku aktualnych cen rynkowych podobnych nieruchomości inwestycyjnych, które są podobnie zlokalizowane i znajdują się w porównywalnym stanie. Analizy te są dokonywane przez osoby posiadające wiedzę o rynku.

Do wyceny budynków zaliczanych do nieruchomości inwestycyjnych posiadanych przez Spółkę zastosowano metodę kosztową oraz dochodową. Zgodnie z MSSF 13 podejście kosztowe odzwierciedla kwotę, która byłaby wymagana aktualnie, aby odtworzyć wydajność danego składnika aktywów (często określana jako bieżący koszt zastąpienia). W wielu przypadkach metoda bieżącego kosztu zastąpienia jest używana do ustalenia wartości godziwej aktywów materialnych, które są wykorzystywane w połączeniu z innymi aktywami lub innymi aktywami i zobowiązaniami. Wyceniane nieruchomości należą do kategorii rynku regionalnego, a wartość ich składnika budowlanego określa się w podejściu kosztowym, metodą kosztów zastąpienia przy zastosowaniu techniki wskaźnikowej oraz elementów scalonych. Podejście dochodowe polega na określeniu wartości nieruchomości przy założeniu, że jej nabywca zapłaci za nią cenę, której wysokość uzależni od przewidywanego dochodu, jaki uzyska z nieruchomości oraz, że nie zapłaci za nią więcej od kwoty, za którą mógłby nabyć inną nieruchomość tej samej rentowności i stopniu ryzyka. Zgodnie z Powszechnymi Krajowymi Zasadami Wyceny - podejście dochodowe jest stosowane w przypadku określania wartości nieruchomości generujących dochód bądź stwarzających możliwość osiągnięcia dochodu, przy założeniu, że dochód jest podstawowym czynnikiem wpływającym na wartość tych nieruchomości. Podstawą obliczania dochodu z nieruchomości są wpływy czynszowe, uzyskiwane z najmu, dzierżawy i innych praw do nieruchomości oraz wpływy pozaczynszowe. Do wpływów pozaczynszowych zalicza się m.in. dochody z udostępnienia nieruchomości na plansze reklamowe, anteny telefonii komórkowych, bankomaty, parkingi, itp.

Wyceny wartości godziwej gruntów należących do nieruchomości inwestycyjnych przeprowadzono poprzez odniesienie do rynkowych cen transakcyjnych dotyczących podobnych nieruchomości (metoda porównawcza). Podejście porównawcze polega na określeniu wartości nieruchomości przy założeniu, że wartość wycenianej nieruchomości jest równa cenie, jaką uzyskano za nieruchomości podobne, które były przedmiotem obrotu rynkowego, skorygowanej ze względu na cechy różniące te nieruchomości (tj. lokalizację, uzbrojenie/stan zagospodarowania, powierzchnię) i ustalonej z uwzględnieniem zmian poziomu cen na skutek upływu czasu. Analiza wrażliwości pokazuje, iż model wyceny porównawczej jest wrażliwy na zmiany cen nieruchomości podobnych przyjętych do wyceny.

Analiza wrażliwości pokazuje, iż model wyceny rynkowej jest wrażliwy głównie na ceny podobnych nieruchomości przyjętych do wyceny, natomiast model wyceny kosztowej jest wrażliwy na wartość kosztu odtworzenia oraz przyjęty stopień zużycia technicznego.

Do ustalenia wartości godziwej, zastosowano techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku, których są dostępne dostateczne dane, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Poniżej przedstawiono wpływ nieobserwowalnych danych wejściowych na wartość godziwą nieruchomości w zależności od przyjętej techniki wyceny.

	Zastosowana technika wyceny	Nieobserwowalne dane wejściowe	Zależność pomiędzy nieobserwowalnymi danymi wejściowymi a wartością godziwą
Nieruchomości biurowe - grunty	Podejście porównawcze	Lokalizacja (20%) Dostępność (20%) Funkcja w planie/studium (20%) Stan zagospodarowania, wielkość działki, kształt, uzbrojenie (20%) Ekspozycja, dostępność (10%) Forma władania (10%)	czynniki te miały wpływ na wartość współczynnika korygującego przyjętego w wycenie wartości godziwej nieruchomości
		Średnia cena rynkowa nieruchomości porównywalnych	wzrost ceny rynkowej nieruchomości porównywalnych spowoduje wzrost wartości godziwej nieruchomości
Nieruchomości biurowe - budynki	Podejście dochodowe	stopa kapitalizacji (9,5%) wydatki operacyjne - 34 526,73 zł	wyższa stopa kapitalizacji spowoduje obniżenie wartości godziwej nieruchomości wzrost wydatków operacyjnych wpłynie negatywnie na wartość godziwą nieruchomości
		współczynnik strat z tytułu pustostanów i zaległości czynszowych (10%)	wyższy wskaźnik strat z tytułu pustostanów i zaległości czynszowych wpłynie negatywnie na wartość godziwą nieruchomości
Nieruchomości biurowo - magazynowe	Podejście kosztowe	Wartość kosztów odtworzenia	wzrost kosztów odtworzenia spowoduje wzrost wartości godziwej nieruchomości
		Przyjęty stopień zużycia technicznego 50% - 85%	wyższy wskaźnik stopnia zużycia technicznego wpłynie negatywnie na wartość godziwą nieruchomości

W szacowaniu wartości godziwej nieruchomości zastosowano podejście najkorzystniejszego i najlepszego zastosowania nieruchomości (co stanowi aktualne zastosowanie tych nieruchomości).

Dla nieruchomości gruntowych zlokalizowanych w Warszawie ceny rynkowe porównywalnych nieruchomości kształtują się w przedziale od 509,85 zł/m² do 2 464,73 zł/m² zaś określone wskaźniki korygujące ukształtowały się w przedziale od 0,4907 do 0,6501.

Na podstawie dokonanej aktualizacji wyceny na dzień 31 grudnia 2016 roku nastąpiła zmiana wartości nieruchomości inwestycyjnych o kwotę 428 tys. zł. oraz w ciągu 2015 roku nie doszło do zmiany w technice wyceny.

Szczegóły dotyczące hierarchii wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku:

	31.12.2016 Badane	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Nieruchomości inwestycyjne:	17 174	-	-	17 174
Nieruchomości biurowe	17 174			17 174
- grunty	13 739			13 739
- budynki	3 435			3 435
	31.12.2015 Przekształcone	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Nieruchomości inwestycyjne:	17 602	-	-	17 602
Nieruchomości biurowe	17 602			17 602
- grunty	13 532			13 532
- budynki	4 070			4 070

Poziom 1 – ceny notowań rynkowych z aktywnych rynków dla identycznych aktywów i zobowiązań;

Poziom 2 – ceny z aktywnych rynków, lecz inne niż ceny notowań rynkowych – ustalane bezpośrednio (poprzez porównanie z faktycznymi transakcjami) lub pośrednio (poprzez techniki wyceny bazujące na faktycznych transakcjach);

Poziom 3 – ceny nie pochodzące z aktywnych rynków.

Nie wystąpiły przeniesienia pomiędzy poziomami 1, 2 i 3 w trakcie roku obrotowego.

Przychody z czynszów oraz bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych kształtowały się następująco:

	Rok obrotowy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Badane
Przychody z czynszów z nieruchomości inwestycyjnych	183	187
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych, które w danym okresie przyniosły przychody z czynszów	(274)	(266)
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych, które w danym okresie nie przyniosły przychodów z czynszów	-	-

Na nieruchomościach inwestycyjnych nie zostały ustanowione zabezpieczenia.

23. Wartości niematerialne

Struktura wartości niematerialnych:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Koszty zakończonych prac rozwojowych	2 818	2 566
Wartość firmy	48 732	48 732
Nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym:	2 045	2 738
- oprogramowanie komputerowe	2 045	2 738
Inne wartości niematerialne i prawne	348	387
Wartości niematerialne w budowie	333	1 144
Razem	54 276	55 567

Struktura własnościowa wartości niematerialnych:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Własne	54 276	55 567
Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	-	-
Razem	54 276	55 567

Tabele ruchu wartości niematerialnych:

Rok obrotowy kończący się 31.12.2016 r. Badane	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Licencje na oprogramowanie	Pozostałe licencje, koncesje, patenty	Wartości niematerialne w budowie	Razem
Wartość księgowa netto						
na początek roku	2 566	48 732	2 738	387	1 144	55 567
Zwiększenia	53	-	53	-	100	206
Przesunięcia	911	-	-	-	(911)	-
Likwidacja	-	-	(117)	-	-	(117)
Amortyzacja	(712)	-	(630)	(39)	-	(1 380)
Wartość księgowa netto na koniec roku	2 818	48 732	2 045	348	333	54 276

Stan na 31.12.2016 r.

Badane

Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	6 559	48 732	6 509	390	333	62 522
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(3 741)	-	(4 465)	(42)	-	(8 247)
Wartość księgowa netto	2 818	48 732	2 045	348	333	54 276

Rok obrotowy kończący się 31.12.2015 r. Przekształcone	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Licencje na oprogramowanie	Pozostałe licencje, koncesje, patenty	Wartości niematerialne w budowie	Razem
Wartość księgowa netto						
na początek roku	3 263	53 512	366	-	2 064	59 205
Zwiększenia	-	-	1 357	390	565	2 312
Przesunięcia	-	(4 780)	1 485	-	(1 485)	(4 780)
Amortyzacja	(697)	-	(470)	(3)	-	(1 170)
Wartość księgowa netto na koniec roku	2 566	48 732	2 738	387	1 144	55 567

Stan na 31.12.2015 r.

Przekształcone

Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	5 595	48 732	6 573	390	1 144	62 433
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(3 029)	-	(3 835)	(3)	-	(6 867)
Wartość księgowa netto	2 566	48 732	2 738	387	1 144	55 567

W 2016 i 2015 roku Spółka nie poniosła kosztów w rachunku zysków i strat, które nie zostały skapitalizowane w wartościach niematerialnych na prace badawczo-rozwojowe.

Sposób ustalenia wartości firmy i test na utratę wartości

Spółka wykazuje na dzień bilansowy w sprawozdaniu finansowym wartość firmy 48 732 tys. zł (31 grudnia 2015: 48 732 tys. zł), która została ujęta w pozycji bilansowej – wartości niematerialne. Wartość firmy powstała z nabycia i połączenia ze spółkami PRK-7 S.A. w 2009 roku oraz PRKiI S.A w 2013 roku oraz z nabycia udziałów spółki PRK 7 Nieruchomości.

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Wartość firmy powstała z nabycia i połączenia ze spółką PRKil S.A.	2 051	2 051
Wartość firmy powstała z nabycia i połączenia ze spółką PRK-7 S.A.	46 681	46 681
Razem	48 732	48 732

Wartość firmy powstała w wyniku połączenia z PRK-7 S.A. prezentowana w wartościach niematerialnych (46 681 tys. zł.) oraz wartość firmy powstała w wyniku połączenia z PRKil S.A. prezentowana w wartościach niematerialnych (2 051 tys. zł.) zostały alokowane do ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne („CGU”) składającego się ze spółek: Trakcja PRKil, Torprojekt Sp. z o.o. oraz Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o. Na dzień bilansowy przeprowadzono test na utratę wartości firmy przypisanej do tego CGU i na jego podstawie stwierdzono, że nie ma podstaw do utworzenia odpisu z tytułu utraty wartości firmy. Założenia przyjęte do ustalenia wartości odzyskiwalnej ośrodka wypracowującego środki pieniężne:

- stopa wzrostu w okresie rezydualnym na poziomie 2 % (31.12.2015: 2 %);
- marża EBITDA na poziomie pomiędzy 2,9 % a 4,4 % (31.12.2015: 4,0 % - 4,7 %);
- stopa dyskontowa przed opodatkowaniem na poziomie 11,4 % (31.12.2015: 11,5 %).

Wyliczenia wartości odzyskiwalnej ośrodka wypracowującego środki pieniężne wykorzystują projekcje przepływów pieniężnych w okresie pięcioletnim. Zarząd ustalił budżetowaną marżę na podstawie wyników historycznych, zaktualizowanych budżetów kontraktów oraz swoich przewidywań co do rozwoju rynku. Średnie ważone przeciętne stopy wzrostu zgodne są z prognozami przedstawionymi w raportach branżowych. Zastosowana stopa dyskonta to stopa przed opodatkowaniem, odzwierciedlająca konkretne zagrożenia nie ujęte w prognozach przepływów.

Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości wartości odzyskiwalnej na zmianę poszczególnych wskaźników użytych w teście na utratę wartości:

Zastosowany wskaźnik	Racjonalnie możliwa zmiana wskaźnika	Wpływ na wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne	
		wzrost	spadek
EBITDA	+/- 2,5%	11 415	(11 415)
WACC	+/- 0,25%	(9 392)	9 908

Spółka dokonała analizy wrażliwości zmiany poziomu EBITDY +/- 2,5 % oraz poziomu WACC +/- 0,25 % i wyniku czego stwierdzono, że racjonalna zmiana założeń nie spowodowałaby konieczności ujęcia odpisu z tytułu utraty wartości.

24. Inwestycje w jednostkach zależnych

Na dzień 31.12.2016 r.

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot działalności	Charakter powiązania / metoda konsolidacji	Data objęcia kontroli	Wartość udziałów / akcji według ceny nabycia	Korekty aktualizujące wartość	Wartość bilansowa udziałów / akcji	Procent posiadanego kapitału zakładowego	Udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu
PRK 7 Nieruchomości Sp. z o.o.	Warszawa	działalność deweloperska	jednostka zależna / metoda pełna	01.09.2007	17 169	-	17 169	100,00%	100,00%
Torprojekt sp. z o.o.	Warszawa	działalność projektowa	jednostka zależna / metoda pełna	04.11.2010	1 400	-	1 400	82,35%	82,35%
AB Kauno Tiltai	Kowno	działalność budowlano-montażowa	jednostka zależna / metoda pełna	19.04.2011	364 109	-	364 109	96,84%	96,84%
PEUiM Sp. z o. o.	Białystok	działalność budowlano-montażowa	jednostka zależna / metoda pełna	19.04.2011	29 466	-	29 466	99,70%	99,70%
Dalba Sp. z o.o.	Białystok	działalność budowlano-montażowa	jednostka zależna / metoda pełna	19.04.2011	385	-	385	100,00%	100,00%
PDM Białystok S.A.	Białystok	działalność budowlano-montażowa	jednostka zależna / metoda pełna	19.04.2011	204	-	204	94,62%	94,62%
Bahn Technik Wrocław Sp. z o. o.	Wrocław	działalność budowlano-montażowa	jednostka zależna / metoda pełna	30.12.2016	23 508	-	23 508	100,00%	100,00%
Razem					436 241	-	436 241		

Dodatkowe informacje i objaśnienia do rocznego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Na dzień 31.12.2015 r.

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot działalności	Charakter powiązania / metoda konsolidacji	Data objęcia kontroli	Wartość udziałów / akcji według ceny nabycia	Korekty aktualizujące wartość	Wartość bilansowa udziałów / akcji	Procent posiadanego kapitału zakładowego	Udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu
PRK 7 Nieruchomości Sp. z o.o.	Warszawa	działalność deweloperska	jednostka zależna / metoda pełna	01.09.2007	17 169	-	17 169	100,00%	100,00%
Torprojekt sp. z o.o.	Warszawa	działalność projektowa	jednostka zależna / metoda pełna	04.11.2010	1 400	-	1 400	82,35%	82,35%
AB Kauno Tiltai	Kowno	działalność budowlano-montażowa	jednostka zależna / metoda pełna	19.04.2011	364 109	-	364 109	96,84%	96,84%
PEUiM Sp. z o.o.	Białystok	działalność budowlano-montażowa	jednostka zależna / metoda pełna	19.04.2011	29 305	-	29 305	99,70%	99,70%
Dalba Sp. z o.o.	Białystok	działalność budowlano-montażowa	jednostka zależna / metoda pełna	19.04.2011	385	-	385	100,00%	100,00%
PDM Białystok S.A.	Białystok	działalność budowlano-montażowa	jednostka zależna / metoda pełna	19.04.2011	204	-	204	94,62%	94,62%
Razem					412 572	-	412 572		

*) Spółka Trakcja PRKiI S.A. posiada łącznie 98,09% (bezpośrednio 96,84% i pośrednio 1,25%) udziału w kapitale zakładowym spółki zależnej AB Kauno Tiltai. Udział pośredni wynika z nabycia akcji własnych przez spółkę zależną.

Informacje dotyczące nabycia 50% udziałów spółki Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o.

W dniu 10 listopada 2016 roku została zawarta warunkowa umowa zakupu udziałów pomiędzy Spółką Trakcja PRKił S.A. (strona nabywająca) a Leonard Weiss International GmbH (strona sprzedająca) będącym dotychczasowym współudziałowcem spółki Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o. („BTW”). Przedmiotem umowy było nabycie 50%, tj. 4 000 udziałów BTW o wartości nominalnej 500 zł każdy, za łączną cenę 21 500 tys. zł, za wszystkie nabywane udziały. Źródło finansowania nabycia udziałów stanowił kredyt inwestycyjny w wysokości 21 500 tys. zł zawarty na okres 5 lat. Emitent uzyskał zgodę Prezesa UOKiK w dniu 21 grudnia 2016 roku, natomiast w dniu 30 grudnia 2016 roku nastąpiło przeniesienie własności w/w udziałów na Trakcję PRKił.

Trakcja PRKił dotychczas posiadała 50% udział w kapitale zakładowym BTW. Na podstawie zawartej umowy Emitent stał się jedynym udziałowcem tej spółki. Zakres działalności BTW obejmuje roboty torowe, w tym spawanie, regenerację rozjazdów oraz montaż torowiska na terenie Polski. BTW dysponuje bogatym parkiem maszynowym specjalistycznego sprzętu dedykowanego robotom kolejowym i torowym. Objęcie pełnej kontroli nad BTW pozwoli Spółce wzmocnić pozycję na rynku budownictwa kolejowego dzięki pozyskaniu specjalistycznego sprzętu. Będzie miało to wpływ na zwiększenie konkurencyjności i niezależności Spółki.

Spółka BTW do dnia 30 grudnia 2016 roku była klasyfikowana jako wspólne przedsięwzięcie zgodnie z MSSF 11 i konsolidowana metodą praw własności. Jako datę objęcia pełnej kontroli nad BTW Spółka uznaje się dzień 30 grudnia 2016 roku.

Przekazana zapłata za nabycie spółki BTW (wartość godziwa)

	31.12.2016
	Badane
Środki pieniężne	21 500

Inne koszty związane z nabyciem udziałów (m.in. koszty prawne i koszty procesu due dilligence) zostały ujęte w kosztach działalności operacyjnej bieżącego roku w rachunku zysków i strat.

Analiza ujętych aktywów i zobowiązań BTW na dzień objęcia kontroli

	Wartość godziwa na dzień przejęcia
Aktywa trwałe	29 734
Rzeczowe aktywa trwałe	29 192
Wartości niematerialne	24
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	518
Aktywa obrotowe	12 877
Zapasy	607
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	11 888
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	228
Rozliczenia międzyokresowe	155
Zobowiązania długoterminowe	3 267
Oprocentowane kredyty i pożyczki	504
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 763
Zobowiązania krótkoterminowe	4 951
Oprocentowane kredyty i pożyczki	588
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	3 462
Rezerwy	657
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	245
Aktywa netto	34 394

25. Inwestycje w jednostce współkontrolowanej

Na dzień 31.12.2015 r.

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot działalności	Charakter powiązania / metoda konsolidacji	Data objęcia kontroli	Wartość udziałów / akcji według ceny nabycia	Korekty aktualizujące wartość	Wartość bilansowa udziałów / akcji	Procent posiadanego kapitału zakładowego	Udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu
Bahn Technik Wrocław Sp. z o. o.	Wrocław	działalność budowlano-montażowa	jednostka współkontrolowana / metoda praw własności	19.12.1996	2 008	-	2 008	50,00%	50,00%

26. Wspólnie kontrolowana działalność – kontrakty realizowane w konsorcjach

Spółka realizuje niektóre kontrakty długoterminowe na podstawie umów konsorcjalnych jako lider konsorcjum bez tworzenia odrębnych jednostek. Spółka traktuje udziały w takich kontraktach jako udziały we wspólnych działaniach zgodnie z MSSF 11. W związku z powyższym Spółka nie rozpoznaje w rachunku zysków i strat części przychodów i kosztów z tytułu takich umów przypadającą na konsorcjantów.

Kontrakty realizowane przez Spółkę jako lidera konsorcjum zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Nazwa kontraktu	Kraj realizacji kontraktu	Udział % Spółki w konsorcjum	
		31.12.2016	31.12.2015
Modernizacja linii kolejowej E 65/ CE 65 na odcinku Warszawa – Gdynia – obszar LCS Itawa, LCS Malbork	Polska	69,0%	69,0%
Modernizacja linii kolejowej E 65/C-E 65 na odcinku Warszawa – Gdynia – obszar LCS Działdowo	Polska	70,5%	70,5%
Modernizacja linii kolejowej E 30/C-E30, odcinek Kraków – Rzeszów, etap III (Podłęże - Bochnia)	Polska	96,9%	96,9%
Rewitalizacja linii kolejowej nr 144 na odcinku Fosowskie – Opole	Polska	67,1%	67,1%
Modernizacja linii kolejowej E59 na odcinku Wrocław – Poznań, Etap II – odcinek Wrocław – granica woj. Dolnośląskiego	Polska	40,4%	40,6%
Modernizacja linii kolejowej E 30/C-E 30, odcinek Kraków - Rzeszów, etap III (Dębica - Sędziszów Małopolski)	Polska	86,2%	86,2%
Modernizacja linii kolejowej E30, etap II odcinek Zabrze – Katowice – Kraków Przetarg nr 1 – Modernizacja odcinków: Jaworzno Szczakowa – Trzebinia (km 15,810 -29,110 linii nr 133) Jaworzno Szczakowa – Sosnowiec Jęzor (km 0,000 – 6,847 linii 134)	Polska	78,3%	78,3%
Modernizacja linii kolejowej nr 358 na odcinku Zbąszynek – Czerwieńsk z budową łącznicy kolejowej Pomorsko – Przylep omijającej stację Czerwieńsk – Etap	Polska	93,7%	93,7%
Przyłączenie Korczowa Logistic Park - I etap (budowa linii kV Przemysł Radymno)	Polska	77,8%	77,8%
Modernizacja linii nr 20 w obrębie stacji PKP Warszawa Gdańska w powiązaniu z linią E 65 i stacją metra A 17 Dworzec Gdański etap II” w ramach projektu „Prace na linii obwodowej w Warszawie (odc. Warszawa Gołębki/Warszawa Zachodnia – Warszawa Gdańska)	Polska	59,5%	59,5%
Budowa obiektów inżynierskich linii kolejowej E59: część A obiekt w km 145,65	Polska	21,5%	29,1%
Budowa obiektów inżynierskich linii kolejowej E59: część C obiekt w km 160,857	Polska	8,9%	20,3%
Realizacja robót budowlanych w ramach przetargu nr 1 - modernizacja odcinka Jaworzno Szczakowa-Trzebinia (km 1,150 - 0,000 linii nr 134, km 15,810 - 29,110 linii nr 133)	Polska	57,3%	brak

Poniższa tabela prezentuje kwoty przychodów i kosztów przypadających na uczestników konsorcjum dotyczące kontraktów realizowanych w ramach opisanych powyżej konsorcjów, które nie zostały ujęte w rachunku zysków i strat Spółki.

	Rok obrotowy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Badane
Przychody ze sprzedaży	39 218	149 396
Koszt własny sprzedaży	(40 048)	(149 909)
Zysk brutto ze sprzedaży	(830)	(513)

Spółka nie ujęła w bilansie na dzień 31 grudnia 2016 roku należności z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązań z tytułu dostaw i usług przypadających na partnerów konsorcjów w kwocie 16 743 tys. zł (31 grudnia 2015 roku: 2 182 tys. zł).

27. Pozostałe aktywa finansowe

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Aktywa utrzymywane do terminu wymagalności	10 570	16 499
Kaucje pod gwarancję bankową	7 355	13 679
Udzielone pożyczki i należności własne	3 215	2 820
Razem	10 570	16 499
w tym:		
- zaliczane do aktywów trwałych	4 734	4 671
- zaliczane do aktywów obrotowych	5 836	11 828

W 2016 roku nie nastąpiła utrata wartości poszczególnych składników aktywów finansowych.

28. Rozliczenia międzyokresowe**Struktura rozliczeń międzyokresowych kosztów:**

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	5 983	10 165
- ubezpieczenia i gwarancje ubezpieczeniowe	3 029	7 160
- legitymacje PKP	-	96
- naprawa rewizyjna wagonów, lokomotyw	2 954	2 909
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	273	287
Razem	6 256	10 452

Struktura wiekowa rozliczeń międzyokresowych kosztów:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Długoterminowe	2 275	3 246
Krótkoterminowe	3 981	7 206
Razem	6 256	10 452

29. Zapasy

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Materiały	27 945	27 792
Półprodukty i produkty w toku	2 467	3 934
Produkty gotowe	158	250
Towary	10	10
Razem, zapasy brutto	30 580	31 986
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	(180)	(703)
Materiały	27 793	27 116
Półprodukty i produkty w toku	2 467	3 934
Produkty gotowe	130	223
Towary	10	10
Razem zapasy netto	30 400	31 283

Koszty zapasów ujęte w kosztach operacyjnych bieżącego okresu wynosiły 230 281 tys. zł (w 2015 roku: 152 891 tys. zł).

Zmiana odpisów aktualizujących wartość zapasów:

	Rok obrotowy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Badane
Stan na początek okresu	703	2 204
Zwiększenia	1 055	1 623
Utworzenie	1 055	1 623
Zmniejszenia	(1 578)	(3 124)
Rozwiązanie	(1 578)	(3 124)
Stan na koniec okresu	180	703

Utworzenie i odwrócenie kwot odpisu z tytułu utraty wartości zapasów zostało ujęte w pozycji „koszt własny sprzedaży” w rachunku zysków i strat. Odpisy aktualizujące wartość zapasów są dokonywane zgodnie z zasadami określonymi w nocie 8.8. Spółka rozwiązała odpis w wysokości 1 578 tys. zł w związku z wykorzystaniem materiałów do realizacji kontraktów.

Na zapasach nie ustanowiono żadnych zabezpieczeń.

30. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Struktura należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Należności z tytułu dostaw i usług brutto, przed zdyskontowaniem	293 016	105 449
Dyskonto należności	-	-
Razem, należności z tytułu dostaw i usług brutto	293 016	105 449
w tym:		
- należności od jednostek powiązanych	3 106	3 304
Należności budżetowe	6	3 634
Należności dochodzone na drodze sądowej	2 948	2 187
Pozostałe należności od osób trzecich	4 578	4 500
Kwoty zatrzymane	3 015	4 831
w tym:		
- kwoty zatrzymane od jednostek powiązanych	18	18
Razem, należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności brutto	303 563	120 601
Odpisy aktualizujące wartość należności	(22 261)	(19 020)
Razem	281 302	101 581

Należności od podmiotów powiązanych zostały wykazane w nocie 53.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz kwoty zatrzymane:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Należności z tytułu dostaw i usług netto oraz kwoty zatrzymane	276 882	93 518
Wymagalne do 12 miesięcy	274 604	90 851
Wymagalne powyżej 12 miesięcy	2 278	2 722
Dyskonto należności	-	-
Razem, należności z tytułu dostaw i usług netto oraz kwoty zatrzymane po zdyskontowaniu	276 882	93 573

Należności wymagalne powyżej 12 miesięcy obejmują głównie kwoty zatrzymane, które są dodatkowym zabezpieczeniem należytego wykonania kontraktu.

Spółka zrezygnowała z ujmowania dyskonta należności długoterminowych w związku z małą istotnością.

Struktura wymagalności kwot zatrzymanych ogółem została ujęta w tabeli poniżej:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Wymagalne do 12 miesięcy	740	2 130
Wymagalne powyżej 12 miesięcy	2 257	2 701
Razem	2 997	4 831

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 30-dniowy termin płatności.

Spółka posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe ponad poziom określony odpisem aktualizującym wartość nieściągalnych należności właściwy dla należności handlowych Spółki. Na dzień bilansowy 59% całkowitej kwoty należności Spółki Trakcja PRKiI stanowią należności od PKP PLK S.A. (31 grudzień 2015: 65%).

Ze względu na krótkoterminowy charakter należności z tytułu dostaw i usług ich wartość bilansowa jest zbliżona do wartości godziwej.

Spółka zawarła umowę faktoringu z regresem w dniu 10 maja 2013 roku. W dniu 6 kwietnia 2016 roku doszło do obustronnego podpisania aneksu do znaczącej umowy faktoringu, na mocy którego limit finansowania przewidziany w umowie został zmieniony i wynosi 50 000 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka nie korzystała z tego limitu (31 grudzień 2015: 148 tys. zł).

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Badane
Stan na początek okresu	19 020	13 502
Zwiększenia	3 941	6 973
Utworzenie	3 941	6 973
Zmniejszenia	(700)	(1 455)
Wykorzystanie	(122)	(122)
Rozwiązanie	(578)	(1 333)
Stan na koniec okresu	22 261	19 020

Należności z tytułu dostaw i usług oraz kwot zatrzymanych według terminów wymagalności:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Do 1 miesiąca	160 430	69 334
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	103 546	4 682
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	-	-
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	-	38
Powyżej 1 roku	2 279	2 722
Należności przeterminowane	10 627	16 797
Razem, należności z tytułu dostaw i usług netto oraz kwoty zatrzymane	276 882	93 573

Struktura przeterminowanych należności z tytułu dostaw i usług:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Do 1 miesiąca	4 295	9 294
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	872	3 525
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	2 992	2 046
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	696	7 587
Powyżej 1 roku	10 590	11 053
Razem, przeterminowane należności z tytułu dostaw i usług brutto	19 445	33 504
Odpisy aktualizujące wartość należności	(8 816)	(16 707)
Razem, przeterminowane należności z tytułu dostaw i usług netto	10 629	16 797

Struktura walutowa należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
W walucie polskiej	303 366	120 578
W walutach obcych - po przeliczeniu na PLN, w tym:	197	23
w BGN	9	-
w EUR	188	23
Razem	303 563	120 601

Należności dochodzone na drodze sądowej:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Należności dochodzone na drodze sądowej	2 948	2 187
Odpis aktualizujący wartość należności dochodzonych na drodze sądowej	(2 948)	(2 187)
Razem	-	-

31. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych.

Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według wynegocjowanych stóp procentowych.

Ponadto, zgodnie z podpisanymi umowami na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka posiadała niewykorzystane limity kredytów w rachunku bieżącym i kredytów obrotowych w łącznej kwocie 90 mln zł (na dzień 31 grudnia 2015 roku: 114 mln zł).

Struktura walutowa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
W walucie polskiej	18 790	135 109
W walutach obcych - po przeliczeniu na PLN, w tym:	30	916
w EUR	23	912
w USD	4	4
w DKK	1	1
w BGN	2	-
Razem	18 820	136 025

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w bilansie oraz rachunku przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji na dzień:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Środki pieniężne w kasie	42	52
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	1 602	1 495
Inne środki pieniężne-lokaty	17 176	133 550
Inne środki pieniężne-rachunek escrow	-	928
Razem	18 820	136 025
Lokaty korygujące wartość środków pieniężnych na koniec okresu	-	-
Środki pieniężne na koniec okresu	18 820	136 025

Środki pieniężne na rachunkach bankowych – wycena ratingowa

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Bank z oceną ratingową A	74	-
Bank z oceną ratingową A-	915	1 299
Bank z oceną ratingową A+	44	-
Bank z oceną ratingową BBB	17 221	132 867
Bank z oceną ratingową BBB+	1	-
Bank z oceną ratingową BB+	-	1 123
Bank z oceną ratingową BB	461	-
Bank bez oceny ratingowej	-	234
Razem	18 716	135 523
Środki pieniężne w kasie	42	52
Saldo ZFŚS (nota 59)	62	450
Środki pieniężne na koniec okresu	18 820	136 025

Ocena ratingowa została sporządzona na podstawie renomowanych agencji ratingowych (Fitch, S&P).

32. Aktywa przeznaczone do sprzedaży

W dniu 18 grudnia 2015 roku Trakcja PRKiI zawarła ze spółką zależną umowę przedwstępną na sprzedaż działki przy ul. Oliwskiej 11 w Warszawie. Działka została reklasyfikowana do pozycji Aktywa przeznaczone do sprzedaży z pozycji rzeczowych aktywów trwałych. W dniu 2 marca 2017 roku Trakcja PRKiI aktem notarialnym wydłużyła termin sprzedaży działki do dnia 29 grudnia 2017 roku.

33. Kontrakty budowlane

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Nadwyżka przychodów zafakturowanych nad przychodami wg stopnia zaawansowania	13 272	49 363
Nadwyżka przychodów wg stopnia zaawansowania nad przychodami zafakturowanymi	13 360	7 745
Zaliczki przekazane na poczet realizowanych kontraktów	219	770
Zaliczki otrzymane na poczet realizowanych kontraktów	3 690	89
Rezerwa na przewidywane straty na kontraktach	472	363

Ujęcie w bilansie:

wśród aktywów obrotowych

Kontrakty budowlane	13 579	8 515
----------------------------	---------------	--------------

wśród zobowiązań krótkoterminowych

Kontrakty budowlane	17 434	49 815
----------------------------	---------------	---------------

34. Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Celem Spółki w zarządzaniu ryzykiem kapitałowym jest utrzymanie zdolności Spółki do kontynuowania działalności oraz utrzymanie optymalnej struktury kapitału dla zapewnienia zwrotu z inwestycji akcjonariuszom. W celu utrzymania lub korekty struktury kapitałów, Spółka może emitować nowe akcje, zmieniać kwotę dywidend do wypłaty akcjonariuszom, zwiększać zadłużenie lub zmniejszać zadłużenie poprzez upływnianie aktywów. Spółka monitoruje strukturę kapitałów przy pomocy wskaźników struktury finansowania. Analizowane przez Spółkę wskaźniki, przedstawione w tabeli poniżej, pozwalają na utrzymanie zarówno dobrego ratingu kredytowego, jak też potwierdzają wsparcie struktury kapitałowej dla działalności operacyjnej Spółki.

WSKAŹNIKI STRUKTURY FINANSOWANIA	31.12.2016	31.12.2015	Zmiana
	Badane	Przekształcone	
Pokrycie majątku kapitałem własnym	0,62	0,67	-0,05
Pokrycie majątku trwałego kapitałem własnym	0,95	0,99	-0,04
Wskaźnik zadłużenia całkowitego	0,38	0,33	0,05
Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych	0,62	0,50	0,12

Powyższe wskaźniki zostały wyliczone według następujących wzorów:

Pokrycie majątku kapitałem własnym = kapitał własny / aktywa ogółem

Pokrycie majątku trwałego kapitałem własnym = kapitał własny / aktywa trwałe

Wskaźnik zadłużenia całkowitego = (aktywa ogółem - kapitał własny) / aktywa ogółem

Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych = (aktywa ogółem - kapitał własny) / kapitał własny

35. Kapitał własny**Kapitał podstawowy**

Na dzień 31 grudnia 2016 roku kapitał zakładowy wynosił 41 119 638,40 zł i dzielił się na 51 399 548 akcji zwykłych na okaziciela serii A o wartości nominalnej 0,80 zł każda. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu Emitenta. Wszystkie akcje są w pełni opłacone.

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
	Wartość nominalna	Wartość nominalna
	0,80 zł	0,80 zł
Akcje zwykłe serii A	51 399 548	51 399 548
Razem	51 399 548	51 399 548

Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

Na dzień 31 grudnia 2016 roku łącznie nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej wynosiła 309 984 tys. zł i nie zmieniła się w porównaniu do wartości na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Pozostałe kapitały rezerwowe

W ramach pozostałych kapitałów rezerwowych wyróżnia się:

- Wyniki z lat ubiegłych - kapitał powstały z zysków generowanych w poprzednich latach obrotowych. Spółka ma obowiązek utworzyć kapitał zapasowy, który zasilany jest przez co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego. Tak utworzony kapitał zapasowy nie podlega podziałowi.

- Zyski (straty) aktuarialne – Spółka rozpoznaje zyski i straty aktuarialne z tytułu rezerw na świadczenia pracownicze w pozostałych całkowitych dochodach i kumuluje w pozycji kapitał rezerwowy. Kapitał ten nie podlega podziałowi.

Kapitał z aktualizacji wyceny

W kapitale z aktualizacji wyceny ujęto skutki głównie z tytułu przeszacowania w wyniku zmiany przeznaczenia środków trwałych.

Niepodzielony wynik finansowy

Niepodzielony wynik finansowy Spółki obejmuje bieżący wynik za dany rok obrotowy.

Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych

W związku z utworzeniem oddziału w 2016 roku w Bułgarii, dla którego walutą funkcjonalną jest lew (BGN). Spółka przelicza dane na walutę prezentacji PLN. Tak powstałe różnice kursowe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym w odrębnej pozycji. Różnice kursowe z przeliczenia na koniec roku 2016 były ujemne i wyniosły 9 tys. zł.

Pozostałe całkowite dochody w podziale na poszczególne elementy kapitału własnego

	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Razem
Na dzień 31.12.2016 r.				
Inne całkowite dochody, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków:				
	(490)	1 249	-	759
Zyski z przeszacowania Zyski/ (straty) aktuarialne	(490)	-	-	(490)
	-	1 249	-	1 249
Inne całkowite dochody, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty				
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	(9)	(9)
Razem pozostałe całkowite dochody	(490)	1 249	(9)	750

	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Razem
Na dzień 31.12.2015 r.				
Inne całkowite dochody, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków:				
	-	(161)	-	(161)
Zyski/ (straty) aktuarialne	-	(161)	-	(161)
Razem pozostałe całkowite dochody	-	(161)	-	(161)

36. Rezerwy

	Rezerwa na zobowiązania sporne	Rezerwa na roboty poprawkowe	Rezerwa na premię	Rezerwa z tytułu zakazu konkurencji i rekompensaty	Rezerwa na badanie bilansu	Rezerwa na restrukturyzację	Rezerwa na koszty	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na 1.01.2016 r.	1 000	5 703	1 202	1 529	99	-	1 288	58	10 879
Ujęte w rachunku zysków i strat:									
- utworzenie rezerwy	-	32 667	1 288	900	194	2 431	-	3 141	40 621
- rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy	(1 000)	(389)	-	-	-	-	-	-	(1 389)
- wykorzystanie rezerwy	-	(7 409)	(1 204)	(1 529)	(144)	(601)	(985)	(942)	(12 814)
Razem	(1 000)	24 869	84	(629)	50	1 831	(985)	2 199	26 420
Stan na 31.12.2016 r. Badane	-	30 572	1 286	900	149	1 831	303	2 257	37 299
Stan na 1.01.2015 r.	1 000	4 475	5 302	-	58	-	51	61	10 947
Ujęte w rachunku zysków i strat:									
- utworzenie rezerwy	-	4 195	3 647	5 104	208	-	2 392	-	15 545
- przesunięcia pomiędzy kategoriami	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy	-	(2 502)	(1 998)	(508)	-	-	-	-	(5 008)
- wykorzystanie rezerwy	-	(465)	(5 749)	(3 067)	(167)	-	(1 155)	(3)	(10 607)
Razem	-	1 228	(4 100)	1 529	41	-	1 237	(3)	(68)
Stan na 31.12.2015 r. Przekształcone	1 000	5 703	1 202	1 529	99	-	1 288	58	10 879

Struktura wiekowa rezerw:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Długoterminowe	17 577	4 690
Krótkoterminowe	19 722	6 189
Razem	37 299	10 879

37. Oprocentowane kredyty i pożyczki

Oprocentowane kredyty i pożyczki długoterminowe:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Kredyty bankowe	16 974	-
- kredyt inwestycyjny	16 974	-
Pożyczki od jednostek pozostałych	8 761	13 256
- pożyczka inwestycyjna	8 761	13 256
Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego	29 024	20 084
Razem	54 759	33 340

Oprocentowane kredyty i pożyczki krótkoterminowe:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Kredyty bankowe	4 529	-
- kredyt inwestycyjny	4 529	-
Pożyczki od jednostek pozostałych	4 495	4 304
- pożyczka inwestycyjna	4 495	4 304
Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego	7 224	5 347
Razem	16 249	9 651
Razem, oprocentowane kredyty i pożyczki	71 008	42 991

Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawia poniższa tabela:

Pożyczkodawca, Kredytodawca	Rodzaj pożyczki, kredytu	Kwota wg. umowy w walucie	Waluta umowy	Końcowy termin spłaty	Główne zasady naliczania odsetek	Kwota pozostała do spłaty (PLN)
mBank S.A.	inwestycyjny	21 500	PLN	30.09.2021	WIBOR 1M + marża	21 503
mBank S.A.	obrotowy	50 000	PLN	28.04.2017	WIBOR 1M + marża	-
mBank S.A.	w rachunku bieżącym	20 000	PLN	28.04.2017	WIBOR O/N + marża	-
Pekao S.A.	obrotowy	20 000	PLN	31.05.2017	WIBOR 1M + marża	-
mLeasing Sp. z o.o.	pożyczka inwestycyjna	22 400	PLN	16-09-2019	WIBOR 1M + marża	13 256
					RAZEM	34 759

Struktura walutowa kredytów i pożyczek Spółki:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
W walucie polskiej	71 008	42 991
Razem	71 008	42 991

Stopa procentowa kredytu zależy od stopy procentowej WIBOR i marży banku.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka posiadała do dyspozycji limit kredytu w rachunku bieżącym oraz limit kredytów obrotowych do łącznej wysokości 90 mln zł (na dzień 31 grudnia 2015 roku: 114 mln zł). Ponadto, Spółka dysponuje wolnym limitem finansowania na podstawie umowy faktoringu w kwocie 50 000 tys. zł.

Wartość godziwa kredytów i pożyczek nie różni się istotnie od ich wartości księgowej.

38. Pozostałe zobowiązania finansowe

W pozycji „Pozostałe zobowiązania finansowe” Spółka prezentuje zobowiązanie z tytułu faktoringu. Na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosiło 0 zł (31 grudnia 2015 r.: 148 tys. zł). Spółka zawarła umowę faktoringu z regresem w dniu 10 maja 2013 roku. Obecny limit finansowania ustanowiony na podstawie aneksu do umowy, który został obustronnie podpisany dnia 6 kwiecień 2016 roku wynosi 50 000 tys. zł. Odsetki faktoringowe naliczane są w oparciu o zmienną stawkę WIBOR O/N, powiększoną o stałą marżę faktora.

39. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Zobowiązania z tytułu rezerw na odprawy emerytalno-rentowe i nagrody jubileuszowe:

Badane	Rezerwa na odprawy emerytalno-rentowe	Rezerwa na nagrody jubileuszowe
Stan na 1.01.2016 r.	4 098	6 946
Łączna kwota kosztów ujęta w rachunku zysków i strat:		
- koszty odsetek	83	142
- koszty bieżącego zatrudnienia	1 129	970
- koszty przeszłego zatrudnienia	-	-
Straty (zyski) aktuarialne ujmowane w innych całkowitych dochodach	(1 543)	-
Straty (zyski) aktuarialne ujmowane w rachunku zysków i strat	(455)	142
Wypłacone świadczenia	-	(1 809)
Razem	(786)	(555)
Stan na 31.12.2016 r.	3 312	6 391
Badane		

Badane	Rezerwa na odprawy emerytalno-rentowe	Rezerwa na nagrody jubileuszowe
Stan na 1.01.2015 r.	4 714	7 491
Łączna kwota kosztów ujęta w rachunku zysków i strat:		
- koszty odsetek	98	155
- koszty bieżącego zatrudnienia	915	1 853
- koszty przeszłego zatrudnienia	-	-
Straty (zyski) aktuarialne ujmowane w innych całkowitych dochodach	199	-
Straty (zyski) aktuarialne ujmowane w rachunku zysków i strat	-	(627)
Wypłacone świadczenia	(1 828)	(1 926)
Razem	(616)	(545)
Stan na 31.12.2015 r.	4 098	6 946
Przekształcone		

Zobowiązania z tytułu rezerw na niewykorzystane urlopy:

Rezerwa na niewykorzystane urlopy	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Stan na początek okresu	5 047	4 589
Ujęte w rachunku zysków i strat:		
- utworzenie rezerwy	1 982	1 835
- rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy	-	-
- wykorzystanie rezerwy	(1 134)	(1 377)
Razem	848	458
Stan na koniec okresu	5 895	5 047

Analiza zapadalności świadczeń pracowniczych:

	Rezerwa na świadczenia emerytalno - rentowe	Rezerwa na jubileusze
W okresie 1 roku	295	1 010
W okresie od 1 do 4 lat	1 348	3 012
Powyżej 4 lat	1 669	2 371
Razem	3 312	6 392

Średnio ważony okres obowiązywania zobowiązania dla świadczeń po okresie zatrudnienia wynosi 4 lata.

Struktura wiekowa zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Długoterminowe	8 400	9 369
Krótkoterminowe	7 200	6 722
Razem	15 600	16 091

Zasady tworzenia rezerw na świadczenia pracownicze:

Spółka wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Regulamin Wynagradzania. W związku z tym, Spółka na podstawie wyceny dokonanej w oparciu o metody aktuarialne tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych.

Do wyliczenia rezerwy na odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe na 31 grudnia 2015 i 31 grudnia 2016 roku przyjęto stopę dyskontową równą 2,25% oraz 1,8% wzrost wynagrodzeń. Poniżej przedstawiona została w tabeli analiza wrażliwości zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych:

Zastosowany wskaźnik	Racjonalnie możliwa zmiana wskaźnika	Zobowiązanie z tytułu świadczeń pracowniczych	
		wzrost	spadek
Stopa dyskonta	+/- 1%	(408)	446
Stopa wzrostu wynagrodzeń	+/- 1%	444	(414)

Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych równa się ich wartości bilansowej.

40. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług przed zdyskontowaniem	217 173	152 424
Dyskonto zobowiązań	-	-
Razem, zobowiązania z tytułu dostaw i usług netto po zdyskontowaniu	217 173	152 424
w tym:		
- zobowiązania od jednostek powiązanych	4 966	2 616
Kwoty zatrzymane	11 379	10 872
Zobowiązania budżetowe	13 186	4 665
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	2 345	1 948
Pozostałe zobowiązania wobec osób trzecich	970	2 235
Pozostałe zobowiązania wobec jednostek powiązanych	-	10 254
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, razem	245 053	182 398

Pozostałe zobowiązania wobec jednostek powiązanych dotyczą transakcji opisanej w nocie 24 niniejszego sprawozdania.

Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych zostały wykazane w nocie 53.

Struktura zapadalności zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz kwot zatrzymanych:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz kwot zatrzymanych przed zdyskontowaniem	228 552	163 296
Wymagalne do 12 miesięcy	226 688	161 507
Wymagalne powyżej 12 miesięcy	1 864	1 789
Dyskonto zobowiązań	-	-
Razem, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz kwot zatrzymanych po zdyskontowaniu	228 552	163 296

Zobowiązania wymagalne powyżej 12 miesięcy stanowią kwoty zatrzymane.

Spółka zrezygnowała w 2016 i 2015 roku z prezentowania dyskonta od zobowiązań długoterminowych ze względu na małą istotność.

Ze względu na krótkoterminowy charakter zobowiązań z tytułu dostaw i usług ich wartość bilansowa jest zbliżona do wartości godziwej.

Struktura walutowa zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
W walucie polskiej	244 165	181 171
W walutach obcych - po przeliczeniu na PLN, w tym:	888	1 227
w EUR	888	1 125
Razem	245 053	182 398

Zasady i warunki płatności zobowiązań:

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach od 30 do 60 dni. Zobowiązania powyżej 12 miesięcy są to głównie kwoty zatrzymane związane z realizacją kontraktów budowlano – montażowych w celu prawidłowego i terminowego wykonania umowy. Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane, ze średnim jednomiesięcznym terminem płatności. Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach wynikających z przepisów podatkowych. Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane na podstawie zaakceptowanych not odsetkowych.

41. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego - Spółka jako leasingobiorca

Na dzień 31 grudnia 2016 roku jako leasing operacyjny Spółka traktuje nabyte nieodpłatnie prawo wieczystego użytkowania gruntów w kwocie 1 567 tys. zł. W okresie porównawczym jak i częściowo w bieżącym okresie sprawozdawczym, Spółka była także stroną umów leasingu operacyjnego dotyczącego leasingu maszyn, urządzeń, środków transportu oraz innych środków trwałych. Wszystkie umowy dotyczące leasingu wyżej wymienionych środków trwałych wygasły w bieżącym okresie sprawozdawczym.

Koszt opłat leasingowych dotyczących umów leasingu operacyjnego ujęty w wyniku finansowym na dzień 31 grudnia 2016 roku wyniósł 288 tys. zł. (na dzień 31 grudnia 2015 roku: 409 tys. zł).

Łączne kwoty przyszłych minimalnych opłat leasingowych wynoszą:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
W okresie 1 roku	91	91
W okresie od 1 do 5 lat	363	363
Powyżej 5 lat	6 177	6 268
Razem	6 631	6 722

Przyszłe opłaty z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
W okresie 1 roku	830	830
W okresie od 1 do 5 lat	3 319	3 319
Powyżej 5 lat	56 436	57 270
Razem	60 585	61 419

Zobowiązania z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów zostały oszacowane na podstawie rocznych stawek opłat wynikających z ostatnich decyzji administracyjnych oraz okresu użytkowania gruntów objętych tym prawem.

42. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego

Spółka użytkuje część sprzętu produkcyjnego w ramach leasingu finansowego. Spółka ma możliwość zakupu wynajmowanego sprzętu za kwotę jego wartości nominalnej na koniec obowiązywania umowy. Zobowiązania Spółka wynikające z umów leasingu finansowego są zabezpieczone prawami leasingodawców do składników aktywów objętych umową.

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu tych umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Wartość nominalna minimalnych opłat leasingowych		
W okresie 1 roku	8 633	6 628
W okresie od 1 do 5 lat	27 006	21 202
Powyżej 5 lat	4 329	903
Razem zobowiązania z tytułu leasingu finansowego - minimalne opłaty leasingowe ogółem	39 968	28 733
Koszty finansowe z tytułu leasingu finansowego	(3 720)	(3 302)
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych		
W okresie 1 roku	7 224	5 347
W okresie od 1 do 5 lat	24 821	19 201
Powyżej 5 lat	4 203	883
Razem wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	36 248	25 431

Struktura wiekowa zobowiązań z tytułu leasingu finansowego:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Długoterminowe	29 024	20 084
Krótkoterminowe	7 224	5 347
Razem	36 248	25 431

43. Należności z tytułu leasingu operacyjnego – Spółka jako leasingodawca

Spółka jest stroną umów leasingowych, w których występuje w roli leasingodawcy. Umowy te dotyczą wynajmu pomieszczeń w ramach posiadanych przez Spółkę nieruchomości inwestycyjnych. Leasingobiorca nie ma możliwości zakupienia składników majątku objętych leasingiem po wygaśnięciu umowy.

Przyszłe łączne minimalne wpływy z tytułu leasingu operacyjnego na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz 31 grudnia 2015 roku kształtują się w następujący sposób:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
W okresie 1 roku	183	187
W okresie od 1 do 5 lat	-	-
Powyżej 5 lat	-	-
Razem	183	187

44. Informacja o instrumentach finansowych

W okresie objętym rocznym sprawozdaniem finansowym i w okresie porównywalnym Spółka posiadała następujące instrumenty finansowe:

- pożyczki udzielone i należności własne – środki pieniężne oraz lokaty krótkoterminowe, należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności poza należnościami budżetowymi, krótkoterminowe pożyczki udzielone, bankowe kaucje gwarancyjne stanowiące zabezpieczenie gwarancji udzielonych Spółce przez banki;
- zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu – kredyty bankowe, zobowiązania z tytułu leasingu i faktoringu, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania poza zobowiązaniami budżetowymi.

Stan na dzień 31 grudzień 2016 roku	Pożyczki udzielone i należności własne	Zobowiąz. finansowe wyceniane wg amortyzowanego kosztu
<i>Ujawnione w bilansie ze wskazaniem pozycji bilansowej</i>		
<i>zaliczone do aktywów trwałych</i>		
Pozostałe aktywa finansowe	4 734	-
Razem	4 734	-
<i>zaliczone do aktywów obrotowych</i>		
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	281 302	-
Pozostałe aktywa finansowe	5 836	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18 820	-
Razem	305 957	-
<i>zaliczone do zobowiązań długoterminowych</i>		
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	54 759
Razem	-	54 759
<i>zaliczone do zobowiązań krótkoterminowych</i>		
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	16 249
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-	231 867
Razem	-	248 115
Razem	310 691	302 875
<hr/>		
Stan na dzień 31 grudzień 2015 roku	Pożyczki udzielone i należności własne	Zobowiąz. finansowe wyceniane wg amortyzowanego kosztu
<i>Ujawnione w bilansie ze wskazaniem pozycji bilansowej</i>		
<i>zaliczone do aktywów trwałych</i>		
Pozostałe aktywa finansowe	4 671	-
Razem	4 671	-
<i>zaliczone do aktywów obrotowych</i>		
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	101 581	-
Pozostałe aktywa finansowe	11 828	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	136 025	-
Razem	249 434	-
<i>zaliczone do zobowiązań długoterminowych</i>		
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	33 340
Razem	-	33 340
<i>zaliczone do zobowiązań krótkoterminowych</i>		
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	9 651
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-	177 733
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	148
Obligacje	-	-
Razem	-	187 532
Razem	254 105	220 872

45. Wartość godziwa instrumentów finansowych

Porównanie wartości godziwej i wartości księgowej:

Klasy instrumentów finansowych	Stan na dzień 31.12 2016		Stan na dzień 31.12 2015	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Pożyczki udzielone	3 215	3 215	2 820	2 820
Kaucje pod gwarancje bankowe	7 355	7 355	13 679	13 679
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności (poza należnościami budżetowymi)	281 296	281 296	97 947	97 947
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18 820	18 820	136 025	136 025
Kredyty i pożyczki zaciągnięte, leasing finansowy	71 008	71 008	42 991	42 991
Zobowiązania z tytułu faktoringu	-	-	148	148
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (poza zobowiązaniami budżetowymi)	231 867	231 867	177 733	177 733

Metody oraz w przypadku wykorzystania techniki wyceny - założenia przyjęte przy ustalaniu wartości godziwych poszczególnych kategorii instrumentów finansowych

Ze względu na krótkoterminowy charakter należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności, zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań oraz środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, wartość bilansowa tych instrumentów finansowych jest zbliżona do ich wartości godziwej.

Pożyczki udzielone oraz zaciągnięte kredyty i pożyczki bazują na zmiennych stopach rynkowych opartych o stopę WIBOR, stąd też ich wartość godziwa jest zbliżona do wartości bilansowej.

Spółka stosuje następującą hierarchię ustalania i ujawniania wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej, w zależności od wybranej metody wyceny:

Poziom 1 – ceny notowań rynkowych z aktywnych rynków dla identycznych aktywów i zobowiązań;

Poziom 2 – ceny z aktywnych rynków, lecz inne niż ceny notowań rynkowych – ustalone bezpośrednio (poprzez porównanie z faktycznymi transakcjami) lub pośrednio (poprzez techniki wyceny bazujące na faktycznych transakcjach);

Poziom 3 – ceny nie pochodzące z aktywnych rynków.

Zarówno w okresie sprawozdawczym jak i w okresie porównywalnym nie miały miejsca przesunięcia między poziomem 1 a poziomem 2 hierarchii wartości godziwej, ani też żaden z instrumentów nie został przesunięty z poziomu 2 do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

46. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Trakcja PRKiI w ramach prowadzonej działalności operacyjnej narażona jest na szereg ryzyk finansowych. Zarządzanie ryzykiem prowadzone przez Spółkę ma na celu ograniczenie wpływu niekorzystnych czynników na wyniki finansowe.

Ryzyko walutowe

Działalność Spółki nie jest narażona w znacznym stopniu na wahania kursów walutowych. Na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka posiadała aktywa pieniężne w kwocie 188 tys. EUR oraz 9 tys. BGN (31 grudnia 2015 r.: 214 tys. EUR) oraz zobowiązania w kwocie 888 tys. EUR (31 grudnia 2015: 264 tys. EUR i 178 tys. DKK).

Ryzyko związane ze wzrostem portfela przeterminowanych należności

Na dzień sporządzenia niniejszego rocznego sprawozdania finansowego Spółka kontroluje poziom przeterminowanych należności. Nie można wykluczyć sytuacji, iż w przyszłości kontrahenci nie będą w stanie wywiązywać się w terminie ze swoich zobowiązań, co może mieć istotny negatywny wpływ na sytuację finansową Spółki.

Ryzyko związane z płynnością

Podobnie jak większość podmiotów działających w branży budowlanej również Spółka wykazuje sezonowość sprzedaży, która charakteryzuje się generowaniem znacznej części przychodów ze sprzedaży w drugiej połowie roku kalendarzowego, i znacznie niższym poziomem przychodów w pierwszym kwartale, co ma duże znaczenie dla zarządzania płynnością i zapotrzebowaniem na kapitał obrotowy Spółki. Na płynność Spółki wpływa też okoliczność, iż jej główni odbiorcy pozyskują środki finansowe na zakup usług Spółki z dotacji Rządu Rzeczypospolitej Polskiej i Unii Europejskiej. Regulacje prawne stanowiące podstawę tych dotacji nie pozwalają na ich przeznaczenie na sfinansowanie podatku VAT. Nie można wykluczyć, że należności z tytułu należnego podatku VAT mogą być regulowane przez odbiorców na rzecz Spółki z opóźnieniem, co nie zwolni Spółki z obowiązku zapłaty tego podatku w terminie przewidzianym w ustawie.

Nieregularność wpływów od odbiorców może negatywnie oddziaływać na płynność Spółki. Z drugiej strony, Spółka Trakcja PRKiI realizując kontrakty budowlane otrzymuje zaliczki na wykonanie robót w wysokości od 10% do 20%, co poprawia płynność finansową Spółki i pozwala na finansowanie początkowych kosztów budów niezależnie od fakturowania za wykonywane usługi. Nieprzewidziane wahania w zakresie płynności i nieprzewidziany wzrost zapotrzebowania na kapitał obrotowy mogą mieć istotny negatywny wpływ na sytuację finansową Spółki.

W celu zminimalizowania ryzyka związanego z utratą płynności Spółka korzysta z zewnętrznych źródeł finansowania w postaci kredytów (obrotowych, w rachunku bieżącym oraz inwestycyjnych) oraz faktoringu. Stan zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2016 roku wraz z ich terminem wymagalności został przedstawiony w nocie 37. Dodatkowo Spółka inwestuje nadwyżkę środków pieniężnych w oprocentowane rachunki bieżące, depozyty terminowe, depozyty rynku pieniężnego, wybierając instrumenty o odpowiedniej zapadalności bądź wystarczającej płynności w celu zapewnienia wystarczającej rezerwy.

W tabeli poniżej ujęto analizę zobowiązań finansowych Spółki w kwotach netto wg. terminów zapadalności odpowiednio do pozostałego na dzień bilansowy okresu do umownego terminu zapadalności. Na kwoty ujawnione w tabeli składają się umowne niezdykontowane przepływy pieniężne.

Stan na 31.12.2016 r.	do 1	od 1 do 3	od 3 do 12	od 1 do 5	Powyżej 5
Badane	miesiąca	miesiący	miesiący	lat	lat
Oprocentowane kredyty i pożyczki	481	1 376	6 419	29 428	-
Zobowiązanie z tytułu leasingu	731	1 477	6 617	26 815	4 429
Zobowiązanie z tytułu factoringu	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	186 726	37 788	2 174	1 528	336

Stan na 31.12.2015 r.	do 1	od 1 do 3	od 3 do 12	od 1 do 5	Powyżej 5
Przekształcone	miesiąca	miesiący	miesiący	lat	lat
Oprocentowane kredyty i pożyczki	415	830	3 735	14 110	-
Zobowiązanie z tytułu leasingu	1 139	1 094	4 395	21 203	902
Zobowiązanie z tytułu factoringu	148	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	126 696	29 278	4 791	2 328	201

Ryzyko stopy procentowej

Na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku występuje ryzyko związane ze zmianami stóp procentowych w odniesieniu do oprocentowania kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Spółkę, zobowiązań

z tytułu faktoringu oraz w odniesieniu do umów leasingu finansowego. Szczegółowe informacje na temat kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Spółkę zawarte są w nocie 37.

Poniżej przedstawiono analizę wpływu zmienności stopy procentowej na wynik finansowy Spółki na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku. W celu przeprowadzenia analizy wrażliwości na zmiany stóp procentowych, zmiany stóp procentowych oszacowane zostały na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na 31 grudnia 2015 roku na poziomie racjonalnie przewidywanym tj. +/- 1 punktu procentowego.

	Wartość na dzień bilansowy	Wrażliwość na zmiany na dzień 31 grudnia 2016 roku	
		+ 100 pb	- 100 pb
Należności z tytułu dostaw i usług brutto (wartość bieżąca)	293 016		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług (wartość bieżąca)	217 173		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, kaucje pod gwarancje bankowe (wartość nominalna/oprocentowanie)	26 175	262	(262)
Kredyty bankowe i pożyczki, zobowiązania z tyt. faktoringu, obligacje (wartość nominalna/oprocentowanie)	71 008	(710)	710
Wpływ brutto na wynik okresu oraz aktywa netto		(448)	448
Podatek odroczony		(85)	85
Razem		(363)	363

	Wartość na dzień bilansowy	Wrażliwość na zmiany na dzień 31 grudnia 2015 roku	
		+ 100 pb	- 100 pb
Należności z tytułu dostaw i usług brutto (wartość bieżąca)	105 449		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług (wartość bieżąca)	152 424		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, kaucje pod gwarancje bankowe (wartość nominalna/oprocentowanie)	149 704	1 497	(1 497)
Kredyty bankowe i pożyczki, zobowiązania z tyt. faktoringu, obligacje (wartość nominalna/oprocentowanie)	43 140	(431)	431
Wpływ brutto na wynik okresu oraz aktywa netto		1 066	(1 066)
Podatek odroczony		202	(202)
Razem		863	(863)

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe Spółki związane jest głównie z należnościami z tytułu dostaw i usług. Trakcja PRKiI stosuje politykę zawierania transakcji z kontrahentami o wysokiej wiarygodności i weryfikowanej zdolności kredytowej. Ocena zdolności kredytowej dokonywana jest cyklicznie. W przypadku negatywnej oceny przyszłej zdolności kredytowej kontrahenta, Spółka stosuje adekwatne zabezpieczenia finansowe lub majątkowe mające na celu minimalizację ryzyka kredytowego. Służby finansowe monitorują na bieżąco stan należności ograniczając ryzyko nieściągalności. Wartość bilansowa aktywów finansowych wykazanych w sprawozdaniu finansowym odpowiada maksymalnej ekspozycji Spółki na ryzyko kredytowe (bez uwzględnienia zabezpieczeń). Ponieważ na dzień bilansowy 53% całkowitej kwoty należności Spółki stanowią należności od PKP PLK S.A. istnieje istotna koncentracja ryzyka kredytowego.

Ujawnienia odnośnie należności z tytułu dostaw i usług przeterminowanych oraz dokonanych odpisów aktualizujących wartość należności przedstawiono w nocie 30.

Pożyczki udzielone stanowią w głównej części pożyczki udzielone jednostce zależnej. Ryzyko kredytowe takiej pożyczki jest ograniczone, ponieważ Spółka kontroluje działania operacyjne spółki zależnej.

Spółka współpracuje z instytucjami finansowymi o wysokiej wiarygodności. Wolne środki pieniężne lokowane są w kilku bankach celem uniknięcia koncentracji ryzyka dotyczącego środków płynnych.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe jest równa wartości bilansowej następujących instrumentów finansowych:

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe	Wartość księgowa	
	31.12.2016	31.12.2015
Pożyczki udzielone:	3 215	2 820
- jednostkom niepowiązanym	-	-
- jednostkom powiązanym	3 215	2 820
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności brutto poza budżetowymi	303 558	116 967
- od jednostek niepowiązanych	300 452	113 645
- od jednostek powiązanych	3 106	3 322
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18 820	136 025
Kaucje pod gwarancję bankową	7 355	13 679
Razem	332 948	269 491

Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Spółka zarządza ryzykiem finansowym poprzez identyfikowanie, monitorowanie, raportowanie jego czynników, co ma na celu ograniczenie niekorzystnego wpływu czynników ryzyka walutowego na przepływy pieniężne oraz wynik ekonomiczny Spółki. W Spółce instrumenty pochodne wyceniane są w wartości godziwej. Spółka dla celów ewidencyjnych wykorzystuje wyceny bankowe.

47. Pozycje bilansu wyceniane w wartości godziwej

Poniższa tabela przedstawia wszystkie pozycje bilansu wyceniane w wartości godziwej ze wskazaniem przyporządkowanemu im poziomowi hierarchii wartości godziwej.

	31.12.2016	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
	Badane			
Nieruchomości inwestycyjne:	17 174	-	-	17 174
Nieruchomości biurowe	17 174			17 174
- grunty	13 739			13 739
- budynki	3 435			3 435
	31.12.2015	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
	Przekształcone			
Nieruchomości inwestycyjne:	17 602	-	-	17 602
Nieruchomości biurowe	17 602			17 602
- grunty	13 532			13 532
- budynki	4 070			4 070

Założenia przyjęte przy ustalaniu wartości godziwych:

- nieruchomości inwestycyjnych zostały opisane w nocie 22 Dodatkowych informacji i objaśnień.

48. Należności i zobowiązania warunkowe

Należności i zobowiązania warunkowe prezentuje poniższa tabela:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Należności warunkowe		
Od pozostałych jednostek, z tytułu:	70 075	94 664
Otrzymanych gwarancji i poręczeń	65 240	89 162
Wekslu otrzymanych pod zabezpieczenie	4 835	5 502
Razem należności warunkowe	70 075	94 664
Zobowiązania warunkowe		
Od jednostek powiązanych z tytułu:	-	809
Udzielonych gwarancji i poręczeń	-	809
Od pozostałych jednostek, z tytułu:	2 002 238	2 269 160
Udzielonych gwarancji i poręczeń	509 877	394 038
Wekslu własnych	547 720	439 152
Hipotek	99 000	99 000
Cesji wierzytelności	722 767	1 238 501
Cesji z polisy ubezpieczeniowej	41 559	41 586
Kaucji	12 133	20 140
Pozostałych zobowiązań	69 183	36 743
Razem zobowiązania warunkowe	2 002 239	2 269 969

Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń na rzecz pozostałych jednostek to głównie gwarancje wystawione przez banki na rzecz kontrahentów Spółki na zabezpieczenie ich roszczeń w stosunku do Spółki z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych (gwarancje należytego wykonania umowy, gwarancje usunięcia wad i usterek, gwarancje zwrotu zaliczki). Bankom przysługuje roszczenie zwrotne z tego tytułu wobec spółek Spółki. Weksle własne stanowią inną formę zabezpieczenia gwarancji bankowych, o których mowa powyżej. Po dniu bilansowym do dnia publikacji niniejszego sprawozdania Spółka zawarła nowe umowy na gwarancje wadialne, należytego wykonania, zwrotu zaliczki w łącznej kwocie 133 778 tys. zł.

Poza wyżej wymienionymi należnościami i zobowiązaniami warunkowymi Spółka na dzień 31 grudnia 2016 roku posiadała należności warunkowe w wysokości 1 503 tys. zł (31 grudnia 2015 roku: 1 310 tys. zł), wynikające z podpisanych z pracownikami umów o pracę. W przypadku naruszenia przez menadżera jego obowiązków określonych w art. 1 Umowy o Zakazie Konkurencji, menadżer zapłaci na rzecz Spółki w trybie natychmiastowym bez jakiegokolwiek wypowiedzenia lub żądania ze strony Spółki karę umowną w wysokości równoważności w złotych polskich 25.000 EURO za każde naruszenie oraz równoważności w złotych polskich 1.000 EURO za każdy dzień, w którym takie naruszenie będzie miało miejsce lub będzie kontynuowane.

Zobowiązania warunkowe wynikające z podpisanych z pracownikami umów o pracę, na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosiły 5 821 tys. zł (31 grudnia 2015 roku: 6 368 tys. zł).

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (np. sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym. Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Spółki mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Spółki na koniec roku 2016 utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

49. Istotne sprawy sporne i sądowe

Spółka informuje, iż w grupie wierzytelności łączna wartość postępowań wynosi 136 781 184,44 zł, a w grupie zobowiązań wynosi 5 205 986,84 zł.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka była stroną postępowania, którego wartość pojedynczo stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych Trakcji PRKiI S.A.:

Sprawa dotycząca zawezwania do próby ugodowej o zwrot kosztów stałych poniesionych w dwóch okresach przedłużenia terminu wykonania Kontraktu złożonego przeciwko PKP PLK S.A. przez Konsorcjum, w skład którego wchodzi Trakcja PRKiI S.A. oraz Przedsiębiorstwo Napraw i Utrzymania Infrastruktury Kolejowej w Krakowie sp. z o. o.

Spółka oraz Przedsiębiorstwo Napraw i Utrzymania Infrastruktury Kolejowej w Krakowie sp. z o. o. złożyły 2 grudnia 2016 r. wniosek o zawezwanie do próby ugodowej przeciwko PKP PLK S.A. o zapłatę kwoty 65 848 167,00 zł w związku z przedłużeniem terminu realizacji umowy pod nazwą: „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków – Medyka – granica państwa na odcinku Podłęże – Bochnia w km 16,000 – 39,000 w ramach Projektu „Modernizacja linii kolejowej E 30/C-E30, odcinek Kraków – Rzeszów, etap III”. Szacunkowa wysokość roszczenia przysługującego bezpośrednio Spółce wynosi około 25 mln zł. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

Inne postępowania z grupy wierzytelności:

Sprawa dotycząca zgłoszenia wierzytelności przysługującej od Przedsiębiorstwa Napraw Infrastruktury Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej w Warszawie (na dzień wszczęcia postępowania wartość sprawy przekraczała 10 % kapitałów własnych Spółki)

Spółka Trakcja S.A. w Warszawie połączyła się ze spółką Przedsiębiorstwo Robót Kolejowych i Inżynierskich S.A. we Wrocławiu. W wyniku tego połączenia następcą prawnym obu spółek jest Trakcja PRKiI S.A. w Warszawie. W związku z ogłoszeniem przez Sąd Rejonowy dla Warszawy – Pragi Północ w Warszawie upadłości spółki Przedsiębiorstwo Napraw Infrastruktury Sp. z o.o. (dalej: „PNI”) z możliwością zawarcia układu, spółka Przedsiębiorstwo Robót Komunikacyjnych i Inżynierskich S.A. we Wrocławiu złożyła do sądu upadłościowego zgłoszenie wierzytelności Spółki z dnia 20 listopada 2012 roku. Zgłoszenie dotyczyło wierzytelności w łącznej kwocie 55 664 100,89 zł, obejmujących należność główną, odsetki wymagalne do dnia ogłoszenia upadłości oraz naliczone kary umowne.

Według wiedzy Spółki, została sporządzona lista wierzytelności względem PNI. Wierzytelności Trakcji PRKiI S.A. zostały uznane w wysokości 10 569 163,16 zł, w tym 10 274 533,87 zł z tytułu niezapłaconych faktur oraz 294 632,29 zł z tytułu odsetek za zwłokę w zapłacie. Odmówiono uznania należności z tytułu kar umownych i pozostałych roszczeń w łącznej kwocie 44 956 834,35 zł. Spółka nie zgadza się z odmową uznania powyższej części wierzytelności, w związku z powyższym do sędziego - komisarza został wniesiony sprzeciw co do odmowy uznania wierzytelności w powyższym zakresie. Sąd odrzucił sprzeciw, w związku z czym Spółka złożyła do Sądu zażalenie, które zostało oddalone. W dniu 8 czerwca 2015 roku Spółka otrzymała zawiadomienie od syndyka masy upadłości o zmianie sposobu prowadzenia upadłości z układowego na likwidacyjne. Sprawa jest w toku i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

Zgłoszenie wierzytelności do masy upadłości Projekt-Bud Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie

Spółka informuje, że w dniu 10 marca 2015 roku postanowieniem Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie ogłoszona została upadłość Projekt-Bud Sp. z o.o. („Upadły”) z możliwością zawarcia układu. Spółka zgłosiła przysługujące jej wierzytelności od Upadłego w kwocie łącznej 9 708 613,62 zł. Na kwotę łączną zgłoszonych wierzytelności składają się wierzytelności z tytułu najmu lokomotyw wraz z wagonami, najmu sprzętu, umowy sprzedaży, wykonanych robót budowlanych i kary umownej naliczonej Upadłemu. W dniu 31 grudnia 2015 roku nastąpiła bezpośrednia zapłata kwoty 7 382 827,30 zł przez PKP PLK. W związku z powyższym na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego Spółce przysługuje wierzytelność od Upadłego w kwocie 2 325 786,32 zł z tytułu naliczonej kary umownej.

Największe postępowanie z grupy zobowiązań:

Sprawa z powództwa Eiffage Polska Koleje Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie

Eiffage Polska Koleje Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie w dniu 15 maja 2015 roku wniosła pozew o zapłatę na kwotę 1 634 833,00 zł przeciwko Trakcji PRKiI S.A. dochodząc zapłaty wynagrodzenia z tytułu poniesionych dodatkowych kosztów w przedłużonym czasie Umowy. Spółka złożyła odpowiedź na pozew, a obecnie sprawa jest w toku. Jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

50. Dywidendy wypłacone i zadeklarowane

W okresie 2016 roku wystąpiła wypłata dywidendy przez Spółkę Trakcja PRKiI S.A.

W dniu 16 czerwca 2016 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę, aby zysk Spółki za rok 2015 w wysokości 35 161 377,61 złotych przeznaczyć:

- w kwocie 17 475 846,32 złotych (tj. 0,34 zł na jedną akcję) na wypłatę dywidendy,
- w kwocie 17 685 531,29 złotych na kapitał zapasowy.

Liczba akcji objętych dywidendą wynosi 51 399 548.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie ustaliło dzień dywidendy na 24 czerwca 2016 roku, a dzień wypłaty dywidendy na 8 lipca 2016 roku.

51. Aktywa oddane pod zabezpieczenie

Aktywa oddane pod zabezpieczenie w wartości księgowej:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Rzeczowe aktywa trwałe	32 519	43 780
Nieruchomości inwestycyjne	-	17 602
Kaucje	12 133	25 530
Należności	90 616	172 380
Akcje / udziały	11 754	-
Razem	147 022	259 292

52. Informacja na temat udzielonych gwarancji i poręczeń oraz zabezpieczeń na majątku

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka miała ustanowione następujące zabezpieczenia na swoich aktywach:

Hipoteki

Obciążona nieruchomość	Kwota obciążenia hipotecznego	Przedmiot zabezpieczenia hipotecznego	Uwagi
Nieruchomość położona we Wrocławiu przy ul. Kniaziewiczza	24 000	Kredyt	Rzeczowe aktywa trwałe
Nieruchomości położona we Wrocławiu przy ul. Lotniczej	75 000	Kredyt	Rzeczowe aktywa trwałe
RAZEM	99 000		

Kaucje

Przedmiot zabezpieczenia	Kwota obciążenia
Zabezpieczenie gwarancji należytego wykonania umowy	7 364
Zabezpieczenie należytego wykonania umów	3 015
Zabezpieczenie płatności dot. umów najmu	1 298
Wadium przetargowe	356
Pozostałe	100
RAZEM	12 133

53. Informacje na temat podmiotów powiązanych

Poniżej przedstawiono łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi za dany rok obrotowy.

Podmioty powiązane	Okres	Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Przychody z tytułu odsetek	Koszty z tytułu odsetek	Przychody finansowe z tyt. otrzymanych dywidend
Akcjonariusze:						
COMSA S.A.	1.01.16-31.12.16	-	1 801	-	-	-
	1.01.15-31.12.15	-	1 760	-	-	-
Spółki zależne:						
PRK7						
Nieruchomości Sp. z o.o.	1.01.16-31.12.16	23	18	20	-	776
	1.01.15-31.12.15	30	62	20	-	1 300
Torprojekt Sp. z o.o.	1.01.16-31.12.16	140	2 802	-	-	615
	1.01.15-31.12.15	140	2 455	-	-	301
AB Kauno Tiltai	1.01.16-31.12.16	2 986	-	-	-	22 617
	1.01.15-31.12.15	3 033	-	-	-	14 241
PEUIM Sp. z o.o.	1.01.16-31.12.16	166	1 020	1 309	-	-
	1.01.15-31.12.15	32	6	648	-	-
Dalba Sp. z o.o.	1.01.16-31.12.16	17	-	-	-	-
	1.01.15-31.12.15	19	-	-	-	-
AB Kauno Tiltai Lenkijos skyrius	1.01.16-31.12.16	-	-	-	-	-
	1.01.15-31.12.15	-	-	-	-	-
Wspólne przedsiębiorstwa:						
BTW Sp. z o.o.	1.01.16-31.12.16	1 020	5 107	-	-	-
	1.01.15-31.12.15	981	5 198	-	-	-
Razem	1.01.16-31.12.16	4 352	10 748	1 329	-	24 007
	1.01.15-31.12.15	4 235	9 481	668	-	15 842

Poniżej przedstawiono informacje dotyczące należności i zobowiązań od/wobec podmiotów powiązanych na koniec danego roku obrotowego.

Podmioty powiązane	Dzień bilansowy	Zobowiązania			
		Należności od podmiotów powiązanych	wobec podmiotów powiązanych	Pożyczki udzielone	Pożyczki otrzymane
Akcjonariusze:					
COMSA S.A.	31.12.2016	-	831	-	-
	31.12.2015	-	1 011	-	-
Spółki zależne:					
PRK7 Nieruchomości Sp. z o.o.	31.12.2016	2	-	3 215	-
	31.12.2015	20	-	2 820	-
TORPROJEKT Sp. z o.o.	31.12.2016	23	1 579	-	-
	31.12.2015	10	1 131	-	-
AB Kauno Tiltai	31.12.2016	2 999	3	-	-
	31.12.2015	3 098	10 257	-	-
PEUIM Sp. z o.o.	31.12.2016	-	425	-	-
	31.12.2015	-	-	-	-
Dalba Sp. z o.o.	31.12.2016	-	-	-	-
	31.12.2015	-	-	-	-
AB Kauno Tiltai Lenkijos skyrius	31.12.2016	-	-	-	-
	31.12.2015	-	-	-	-
BTW Sp. z o.o.	31.12.2016	82	2 128	-	-
Wspólne przedsięwzięcia:					
BTW Sp. z o.o.	31.12.2015	194	1 484	-	-
Razem	31.12.2016	3 106	4 966	3 215	-
	31.12.2015	3 322	13 883	2 820	-

Transakcje z podmiotami powiązanymi są zawierane na warunkach rynkowych.

Spółka podpisała ze swoim akcjonariuszem: COMSA S.A. umowę polegającą na udzieleniu jej licencji na cały know-how techniczny oraz znak towarowy, a także udostępnienie dóbr niematerialnych w postaci: kompetencji, znajomości branży, wiedzy eksperckiej w zakresie organizacyjnym, operacyjnym, handlowym, technologicznym posiadanych przez COMSA S.A. Umowa została zawarta na warunkach rynkowych. Wynagrodzenie za świadczenie powyższych usług przez COMSA S.A. wyniosło w 2016 roku 1 801 tys. zł.

Kwoty nieuregulowanych płatności nie są zabezpieczone i zostaną rozliczone w środkach pieniężnych. Nie udzielono i nie otrzymano żadnych gwarancji. W okresie obrachunkowym nie ujęto kosztów z tytułu należności wątpliwych i zagrożonych wynikających z transakcji ze stronami powiązanymi.

Saldo udzielonych pożyczek jednostkom powiązanim na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawia poniższa tabela:

Pożyczkobiorca	Kwota przyznanej pożyczki (w tys.)	Waluta umowy	Końcowy termin spłaty	Główne zasady naliczania odsetek	Kwota pożyczki pozostała do spłaty	Charakter powiązań kapitałowych
PRK 7 Nieruchomości Sp. z o.o.	9 500	PLN	31.03.2017	WIBOR 1 M + marża	3 215	spółka zależna
RAZEM	9 500				3 215	

Pożyczki udzielone jednostkom zależnym ujęte są w części krótkoterminowej w pozycji pozostałe aktywa finansowe.

54. Informacja dotycząca świadczeń dla kluczowego personelu

Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej i członków organów nadzorujących Spółki w roku 2016:

Wynagrodzenie Zarządu Spółki Trakcja PRKiI:

Wynagrodzenie Zarządu Spółki	Rok obrotowy zakończony			
	31.12.2016 Badane		31.12.2015 Przekształcone	
	W Jednostce dominującej	W spółkach zależnych	W Jednostce dominującej	W spółkach zależnych
Płace i inne krótkoterminowe świadczenia pracownicze	3 942	1 802	7 462	1 746
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	92	639	-
Pozostałe świadczenia długoterminowe	-	-	-	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	-	4 439	-
Płatności na bazie akcji	-	-	-	-
Razem	3 942	1 894	12 540	1 746

Członkowie Zarządu Trakcji PRKiI nie byli akcjonariuszami lub udziałowcami kontrolującymi, współkontrolującymi lub mającymi znaczący wpływ na podmioty spoza Grupy Trakcja.

Spółka w roku 2016 nie zawarła istotnych transakcji z kadrą kierowniczą.

Szczegóły umów zawartych z osobami zarządzającymi zostały opisane w punkcie 5.10 natomiast dodatkowe informacje na temat wynagrodzenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej znajdują się w punkcie 5.9 Sprawozdania Zarządu z działalności Spółki Trakcja PRKiI za rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku.

Wynagrodzenie Rady Nadzorczej Spółki Trakcja PRKiI:

Wynagrodzenie Rady Nadzorczej Spółki	Rok obrotowy zakończony			
	31.12.2016 Badane		31.12.2015 Przekształcone	
	W Jednostce dominującej	W spółkach zależnych	W Jednostce dominującej	W spółkach zależnych
Płace i inne krótkoterminowe świadczenia pracownicze	578	262	378	512
Razem	578	262	378	512

55. Istotne zdarzenia w okresie roku obrotowego oraz następujące po dniu bilansowym

Istotne wydarzenia w 2016 roku	RB
Znaczące umowy - kontrakty budowlane	
Podpisanie przez spółkę zależną AB Kauno Tiltai od dnia 16.12.2015 r. do dnia 29.04.2016 r. umów zawartych z Litewskim Zarządem Dróg przy Ministerstwie Komunikacji o łącznej wartości w przeliczeniu na PLN 146 595 585,42 PLN. Umową o najwyższej wartości była umowa zawarta przez konsorcjum, w skład którego wchodzi Kauno, której wartość netto w przeliczeniu na PLN wyniosła: 105 610 072,91 PLN.	8/2016
24.05.2016 r. Spółka zawarła z Przedsiębiorstwem Usług Technicznych INTERCOR sp. z o.o. aneks do umowy konsorcjum, która była zawarta celem ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego na „Projekt i budowę drogi ekspresowej S-5 na odcinku Nowe Marzy-Bydgoszcz-granica województwa kujawsko-pomorskiego i wielkopolskiego. Część 4 – Projekt i budowa drogi ekspresowej S-5 na odcinku od węzła Szubin (z węzłem) do węzła Jaroszewo (z węzłem) o długości około 19,3 km” oraz aneks do umowy konsorcjum, która była zawarta celem ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego na „Projekt i budowę drogi ekspresowej S-5 na odcinku Nowe Marzy-Bydgoszcz-granica województwa kujawsko-pomorskiego i wielkopolskiego. Część 1 – Projekt i budowa drogi ekspresowej S-5 na odcinku od węzła Aleksandrowo (z węzłem) do węzła Tryszczyn (z węzłem) o długości około 14,7 km”. Na mocy obu aneksów ustalono nowy udział procentowy w realizacji zamówienia w ramach konsorcjów.	14/2016
29.12.2016 r. Spółka zawarła jako Lider konsorcjum umowę z PKP PLK S.A. na realizację robót budowlanych w ramach Przetargu nr 1 – Modernizacja odcinka Jaworzno Szczakowa – Trzebinia (km 1,150 – 0,000 linii nr 134, km 15,810 – 29,110 linii nr 133) o wartości netto 296,45 mln zł. Planowany udział Emitenta wynosi 146,27 mln zł. netto. Prace mają być zrealizowane w ciągu 24 miesięcy od dnia rozpoczęcia robót.	25/2016
Znaczące umowy - pozostałe	
Podpisanie przez Spółkę z PZU S.A. aneksu do umowy zlecenia o okresowe udzielanie gwarancji ubezpieczeniowych kontraktowych, który nadaje jej nową treść. Na podstawie umowy ustalono odnawialny maksymalny limit zaangażowania w wysokości 150 mln zł obowiązujący w okresie od 21.01.2016 r. do 20.01.2017 r. Zabezpieczenie umowy stanowią 3 weksle własne in blanco wystawione przez Emitenta wraz z deklaracją wekslową.	2/2016
Zawarcie przez Spółkę z STU Ergo Hestia S.A. umowy o współpracy w zakresie udzielania gwarancji ubezpieczeniowych w ramach przyznanego limitu gwarancyjnego. Na podstawie umowy ustanowiono na czas nieokreślony odnawialny maksymalny limit zaangażowania w wysokości 150 mln zł. Zabezpieczenie umowy stanowi 10 weksli własnych in blanco wystawionych przez Emitenta wraz z deklaracjami wekslowymi.	3/2016
Podpisanie przez Spółkę z HSBC Bank Polska S.A. aneksu do umowy o linię gwarancyjną do kwoty 70 mln zł. Na mocy aneksu wydłużono termin dostępności gwarancji bankowej do dnia 30.09.2016 r.	4/2016
Podpisanie przez Spółkę z mFaktoring S.A. aneksu do znaczącej umowy faktoringu z regresem. Na mocy aneksu limit finansowania przewidziany w umowie został zmieniony i wynosi 50 mln zł.	6/2016
Podpisanie aneksu do umowy ramowej z mBank S.A., na mocy którego została zwiększona kwota udzielonej Spółce przez Bank linii gwarancji z limitem gwarancyjnym.	16/2016

Zmiany w składzie Zarządu Spółki

6 września 2016 r. Spółka otrzymała od Pana Nerijus Eidukevicius oświadczenie o rezygnacji z funkcji Wiceprezesa Zarządu Trakcja PRKiI S.A. Rezygnacja została złożona ze skutkiem na dzień 8 września 2016 r.	21/2016
30 grudnia 2016 r. Spółka otrzymała od Pana Sławomira Raczyńskiego oświadczenie o rezygnacji z funkcji Wiceprezesa Zarządu Trakcja PRKiI S.A. Rezygnacja została złożona ze skutkiem na dzień 30 grudnia 2016 r.	27/2016

Pozostałe

W wyniku przeprowadzonego testu na utratę wartości firmy (tzw. goodwill) przypisanej do ośrodka wypracowującego środki pieniężne, w którego skład wchodzi spółki zależne: PEUiM Sp. z o.o., Dalba Sp. z o.o. oraz PDM Białystok S.A., dokonanie odpisu aktualizującego wartość firmy w kwocie 12.302 tys. zł, który rozpoznano w skonsolidowanym wyniku 2015 roku.	
Dodatkowo powzięcie przez Spółkę wiadomości o rezerwie związanej przez spółkę zależną AB Kauno tiltai, której wpływ na skonsolidowany wynik Grupy Trakcja za 2015 rok wynosi 27.800 tys. zł. Rezerwę zawiązano na dzień 31.12.2015 r. w związku ze sporem sądowym pomiędzy konsorcjum, w którego skład wchodzi AB Kauno tiltai, a AB Lietuvos geležinkeliai, w którym AB Lietuvos geležinkeliai roszczą o naliczenie kary umownej za opóźnienie w realizacji robót.	5/2016
Spółka otrzymała zawiadomienie od akcjonariusza COMSA S.A. o zmianie o co najmniej 2% głosów w Walnym Zgromadzeniu Spółki. Obecnie Comsa posiada 15 843 193 akcje, co stanowi 30,82% kapitału zakładowego Spółki, uprawniając COMSA S.A. do 15 843 193 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki, co stanowi 30,82% ogólnej liczby głosów.	7/2016
Zarząd Spółki podjął uchwałę w sprawie podziału zysku za rok 2015 rekomendując Walnemu Zgromadzeniu Spółki aby zysk w wysokości 35 161 377,61 złotych przeznaczyć:	9/2016
- w kwocie 17 475 846,32 złotych (tj. 0,34 zł na jedną akcję) na wypłatę dywidendy, - w kwocie 17 685 531,29 złotych na kapitał zapasowy.	
Podjęcie decyzji przez Radę Nadzorczą Spółki o wyborze Deloitte Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. jako podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.	10/2016
Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę pozytywnie opiniującą rekomendację Zarządu dotyczącą podziału zysku za 2015 r.	11/2016
Zwołanie Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki w dniu 16.06.2016 r., godz. 9:00 w Warszawie.	12/2016
Podanie przez Zarząd Spółki do publicznej wiadomości treści projektów uchwał, które były przedmiotem obrad Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego na dzień 16.06.2016 r.	13/2016

Orzymanie projektu uchwały w sprawie podziału zysku za rok 2015 od akcjonariusza Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny reprezentowany przez Nationale-Nederlanden Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.	15/2016
Zarząd Spółki podał do publicznej wiadomości treść podjętych i niepodjętych uchwał na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Spółki, które odbyło się w dniu 16.06.2016 r.	17/2016
Zarząd Spółki przekazał wykaz akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Spółki z dnia 16.06.2016 r.	18/2016
16.06.2016 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki powołało Radę Nadzorczą na nową, wspólną trzyletnią kadencję.	19/2016
16.06.2016 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę, aby zysk Spółki za rok 2015 w wysokości 35 161 377,61 złotych przeznaczyć: - w kwocie 17.475.846,32 złotych (tj. 0,34 zł na jedną akcję) na wypłatę dywidendy, - w kwocie 17.685.531,29 złotych na kapitał zapasowy.	20/2016
22.09.2016 r. Zarząd wobec istotnego opóźnienia perspektywy finansowej 2014-2020 w ogłaszanych przetargach na rynku infrastrukturalnym, głównie kolejowym, po wnikliwej analizie wszystkich aspektów biznesowych i społecznych, podjął decyzję o optymalizacji struktury organizacyjnej Spółki, która w efekcie prowadzi do likwidacji stanowisk pracy na podstawie art. 2 ust. 3 i 4 Ustawy z dnia 13.03.2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników.	22/2016
Spółka utworzyła rezerwę na restrukturyzację zatrudnienia, która została ujęta w jednostkowym i skonsolidowanym wyniku finansowym za rok 2016. Łączna wartość utworzonej rezerwy oraz poniesionych kosztów, która obciążała wynik Spółki i Grupy Trakcja PRKiI S.A., oszacowana na kwotę 3,9 mln złotych, została zaprezentowana w sprawozdaniu finansowym za III kwartał 2016 roku i zostanie rozliczona do 30 czerwca 2017 roku.	23/2016
Zmiana terminu publikacji raportu okresowego za III kwartał 2016 r.	24/2016
29.12.2016 r. Spółka otrzymała zawiadomienie w trybie art. 19 ust. 1 rozporządzenia MAR złożone przez Comsa S.A. jako osobę blisko związaną z Fernando Perea Samarra i Jorge Miarnau Montserrat (członkami Rady Nadzorczej Emitenta).	26/2016

Po dniu bilansowym do dnia sporządzenia niniejszego rocznego sprawozdania finansowego, to jest do dnia 21 marca 2017 roku, nie wystąpiły zdarzenia, które nie zostały, a powinny być ujęte w księgach rachunkowych roku obrotowego.

Istotne wydarzenia po dacie bilansowej	RB
Znaczące umowy	
20.01.2017 r. Spółka zawarła jako Lider konsorcjum umowę z PKP PLK S.A. na zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych w ramach projektu: „Prace na liniach kolejowych nr 140, 148, 157, 159, 173, 689, 691 na odcinku Chybie – Żory – Rybnik – Nędza / Turze” w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ) 5.2-5 o wartości netto 373,7 mln zł. Planowany udział Emitenta wynosi 124,5 mln zł. netto. Prace mają być zrealizowane w ciągu 30 miesięcy od daty podpisania umowy.	2/2017
Pozostałe	
9.01.2017 r. Spółka przekazała do publicznej wiadomości terminy publikacji raportów okresowych w 2017 r.	1/2017
15.03.2017 w wyniku przeprowadzonego testu na utratę wartości firmy (tzw. goodwill) przypisanej do ośrodka wypracowującego środki pieniężne, w którego skład wchodzi następujące spółki zależne: Przedsiębiorstwo Eksploatacji Ulic i Mostów Sp. z o.o., Dalba Sp. z o.o. oraz Przedsiębiorstwo Drogowo-Mostowe Białystok S.A., Zarząd podjął decyzję o konieczności dokonania odpisu aktualizującego wartość tego aktywa w skonsolidowanym bilansie Grupy Trakcja w wysokości 11 799 tys. zł., który rozpoznano w skonsolidowanym wyniku 2016 roku.	3/2017

Po dniu bilansowym, w dniu 9 lutego 2017 roku została utworzona spółka zależna ТРАКЦІЯ УКРАЇНА („Trakcja Ukraina” Sp. z o.o.) na Ukrainie z siedzibą w Dnipro, której większościowym udziałowcem jest spółka PDM Białystok S.A. zaś Spółka Trakcja PRKil S.A. utworzyła z dniem 3 marca 2017 roku oddział swojej spółki na Ukrainie.

56. Sprawozdanie finansowe w warunkach wysokiej inflacji

Skumulowana średnioroczna stopa inflacji za ostatnie 3 lata dla każdego z okresów objętych niniejszymi informacjami finansowymi nie przekroczyła wartości 100%, dlatego nie wystąpiła konieczność przekształcenia sprawozdań finansowych o wskaźnik zmian cen.

57. Zatrudnienie

Przeciętne zatrudnienie w Spółce kształtowało się następująco:

	Rok obrotowy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Badane
Przeciętne zatrudnienie w Spółce w okresie sprawozdawczym:		
Zarząd	5	5
Administracja	126	130
Dział sprzedaży	6	5
Pion produkcji	848	827
Pozostali	1	5
Razem	986	972

Zatrudnienie w Spółce na dzień bilansowy kształtowało się następująco:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Zatrudnienie w Spółce na dzień bilansowy:		
Zarząd	3	5
Administracja	130	123
Dział sprzedaży	6	5
Pion produkcji	798	822
Pozostali	-	2
Razem	937	957

58. Aktywa ZFŚS oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Spółka tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Spółki, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych. Spółka skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Spółki.

Tabela poniżej przedstawia analitykę aktywów, zobowiązań, kosztów oraz saldo netto skompensowanych aktywów i zobowiązań Funduszu:

	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Przekształcone
Pożyczki udzielone pracownikom	661	906
Środki pieniężne	715	781
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(1 314)	(1 237)
Saldo po skompensowaniu	62	450
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	1 248	1 235

59. Wynagrodzenie audytora

Na podstawie uchwały Rady Nadzorczej Trakcja PRKiI podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań Grupy i Jednostki dominującej jest Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. z siedzibą w Warszawie przy Al. Jana Pawła II 22.

W dniu 19 lipca 2016 roku, Jednostka dominująca zawarła umowę z Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. na:

- przegląd półrocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego według stanu na dzień 30 czerwca 2016 roku zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości;
- badanie rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości.

Umowa została zawarta na okres wykonania przedmiotu umowy.

Wysokość wynagrodzenia biegłego rewidenta za usługi świadczone na rzecz Spółki przedstawia poniższa tabela:

	Rok obrotowy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
	Badane	Badane
Z tytułu umowy o badanie sprawozdania finansowego	144	135
Z tytułu umowy o przegląd sprawozdania finansowego	72	68
Inne usługi poświadczające	5	5
Razem	221	208

Wynagrodzenie za badanie wybranych spółek Grupy Trakcja jest płacone na podstawie odrębnych umów zawartych pomiędzy podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych i każdą z wybranych spółek Grupy.

Warszawa, 21 marca 2017 roku

Jarosław Tomaszewski
Prezes Zarządu

Marek Kacprzak
Wiceprezes Zarządu

Paweł Nogalski
Wiceprezes Zarządu

Sporządzający sprawozdanie:

Elżbieta Okuła
Główna Księgowa

**TRAKCJA PRKiI S.A.
WARSZAWA, UL. ZŁOTA 59**

**SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK OBROTOWY 2016**

**WRAZ
Z OPINIĄ BIEGŁEGO REWIDENTA
I
RAPORTEM Z BADANIA**

SPIS TREŚCI

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA.....	3
RAPORT Z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPÓŁKI TRAKCJA PRKII S.A. ZA ROK OBROTOWY 2016	6
I. INFORMACJE OGÓLNE	6
1. Dane identyfikujące badaną Spółkę	6
2. Informacje o sprawozdaniu finansowym za poprzedni rok obrotowy.....	6
3. Dane identyfikujące podmiot uprawniony oraz kluczowego biegłego rewidenta przeprowadzającego w jego imieniu badanie.....	7
4. Dostępność danych i oświadczenia kierownictwa Spółki.....	7
II. SYTUACJA MAJĄTKOWA I FINANSOWA SPÓŁKI	8
III. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE.....	9
1. Ocena systemu rachunkowości.....	9
2. Informacje identyfikujące badane sprawozdanie finansowe.....	9
3. Informacje o wybranych istotnych pozycjach sprawozdania finansowego.....	9
4. Kompletność i poprawność sporządzenia dodatkowych informacji i objaśnień oraz sprawozdania z działalności Spółki.....	10
IV. UWAGI KOŃCOWE	11
SPRAWOZDANIE FINANSOWE SPÓŁKI ZA ROK OBROTOWY 2016	
1. Rachunek zysków i strat oraz sprawozdanie z dochodów całkowitych	
2. Bilans	
3. Rachunek przepływów pieniężnych	
4. Zestawienie zmian w kapitale własnym	
5. Informacje dodatkowe obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości oraz inne informacje objaśniające	
SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI ZA ROK OBROTOWY 2016	

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Dla Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Trakcja PRKiI S.A.

Sprawozdanie z badania sprawozdania finansowego

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego Spółki Trakcja PRKiI S.A. z siedzibą w Warszawie przy ulicy Złotej 59 (dalej „Spółka”), na które składają się: bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2016 roku, rachunek zysków i strat i sprawozdanie z całkowitych dochodów, zestawienie zmian w kapitale własnym, rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku oraz informacje dodatkowe, obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości i inne informacje objaśniające.

Odpowiedzialność kierownika Spółki i osób sprawujących nadzór za sprawozdanie finansowe

Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania finansowego i za jego rzetelną prezentację zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa. Zarząd Spółki jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia sprawozdania finansowego nie zawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późniejszymi zmianami), zwaną dalej „Ustawą o rachunkowości”, Zarząd Spółki oraz członkowie jej Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w Ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Jesteśmy odpowiedzialni za wyrażenie opinii o tym sprawozdaniu finansowym na podstawie przeprowadzonego przez nas badania.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień rozdziału 7 Ustawy o rachunkowości oraz zgodnie z Krajowymi Standardami Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętymi uchwałą nr 2783/52/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 roku z późniejszymi zmianami. Standardy te wymagają przestrzegania wymogów etycznych oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnego zniekształcenia.

Badanie polegało na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w sprawozdaniu finansowym. Dobór procedur zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem. Dokonując oceny tego ryzyka biegły rewident bierze pod uwagę działanie kontroli wewnętrznej w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji przez Spółkę sprawozdania finansowego w celu zaprojektowania odpowiednich w danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii o skuteczności kontroli wewnętrznej Spółki. Badanie obejmuje także ocenę odpowiedniości przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, racjonalności ustalonych przez Zarząd Spółki wartości szacunkowych, jak również ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia opinii z badania.

Opinia o sprawozdaniu finansowym

Naszym zdaniem załączone sprawozdanie finansowe:

- przekazuje rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Spółki na dzień 31 grudnia 2016 roku, jak też jej wynik finansowy i przepływy pieniężne za rok obrotowy od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Spółkę przepisami prawa oraz postanowieniami statutu Spółki.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Opinia na temat sprawozdania z działalności

Nasza opinia z badania sprawozdania finansowego nie obejmuje sprawozdania z działalności.

Za sporządzenie sprawozdania z działalności zgodnie z Ustawą o rachunkowości oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa jest odpowiedzialny Zarząd Spółki. Ponadto Zarząd Spółki oraz członkowie Rady Nadzorczej jednostki są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie z działalności spełniało wymagania przewidziane w Ustawie o rachunkowości.

Naszym obowiązkiem było, w związku z przeprowadzonym badaniem sprawozdania finansowego, zapoznanie się z treścią sprawozdania z działalności i wskazanie czy informacje w nim zawarte uwzględniają postanowienia art. 49 Ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2014 r. poz. 133 z późniejszymi zmianami) i są zgodne z informacjami zawartymi w załączonym sprawozdaniu finansowym. Naszym obowiązkiem było także złożenie oświadczenia, czy w świetle naszej wiedzy o Spółce i jej otoczeniu uzyskanej podczas badania sprawozdania finansowego stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności istotne zniekształcenia.

Naszym zdaniem informacja zawarte w sprawozdaniu z działalności uwzględniają postanowienia art. 49 Ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2014 r. poz. 133 z późniejszymi zmianami) i są zgodne z informacjami zawartymi w załączonym sprawozdaniu finansowym. Ponadto, w świetle wiedzy o Spółce i jej otoczeniu uzyskanej podczas badania, nie stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności istotnych zniekształceń.

Oświadczenie jednostki o stosowaniu ładu korporacyjnego

W związku z przeprowadzonym badaniem sprawozdania finansowego, naszym obowiązkiem było również zapoznanie się z oświadczeniem Spółki o stosowaniu ładu korporacyjnego stanowiącym wyodrębnioną część sprawozdania z działalności Spółki. Naszym zdaniem w oświadczeniu tym Spółka zawarła informacje wymagane zgodnie z zakresem określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz spółkach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1639 z późniejszymi zmianami) lub regulaminach wydanych na podstawie art. 61 tej ustawy. Informacje te są zgodne z mającymi zastosowanie przepisami oraz z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym.

Maciej Krasoń
Kluczowy biegły rewident
przeprowadzający badanie
nr ewidencyjny 10149

W imieniu Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. – podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wpisanego na listę podmiotów uprawnionych prowadzoną przez KRBR pod nr. ewidencyjnym 73:

Maciej Krasoń – Wiceprezes Zarządu Deloitte Polska Sp. z o.o. – komplementariusza Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.

Warszawa, 21 marca 2017 roku

**RAPORT Z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
SPÓŁKI TRAKCJA PRKiI S.A.
ZA ROK OBROTOWY 2016**

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Dane identyfikujące badaną Spółkę

Spółka działa pod firmą Trakcja PRKiI S.A. (dalej „Spółka”). Siedzibą Spółki jest Warszawa, ul. Złota 59.

Spółka prowadzi działalność w formie spółki akcyjnej. Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000084266.

Spółka działa na podstawie przepisów Kodeksu spółek handlowych.

Kapitał zakładowy Spółki według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosił 41.120 tys. zł i dzielił się na 51.399.548 akcji zwykłych o wartości nominalnej 0,80 zł każda.

W badanym okresie Spółka prowadziła działalność głównie w zakresie robót budowlanych związanych ze wznoszeniem budowli inżynierii lądowej oraz robót budowlanych specjalistycznych.

W skład Zarządu Spółki na dzień wydania opinii wchodził:

- Jarosław Tomaszewski - Prezes Zarządu,
- Marek Kacprzak - Wiceprezes Zarządu,
- Paweł Nogalski - Wiceprezes Zarządu.

W badanym okresie oraz do dnia wydania opinii wystąpiły następujące zmiany w składzie Zarządu Spółki:

- w dniu 6 września 2016 roku Nerijus Eidukevicius złożył rezygnację z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Spółki ze skutkiem na dzień 8 września 2016 roku,
- w dniu 30 grudnia 2016 roku Sławomir Raczyński złożył rezygnację z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Spółki i jego mandat wygasł w tym samym dniu.

2. Informacje o sprawozdaniu finansowym za poprzedni rok obrotowy

Działalność Spółki w 2015 roku zamknęła się zyskiem netto w wysokości 35.161 tys. zł. Sprawozdanie finansowe Spółki za rok obrotowy 2015 podlegało badaniu przez biegłego rewidenta. Badanie zostało przeprowadzone przez podmiot uprawniony Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. Biegły rewident wydał o tym sprawozdaniu opinię bez zastrzeżeń.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy zatwierdzające sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2015 odbyło się w dniu 16 czerwca 2016 roku. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy postanowiło o następującym podziale zysku netto za rok 2015:

- dywidendy dla Akcjonariuszy - 17.476 tys. zł,
- kapitał zapasowy - 17.685 tys. zł.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2015 zostało złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 27 czerwca 2016 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2015 zostało złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 27 czerwca 2016 roku.

3. Dane identyfikujące podmiot uprawniony oraz kluczowego biegłego rewidenta przeprowadzającego w jego imieniu badanie

Wyboru podmiotu uprawnionego dokonała Rada Nadzorcza. Badanie sprawozdania finansowego zostało przeprowadzone na podstawie umowy z dnia 29 lipca 2016 roku, zawartej pomiędzy Spółką a firmą Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. z siedzibą w Warszawie, al. Jana Pawła II 22, wpisaną na prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod nr 73. W imieniu podmiotu uprawnionego badanie sprawozdania finansowego Spółki zostało przeprowadzone pod nadzorem kluczowego biegłego rewidenta Macieja Krasonia (nr ewidencyjny 10149) w dniach od 28 listopada do 9 grudnia 2016 roku, od 20 lutego do 17 marca 2017 roku oraz poza siedzibą Spółki do dnia wydania niniejszej opinii.

Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. oraz kluczowy biegły rewident przeprowadzający badanie potwierdzają, iż są uprawnieni do badania sprawozdań finansowych oraz spełniają warunki określone w art. 56 ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1000 z późniejszymi zmianami) do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o sprawozdaniu finansowym Spółki.

4. Dostępność danych i oświadczenia kierownictwa Spółki

Nie wystąpiły ograniczenia zakresu naszego badania.

Podmiotowi uprawnionemu i kluczowemu biegłemu rewidentowi w trakcie badania udostępniono żądane dokumenty i dane, jak również udzielono wyczerpujących informacji i wyjaśnień, co między innymi zostało potwierdzone pisemnym oświadczeniem Zarządu Spółki z dnia 21 marca 2017 roku.

II. SYTUACJA MAJĄTKOWA I FINANSOWA SPÓŁKI

Poniżej zaprezentowane są podstawowe wielkości z rachunku zysków i strat oraz sprawozdanie z dochodów całkowitych, bilans oraz wskaźniki finansowe opisujące wynik finansowy Spółki, jej sytuację finansową i majątkową w porównaniu do analogicznych wielkości za rok ubiegły.

Podstawowe dane finansowe pochodzące z rachunku zysków i strat (w tys. zł)

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Przychody ze sprzedaży	826.198	763.399
Koszty działalności operacyjnej	(814.682)	(735.258)
Wynik na działalności operacyjnej	9.714	30.094
Zysk (strata) netto	28.699	35.161
Dochody całkowite	29.449	35.000

Podstawowe dane finansowe pochodzące z bilansu (w tys. zł)

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Zapasy	30.400	31.283
Należności z tytułu dostaw i usług	276.882	93.573
Aktywa obrotowe	356.980	299.500
Suma aktywów	1.014.058	919.161*
Kapitał (fundusz) własny	625.311	613.327
Zobowiązania krótkoterminowe (w tym krótkoterminowe rezerwy i rozliczenia międzyokresowe bierne)	307.753	258.285
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	228.552	163.296
Suma zobowiązań i rezerw	388.747	305.834*

Wskaźniki rentowności i efektywności

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
- rentowność sprzedaży	1%	4%
- rentowność netto kapitału własnego	5%	6%
- wskaźnik rotacji majątku	0,81	0,83
- wskaźnik rotacji należności w dniach	81	109
- wskaźnik rotacji zobowiązań w dniach	87	105
- wskaźnik rotacji zapasów w dniach	14	12

Płynność/Kapitał obrotowy netto

- stopa zadłużenia	38%	33%
- stopień pokrycia majątku kapitałem własnym	62%	67%
- kapitał obrotowy netto (w tys. zł)	49.227	41.214
- wskaźnik płynności	1,16	1,16
- wskaźnik podwyższonej płynności	1,06	1,04

* Suma aktywów i długoterminowych rezerw uległa zmianie od ubiegłego roku o dokonaną bilansową korektę dotyczącą prezentowania per saldo aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Analiza powyższych wielkości i wskaźników wskazuje na wystąpienie w roku 2016 następujących tendencji:

- spadek rentowności sprzedaży i rentowności netto kapitału własnego,
- spadek wskaźnika rotacji majątku,
- spadek wskaźnika rotacji należności i zobowiązań w dniach,
- wzrost wskaźnika rotacji zapasów w dniach,
- wzrost poziomu zadłużenia Spółki,
- spadek pokrycia majątku kapitałem własnym,
- wzrost kapitału obrotowego netto,
- wzrost wskaźnika podwyższonej płynności.

III. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

1. Ocena systemu rachunkowości

Spółka posiada dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości, zgodną we wszystkich istotnych aspektach z wymaganiami art. 10 Ustawy o rachunkowości. Zasady te były stosowane w sposób ciągły i nie uległy one zmianie w stosunku do zasad stosowanych w roku poprzednim. Bilans otwarcia wynika z zatwierdzonego sprawozdania finansowego za poprzedni rok obrotowy i został on prawidłowo wprowadzony do ksiąg rachunkowych badanego okresu.

Na bazie testów przeprowadzonych w ramach procedur badania sprawozdania finansowego dokonaliśmy weryfikacji stosowanego systemu rachunkowości i nie stwierdziliśmy nieprawidłowości, które miałyby wpływ na sporządzone sprawozdania finansowe. Stosowany przez Spółkę system rachunkowości nie był jednak całościowo przedmiotem naszego badania.

Spółka przeprowadziła inwentaryzację aktywów, kapitałów własnych i zobowiązań w zakresie niezbędnym do potwierdzenia istnienia prezentowanych aktywów, kapitałów własnych i zobowiązań.

2. Informacje identyfikujące badane sprawozdanie finansowe

Badane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na dzień 31 grudnia 2016 roku i obejmuje:

- bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2016 roku, który po stronie aktywów oraz po stronie kapitałów własnych i zobowiązań wykazuje sumę 1.014.058 tys. zł,
- rachunek zysków i strat za okres od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku wykazujący zysk netto w kwocie 28.699 tys. zł,
- sprawozdanie z dochodów całkowitych za okres od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku wykazujące całkowity dochód ogółem w kwocie 29.449 tys. zł,
- zestawienie zmian w kapitale własnym za okres od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku wykazujące zwiększenie kapitału własnego o kwotę 11.984 tys. zł,
- rachunek przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku wykazujący zmniejszenie stanu środków pieniężnych o kwotę 117.205 tys. zł,
- informacje dodatkowe, obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości i inne informacje objaśniające.

3. Informacje o wybranych istotnych pozycjach sprawozdania finansowego

Struktura aktywów, kapitałów własnych i zobowiązań oraz pozycji kształtujących wynik finansowy została przedstawiona w sprawozdaniu finansowym.

Rzeczowe aktywa trwałe

- środki trwałe w kwocie 122.605 tys. zł,
- środki trwałe w budowie w kwocie 12.290 tys. zł.

Struktura własnościowa środków trwałych została zaprezentowana w nocy objaśniającej tę pozycję bilansu.

Inwestycje długoterminowe

Spółka sporządza testy na utratę wartości posiadanych inwestycji na datę bilansową. Testy przeprowadzone na datę 31 grudnia 2016 nie wykazały wystąpienia utraty wartości inwestycji.

Zapasy

Struktura zapasów oraz związanych z nimi odpisów aktualizujących została prawidłowo przedstawiona w nocie objaśniającej tę pozycję bilansu.

Należności

Struktura wiekowa należności handlowych została prawidłowo przedstawiona w nocie objaśniającej tę pozycję bilansu, łącznie z dotyczącymi ich odpisami aktualizującymi.

Zobowiązania

Specyfikację zaciągniętych kredytów wraz z opisem ich zabezpieczeń oraz zapadalności ujawniono w notach dodatkowych objaśnień i informacji do sprawozdania finansowego.

Rozliczenia międzyokresowe i rezerwy na zobowiązania

Struktura czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych oraz rezerw na zobowiązania została ujawniona w notach objaśniających.

4. Kompletność i poprawność sporządzenia dodatkowych informacji i objaśnień oraz sprawozdania z działalności Spółki

Spółka potwierdziła zasadność zastosowania zasady kontynuacji działalności przy sporządzaniu sprawozdania finansowego. Zasady wyceny aktywów, kapitału własnego i zobowiązań, pomiaru wyniku finansowego oraz sposobu sporządzenia sprawozdania finansowego zostały prawidłowo i kompletnie opisane w dodatkowych informacjach i objaśnieniach do sprawozdania finansowego.

Dodatkowe informacje i objaśnienia do sprawozdania finansowego w sposób prawidłowy i kompletny opisują istotne pozycje sprawozdawcze oraz jasno prezentują pozostałe istotne informacje wymagane przez MSSF.

Zarząd sporządził i załączył do sprawozdania finansowego sprawozdanie z działalności w roku obrotowym 2016. Sprawozdanie z działalności zawiera informacje wymagane art. 49 ust. 2 Ustawy o rachunkowości oraz rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2014 r. poz. 133 z późniejszymi zmianami). Dokonaliśmy sprawdzenia tego sprawozdania w zakresie ujawnionych w nim informacji, których bezpośrednim źródłem jest zbadane sprawozdanie finansowe.

IV. UWAGI KOŃCOWE

Oświadczenia Zarządu

Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. oraz kluczowy biegły rewident otrzymali od Zarządu Spółki pisemne oświadczenie, w którym Zarząd stwierdził, iż w badanym okresie Spółka przestrzegała przepisów prawa.

Maciej Krasoń
Kluczowy biegły rewident
przeprowadzający badanie
nr ewidencyjny 10149

W imieniu Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. – podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wpisanego na listę podmiotów uprawnionych prowadzoną przez KRBR pod nr. ewidencyjnym 73:

Maciej Krasoń – Wiceprezes Zarządu Deloitte Polska Sp. z o.o. – komplementariusza Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.

Warszawa, 21 marca 2017 roku